

تحلیل 360°

آزمون سراسری 1392

ضمیمه 2

در این بخش، تست‌های آزمون سراسری 92 در 5 گروه آزمایشی ریاضی، تجربی، انسانی، هنر و زبان مورد بررسی دقیق قرار گرفته و همه‌ی نکات مهم و کنکوری تست‌ها ذکر گردیده است. در پاسخ تست‌ها علاوه بر ذکر دلیل انتخاب گزینه‌ی صحیح، دلایل رد سایر گزینه‌ها به همراه ترجمه‌ی همه‌ی گزینه‌ها بیان شده است. همچنین در برخی تست‌ها نکات قواعدی دیگر که مربوط به آن مبحث نبوده اما احتمال طرح آن‌ها در آزمون‌های آینده وجود دارد نیز آورده شده است.

با هدف شبیه‌سازی آزمون‌ها به کنکور سراسری، سؤالات هر آزمون از شماره 26 شروع شده و تا 50 ادامه دارد.

❖ کنکور سراسری ریاضی ۱۳۹۲

◀ عَيْنَ الْأَصَحِّ وَ الْأَدَقِّ فِي الْأَجُوبَةِ لِلتَّرْجَمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ أَوْ الْمَفْهُومِ (33-26):

26. «يجب أن نسمح لأصدقائنا أن يطرحوا علينا مشاكل حياتهم لعلنا نستطيع أن نزيلها!»:

- (1) واجب است از دو-ستانمان بخواهیم که مشکلات زندگی را برای ما بیان کنند شاید بتوانیم آنها را حل نماییم!
- (2) ما به دوستان خود اجازه می‌دهیم که با مطرح کردن مشکلات زندگی خود با ما، بتوانیم آنها را از بین ببریم!
- (3) باید به دوستان خود اجازه دهیم مشکلات زندگی خود را با ما مطرح کنند شاید بتوانیم آنها را برطرف کنیم!
- (4) بر ما واجب است اجازه‌ی مطرح کردن مشکلات را به دوستان خود بدهیم امید است که بتوانیم آنها را زایل کنیم!

27. «العالم يقوم بالعمل و لن يستطيع أحد أن يفرّ من هذه السنّة الإلهيّة، أنت أيضاً إن تدرکها تفز!»:

- (1) دنیا با کار و فعالیت اداره می‌شود و هیچ‌کس از این سنّت خدایی فرار نخواهد کرد، تو نیز چنانچه آن را درک کنی پیروز می‌شوی!
- (2) عالم بر کار برپاست، و هیچ‌کس نخواهد توانست از این سنّت الهی رهایی یابد، تو نیز اگر آن را درک کنی رستگار می‌شوی!
- (3) هستی قائم بر کار است و احدی نتوانسته است از این قانون الهی نجات یابد، و تو نیز اگر درکش کردی پیروز خواهی شد!
- (4) جهان بر پایه‌ی کار استوار است، احدی نمی‌تواند از آن رهایی یابد، البته اگر تو آن را بفهمی رستگار خواهی شد!

28. «الظبي كأنه إنسان شاعر يُدرک جمال اللَّيْلِ و هو يرقب القمر بإعجاب كثير!»:

- (1) این آهو چون انسانی است شاعر که قدر شب زیبا را دانسته و نظاره‌گر زیبایی ماه است!
- (2) چه بسا آهو انسانی است شاعر که قدر زیبایی شب را می‌داند و ماه را با تعجب بسیار نظاره می‌کند!
- (3) آهو گویی انسانی شاعر است که زیبایی شب را درک می‌نماید و با شگفتی بسیار ماه را نظاره می‌کند!
- (4) گویی که این آهو همچون انسان شاعری است که شب زیبا را درک می‌کند و به طوری عجیب نظاره‌گر ماه است!

29. «زُودَ اللَّهُ كَلًّا مَنْ مَخْلُوقَاتِهِ بِخَصَائِصٍ مِمْتَازَةٍ حَتَّى يَسْتَفِيدَ مِنْهَا فِي الْحِفَافِ عَنْ نَفْسِهِ مُقَابِلَ خَشُونَةِ الْحَيَاةِ!»:

- (1) خدا هر یک از مخلوقاتش را خصوصیت ممتازی بخشیده تا با آن خود را در زندگی خشن و سخت حفاظت کند!
- (2) خدا همه‌ی مخلوقات را به خصایل برجسته‌ای مجهز کرده تا آنها را در حفاظت از خود در برابر ناملایمات زندگی به کار گیرند!
- (3) خداوند به هر کدام از آفریده‌ها خصلت ممتازی داده تا بدان وسیله بتوانند از خود در مقابل خشونت زندگی محافظت نمایند!
- (4) خداوند هر یک از آفریدگانش را به خصوصیتی برجسته تجهیز کرده تا از آنها در حفاظت از خویش در مقابل خشونت زندگی استفاده کند!

30. عَيْنِ الْخَطَا:

- (1) کان اَبی لا یترک صلاة اَوَّل الوقت اَبداً: پدرم هرگز نماز اول وقت را ترک نمی کرد،
- (2) و یقول لنا دائماً إِنَّها من وصایا النبی (ص): و همواره به ما می گفت که آن از توصیه های پیامبر (ص) است،
- (3) و قد قیل عن الصَّلَاة: حافظوا علی الصَّلَاة و تقرّبوا بها: و در مورد نماز گفته شده: نماز را نگاه دارید و به وسیله آن تقرّب بجوئید،
- (4) فاعلم أنّ کل شیء من عملک تبع لصلاتک! پس می دانی که هر چیزی از اعمال تو در گرو نماز است!

31. «نیک و بد روزگار در گذر است!»، عَيْنِ الْمُنَاسِبِ لِلْمَفْهُوم:

- (1) و اغتنم عمرک آیام الصِّبا فهو إن زاد مع الشَّيب نقص! (2) رأیت الدَّهر مختلفاً یدور فلا حزن یدوم و لا سرور! (3) قَصَّر الأمال فی الدُّنیا تَفَزَّ فدلّیل العقل تقصیر الأمل! (4) و ما المال و الأهولون إلا ودائع و لا بدّ یوماً أن تردّ الودائع!
32. «زمین به جاذبه‌ی خود مباحثات می کرد در حالی که پرندگان می خندیدند!»:

- (1) كانت الأرض تفخر بجاذبیّتها و الطیور تضحک! (2) إنّ الأرض تفتخر بالجاذبیّة لها و الطیور ضاحکة! (3) إنّ الأرض أصبحت تفاخر بجذبها و كانت الطیور تضحک! (4) كانت الأرض تفاخر بقدره جذبها و أصبحت الطیور ضاحکة!

33. «برای رساله‌ی خود مقدمه‌ای در هشت صفحه نوشتیم و دو هفته قبل سه صفحه‌ی آخر آن را تصحیح کردم!»:

- (1) ألفت ثمانی صفحات لمقدّمة رسالتی و قبل أسبوعین صَحَّحتها ثلاثة صفحات من آخرها! (2) ألفت ثمانی صفحات لمقدّمتی فی الرسالة و صَحَّحت ثلاث صفحات منها قبل أسبوعین! (3) کتبت لرسالتی مقدّمة فی ثمانی صفحات و صَحَّحت ثلاث صفحات من آخرها قبل أسبوعین! (4) لرسالتی کتبت مقدّمة فی ثامن صفحات و صَحَّحتها قبل أسبوعین اثنین ثلاث صفحات منها!

◀ اقرأ النّص التّالی بدقّة ثمّ أجب عن الأسئلة (42-34) بما یناسب النّص:

النّاس ثلاثة: أحدهم قوَال لا ینتج غیر الكلام، و الثّانی یقول و یتبع القول بالعمل، و الثّالث یفاجئ الناس بعمله دون أن یتکلم قبل وقوعه!

و الأوّل شبیه بالطّبل الفارغ لا یصدر منه إلا الصّوت، و هم کثیرون! و الثّانی یدرک ما یرجى علیه أن یفعل فیصرّح بما هو فاعل، إلا أنّه متفاخر مَنان! و الثّالث قلیل وجوده بین الناس، و هو یرجى علی قضاء أموره بالکتمان و یرجّح العمل بالصّمت. هذا هو خیر الناس و نحن بحاجة إلی هؤلاء!

فکثیراً ما قد رأینا أشخاصاً یتکلمون بالأقوال الجمیلة و المواعید الخدّاعة و لکنّهم بعد زمن یرفضون سِرّهم و یتبیّن کذبهم، أو نراهم یحاولون لتحقّق مواعیدهم و لکنّهم یتوقّعون ممّا لا یتکلمون إلاّ و نحن مادحون لأعمالهم!

34. عَيْنِ الصَّحِيح: الأمر الجمیل عند الفئّة الثالثة أنّا

- (1) لم نر منهم لا أذى و لا سوء! (2) نشاهد أنّهم یعملون بجدّ و جهاد! (3) لم نشاهد منهم کذباً فی مواعیدهم! (4) نرى منهم أشياء أكثر ممّا نتوقّع!

35. عَيْنُ الخطأ:

- (1) المناقِق يُشبه جماعات المجموعة الأولى!
- (2) خسارة المجتمع من المجموعة الثانية أكثر و أشد!
- (3) الجماعة الأولى أكثر عدداً في المجتمعات البشرية!
- (4) الجماعة الثالثة لا تتوقع أجراً من الناس، بخلاف الثانية!

36. عَيْنُ ما هو مناسب لصفات المجموعة الثالثة:

- (1) من لا يكرّم نفسه لا يكرّم فهو حينئذ لا يُحترم في حياته!
- (2) لا ترعد قبل نزول المطر و لا تحدث ضوضاء قبل قيامها بالعمل!
- (3) و من الجهالة أن تُعظّم جاهلاً لجمال ملبسه و رونق وجهه!
- (4) اعمل كثيراً و كن بالله معتصماً لا تعجلن، فإن العجز بالعجل!

37. عَيْنُ ما هو الأنسب لمفهوم النص:

- (1) لسان العمل أنطق من لسان القول!
- (2) حقارة المرء في كثرة كلامه الذي لا يعنيه!
- (3) الصمت زين و السكوت سلامة فإذا نطقت فلا تكن مكثراً!
- (4) لا تقل أصلى و فصلى أبداً إنما أصل الفتى ما قد حصل!

◀ عَيْنُ الصحيح في التشكيل (38 و 39):

38. «الثالث قليل وجوده بين الناس و هو يستعين على قضاء اموره بالكتمان!»

- (1) قَلِيلٌ - بَيْنٌ - النَّاسِ
- (2) يَسْتَعِينُ - قَضَاءٌ - أُمُورٌ
- (3) بَيْنٌ - قَضَاءٌ - أُمُورٌ
- (4) الثَّالِثُ - قَلِيلٌ - وُجُودٌ

39. «يحاولون لتحقيق مواعيدهم و لكنهم يتوقعون منّا أن لا نتكلم إلّا و نحن مادحون لأعمالهم!»

- (1) وَ نَحْنُ - مَادِحُونَ - أَعْمَالِهِمْ
- (2) تَحَقِّقُ - مَوَاعِيدُ - يَتَوَقَّعُونَ
- (3) يَتَوَقَّعُونَ - مَادِحُونَ - أَعْمَالُ
- (4) يُحَاوِلُونَ - تَحَقِّقُ - نَتَكَلِّمُ

◀ عَيْنُ الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي (40 - 42):

40. «يُرَجِّحُ»:

- (1) متعدّ - مبني للمجهول - معرب / فعل مرفوع و نائب فاعله ضمير «هو» المستتر
- (2) مضارع - صحيح و مضاعف - متعدّ - مبني للمعلوم / فعل و مع فاعله جملة فعلية
- (3) مزيد ثلاثي من باب تفعل - مبني للمعلوم / فاعله ضمير «هو» المستتر، و الجملة فعلية
- (4) للغائب - مزيد ثلاثي من باب تفعيل - معرب / فعل مرفوع و فاعله ضمير «هو» المستتر

41. «رَأَيْنَا»:

- (1) للمتكلم مع الغير - مجرد ثلاثي - معتل و ناقص - مبني / فعل و فاعله ضمير «نا» البارز
- (2) فعل ماضٍ - للمتكلم وحده - متعدّ - مبني للمعلوم / فعل و فاعله ضمير «أنا» المستتر
- (3) مجرد ثلاثي - معتل و ناقص - لازم - مبني / فاعله ضمير «نا» البارز
- (4) ماضٍ - مجرد ثلاثي - معتل و أجوف / فعل و مع فاعله جملة فعلية

42. «الصَّوتُ»:

- (1) اسم - جامد - معرب - ممنوع من الصرف / مستثنى و منصوب
- (2) مفرد مذكر - جامد - معرفّ بأل / مستثنى مفرغ و مرفوع بإعراب الفاعل
- (3) مشتق (صفة مشبهة) - معرفّ بأل - معرب / فاعل لفعل «يصدر» و مرفوع
- (4) اسم - مفرد مؤنث - معرب - منصرف / مستثنى مفرغ و المستثنى منه «الطبل»

◀ عَيِّن المناسب للجواب عن الأسئلة التالية: (43-50)

43. عَيِّن الخطأ في علامة الإعراب الفرعية:

- (1) المتقون في مجتمعنا الحاضر كثيرون!
- (2) وُلد ولديه التوأمين قبل شهرين!
- (3) كانوا صامتين أثناء درس المعلم!
- (4) يشاهد الطفلان ذلك الرجل الغريب!

44. عَيِّن «ما» مرفوعاً:

- (1) يذهب العاملون أيام الخميس إلى مركز المدينة لتهيئة ما يحتاجون إليه!
- (2) تلميذات الصف يطالعن ما يتعلمن بكل نشاط و اجتهاد أيام الأسبوع!
- (3) إنّ فهم الثقافة العربيّة ما يساعد على فهم اللغة العربيّة للإنسان!
- (4) وزّع المعلم على تلاميذه ما صحّحه من أوراق الامتحان!

45. عَيِّن العبارة التي ما جاء فيها معتل مثال:

- (1) لم يبع صاحب المزرعة محاصيله إلا مقداراً منها (2) يجب علينا أن لا نسجد إلا لربّنا الذي خلقنا!
- (3) هؤلاء التلاميذ ذهبوا ليودّعوا أهلهم لسفرة علميّة (4) إنّ تجد نقوداً في الزقاق إبّحث عن صاحبها!

46. عَيِّن الفعل الذي يمكن أن يبني للمجهول:

- (1) تعجّبت من أعماله الكبيرة، مع أنّه كان أصغر سنّاً من الآخرين!
- (2) على المؤمنين أن يكتسبوا العلم و الأخلاق في حياتهم!
- (3) في حديثنا أزهار جميلة يفرح الناظرون برؤيتها!
- (4) إنّ يصبر قليلاً يقترب من مطلوبه في النهاية!

47. عَيِّن الخبر شبه جملة:

- (1) في تلك الحديقة رائحة الأزهار كثيرة!
- (2) لكلّ كاتب أسلوب خاصّ في كتابة رسائله!
- (3) على كل الطلبة الاهتمام بالدروس واجب!
- (4) في الصيف ملابسنا تُجفّف بسرعة بسبب حرارة الجو!

48. عَيِّن المفعول فيه منصوباً:

- (1) في كلّ سنة نقضى أيام الفراغ في الحداثق العامّة الواقعة في خارج المدينة!
- (2) نحن نسعى أن نستيقظ في الصباح الباكر لنحقّق حياةً سعيدة لنا!
- (3) اجتمعت عائلتي صباح اليوم في قاعة الاستقبال لزيارة جدّتي!
- (4) يحاول كلّ واحد منّا أن يملأ أيام فراغة بأمور مهمّة!

49. عَيِّن جملة في محلّ الرفع:

- (1) أحبّ أن أكون صديقك مادام العدل أساس صداقتنا!
- (2) لست أرى رسالة بشريّة أكثر فائدة من رسالة المعلم!
- (3) لا يأس في الحياة لفتى ينتخب أسلوب حياته بنفسه!
- (4) لى زميل مجدّ أحبّه لصدقه و لأدبه أكثر من اجتهداه!

50. عَيِّن المنادى يختلف عن الباقي:

- (1) يا أهل الفضل؛ جودوا بأموالكم!
- (2) يا أيّها الليل؛ كم فيك من الأسرار!
- (3) يا طفلة؛ لا تلعبى بالنار لأنّها خطيرة!
- (4) ارفعوا أعلام بلادكم، يا جنود!

❖ پاسخ‌نامه کنکور سراسری ریاضی ۱۳۹۲

26. گزینه‌ی 3 * «يجب أن» بیان‌گر وجوب انجام کار است و حتماً به یکی از صورت‌های «باید» یا «واجب است» می‌آید. (رد گزینه‌ی 2) * ریشه‌ی فعل «تسمح» به معنای «اجازه‌دادن» است نه «خواستن» هم‌چنین «أن نیلها» به معنای «از بین ببریم، برطرف کنیم» است. * ترجمه‌ی فعل به صورت اسم، نادرست است. فعل «أن یطرحوا» به معنای «که مطرح کنند (بیان کنند)» است (رد گزینه‌های 2 و 4) * در گزینه‌ی 4 کلمه‌ی «حیات» ترجمه نشده است (رد گزینه‌ی 4) * ترجمه‌ی «حیاتهم» می‌شود «زندگی خود، زندگیشان» (رد گزینه‌ی 1 و 4) * ترکیب «أن + فعل مضارع» بیان‌گر مضارع التزامی است و به صورت «ب + بن مضارع + شناسه» ترجمه می‌شود. «أن نسمح» به معنای «اجازه بدهیم» است. (رد گزینه‌ی 2)
27. گزینه‌ی 2 * «يقوم» به معنای «برپاست، قائم بر...» می‌باشد نه «داره می‌شود» (رد گزینه‌ی 1) * «لن» حرف نفی مستقبل است یعنی در ترجمه‌ی آن قطعاً کلمه‌ی «تخواهد» بخشی از فعل است. (رد گزینه‌ی 3 و 4) * ترجمه‌ی همه‌ی کلمات جمله مهم است. «یستطیع» به معنای «توانستن» (رد گزینه‌ی 1) و «السنة الالهية» به صورت «قانون الهی» (رد گزینه‌ی 4) * «أن + فعل مضارع» بیان‌گر مضارع التزامی است یعنی به صورت «ب + بن مضارع + شناسه» ترجمه می‌شود. ترجمه‌ی «أن یفر» می‌شود «که فرار کند (رهایی یابد)». (رد گزینه‌ی 1) * فعل شرط (فعل اول جمله‌ی شرطی) به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود. «أن تدرک» به صورت «اگر درک کنی (بفهمی)» صحیح است. (رد گزینه‌ی 3)
28. گزینه‌ی 3 * هر نوع کلمه‌ی اضافی در ترجمه، نادرست است. «این» در گزینه‌های (1 و 4) و «چه بسا» در گزینه‌ی 2 هیچ معادلی در جمله‌ی عربی ندارند. هم‌چنین کلمه‌ی «قدر» در گزینه‌های (1 و 2) «کثیر» در گزینه‌ی 4 ترجمه نشده است. (رد گزینه‌های 1، 2 و 4) * ترکیب «ک (مثل) + أن (این‌که)» به صورت «مثل این‌که، گویا، گویی» صحیح است (رد گزینه‌ی 4) * ترجمه‌ی فعل به صورت اسم نادرست است. فعل «یرقب» به معنای «نظاره می‌کند (نگاه می‌کند)» صحیح است نه به صورت ربطی «نظاره‌گر است». (رد گزینه‌ی 1 و 4)
29. گزینه‌ی 4 * ترکیب «کلّ + من» به معنای «هریک از، هر کدام از» می‌باشند. (رد گزینه‌ی 2) * تمام ضمایر باید ترجمه شوند. ضمیر «ه» در «مخلوقات» به صورت «مخلوقاتش» مخلوقات خود و ... ترجمه می‌شود. (رد گزینه‌ی 2 و 3) * «خصائص» جمع و به معنای «خصوصیات» است و ترجمه‌ی آن به صورت «خصوصیت، خصلت» نادرست است. (رد گزینه‌ی 1 و 3) * ریشه فعل «یستفید» به معنای «به کار گرفتن و استفاده کردن» است نه «حفظ کردن و توانستن» (رد گزینه‌های 1 و 3) * ترجمه‌ی صحیح حروف نیز بسیار مهم است. حرف جر «من» به معنای «از» می‌باشد. (رد گزینه‌های 1 و 2 و 3) * ترجمه‌ی اسم به صورت فعل، کاملاً نادرست است. اسم «الحفاظ» به معنای «حفاظت و نگهداری» است نه فعل «حفاظت کند، محافظت نمایند» (رد گزینه‌ی 1 و 3) * در گزینه‌ی (1)، «من» و «مقابل» ترجمه نشده‌اند. (رد گزینه‌ی 1) * اسم مفرد «خشونة» به صورت «خشونت» ترجمه می‌شود نه «تاملايمات» (رد گزینه‌ی 2) * مضاف و مضاف‌الیه باید در ترجمه به ترتیب و به صورت اضافی بیایند. نه وصفی. ترجمه‌ی «خشونة الحیاة» به صورت «خشونت زندگی» صحیح است نه «زندگی خشن»
30. گزینه‌ی 4 * در حل تست ترجمه که 4 گزینه در ادامه‌ی هم هستند، دقت کنید که ممکن است

قسمت اول فعل در یک گزینه و قسمت دوم آن در گزینه‌ی دیگر باشد. در این تست، «کَانَ» هم فعل «لایترک» را به ماضی استمراری می‌برد هم فعل «یقول» * ترجمه‌ی فعل امر به هر صورت دیگر نادرست است پس «اعلم» به معنای «بدان» است، نه «می‌دانی» * «عَنْ» هم به معنای «از» است هم به معنای «درباره‌ی، در مورد»

31. گزینه‌ی 2 * بیان‌گر اغتنام و ارزش‌گذاردن برای دوران جوانی است. * گزینه‌ی 2 بیان‌گر عدم ماندگاری خوشی و غم در روزگار و گذر نیک و بد روزگار است. * گزینه‌ی 3 بیان‌گر لزوم کوتاه‌کردن و کاستن از آرزوها برای رسیدن به موفقیت است. * گزینه‌ی 4 بیان‌گر امانت‌بودن مال و عیال و فرزند انسان و غیردائمی بودن آن‌ها عدم مالکیت انسان نسبت به ایشان است.

32. گزینه‌ی 3 * تعریب ماضی استمراری به صورت «کَانَ + فعل مضارع» می‌باشد. این مطلب در دو فعل «مباهات می‌کرد» و «می‌خندیدند» دیده می‌شود که در مورد اول گزینه‌ی 2 و در مورد دوم هر سه گزینه 1، 2 و 4 نادرست می‌باشد. * تعریب فعل به اسم، نادرست است. «ضاحکه» در گزینه‌های 2 و 4 که تعریب فعل «می‌خندیدند» است. (رد گزینه‌ی 2 و 4)

33. گزینه‌ی 3 * نکته‌ی مهم در شروع تست‌های ترجمه‌ی اعداد، یافتن و نشانه‌گذاری هر عدد و معدود و سپس بررسی نوع عدد (شمارشی یا ترتیبی) است. (تنها تستی که ابتدا به سراغ افعال نمی‌رویم!) * هشت صفحه: عدد شمارشی (اصلی)؛ جنس عدد، خلاف معدود؛ معدود، جمع و مجرور؛ عدد بر وزن «فَاعِل» نمی‌باشند، پس می‌شود «ثمانی صفحات» (رد گزینه‌ی 4) * دو هفته هم به صورت «اسبوعین اثنین» صحیح است. هم به صورت «اسبوعین». * سه صفحه: می‌شود «ثلاث صفحات» (رد گزینه‌ی 1 و 2) * حرف ربطی «برای» در تعریب به صورت حرف جر «لِ» چسبیده به ابتدای اسم می‌آید. «برای رساله» می‌شود. «لرسالة» (رد گزینه‌ی 1 و 2) * ضمیر «خود» نیز به صورت «ی» تعریب می‌گردد. (رد گزینه‌ی 2) * «آخر» در تعریب به صورت «آخر» می‌آید. (رد گزینه‌ی 2 و 4)

درک مطلب

ترجمه متن: مردم سه دسته هستند: دسته‌ای از آن‌ها، حرفانی هستند (بسیار حرف می‌زنند) که غیر از حرف نتیجه‌ای نمی‌دهند. و دوم (گروهی است که) حرف می‌زند و گفته را با عمل همراه می‌کند و گروه سوم مردم را (به یکباره) با عملش شگفت‌زده می‌کند، بدون این که از قبل در موردش صحبت کرده باشد. گروه اول شبیه به طبل توخالی است که از او فقط صدا خارج می‌شود و آن‌ها بسیارند و گروه دوم آنچه را بر او واجب است که انجام بدهد درک می‌کند (می‌داند). پس تصریح می‌کند به آنچه که انجام می‌دهد ولی او فخر فروش و بسیار منت‌گذار است. و گروه سوم که وجودش بین مردم اندک است و او با پنهان‌کاری به انجام امورش کمک می‌کند و انجام کار را توأم با سکوت ترجیح می‌دهد (تا با پرحرفی) این‌ها همان بهترین مردم هستند و ما به این‌ها نیازمندیم. پس چه بسیار (بسیاری از اوقات) اشخاصی را دیده‌ایم که با سخنان زیبا و وعده‌های فریبنده سخن می‌گویند ولی آن‌ها پس از مدت زمانی رازشان فاش می‌شود و دروغشان آشکار می‌شود یا آن‌ها را می‌بینیم که برای محقق شدن وعده‌هایشان تلاش می‌کنند، ولی آن‌ها از ما توقع دارند که صحبت نکنیم مگر این که از کارهایشان تعریف نماییم.

34. گزینه‌ی 4 ترجمه‌ی سؤال: کدام گزینه جای خالی برای قرار گرفتن در جای خالی در جمله زیر صحیح است؟

موضوع زیبا در مورد گروه سوم این است که...

- (1) از آن‌ها نه اذیت و نه بدی ندیده‌ایم! (در متن به آن اشاره نشده)
- (2) می‌بینیم که با جدیت و تلاش کار می‌کنند (بعد از انجام کار آن‌ها را می‌بینیم)
- (3) از آن‌ها دروغی در وعده‌هایشان ندیده‌ایم. (آن‌ها اصلاً وعده‌ای نداده‌اند.)
- (4) از آن‌ها چیزهایی بیش از آنچه توقع داریم، می‌بینیم.
- با توجه به عبارت «یفاجی الناس» گزینه‌ی (4) مناسب‌تر است.
35. گزینه‌ی 4 ترجمه‌ی سؤال: با توجه به متن کدام گزینه نادرست است؟
- (1) منافق شبیه گروه‌های مجموعه‌ی اول است. (چون خلاف حرفشان عمل می‌کنند.)
- (2) خسارت جامعه از مجموعه‌ی دوم بیشتر و شدیدتر است.
- (3) جماعت اول در جوامع بشری از نظر تعداد بیشتر هستند.
- (4) جماعت سوم بر خلاف گروه دوم توقع اجرای از مردم ندارند.
- با توجه به متن می‌توان برداشت کرد که خسارت گروه اول بیش از خسارت گروه دوم است، پس این گزینه نادرست می‌باشد.
36. گزینه‌ی 2 ترجمه‌ی سؤال: کدام گزینه به عنوان ویژگی‌های گروه سوم صحیح می‌باشد؟
- (1) هرکس خودش را گرامی ندارد، گرامی داشته نمی‌شود. پس او در این هنگام در زندگیش مورد احترام واقع نمی‌شود.
- (2) قبل از بارش باران نلرز و پیش از اقدام به عمل سر و صدا راه نینداز.
- (3) از (مصادیق) نادانی این است که شخص نادانی را گرامی بداری برای زیبایی لباسش و خوش آب و رنگ بودن و زیبایی چهره‌اش (توجه به ظواهر)
- (4) بسیار کار کن و به خداوند متوسل شو و هرگز عجله نکن، پس ناتوانی به دلیل عجله است، با توجه به متن که اشاره دارد به اینکه گروه سوم قبل از حرف عمل می‌کنند، گزینه‌ی (2) مناسب است.
37. گزینه‌ی 1 ترجمه‌ی سؤال: کدام گزینه برای مفهوم متن مناسب تر است؟
- (1) زبان عمل گویاتر از زبان گفتار است.
- (2) حقارت شخص در زیادی سخنش است که او را کمک نمی‌کند.
- (3) خاموشی زینت است و سکوت سلامتی است. پس هرگاه، سخن گفتی، پُرگوی مباش.
- (4) هرگز نگو اصل و نسب من چنین و چنان است، اصل و ریشه‌ی جوان‌مرد فقط آن چیزی است که به دست آمده است.
- با توجه به تأکید متن بر گروه سوم، پاسخ مناسب گزینه‌ی (1) است که بر عمل به جای سخن گفتن تأکید دارد.
38. گزینه‌ی 3 ترجمه‌ی سؤال: شکل صحیح اعراب گذاری در کدام گزینه به درستی نشان داده شده است؟
- «الثَّالِثُ (مبتدا و مرفوع) قَلِيلٌ (خبر و مرفوع) وَجُودٌ (فاعل برای «قليل» و مرفوع) هـ (مضاف الیه محلا مجرور) بَيْنَ (مفعول فیه و منصوب) النَّاسِ (مضاف الیه و مجرور) وَ هُوَ (مبتدا و محلا مرفوع) يَسْتَعِينُ (خبر و محلا مرفوع) عَلَى قِضَاءِ (مجرور به حرف جر) أُمُورٍ (مضاف الیه و مجرور) هـ (مضاف الیه و محلا مجرور) بِالْكَتْمَانِ (مجرور به حرف جر)»
39. گزینه‌ی 3 ترجمه‌ی سؤال: شکل صحیح اعراب گذاری در کدام گزینه به درستی نشان داده شده است؟
- «يُحَاوِلُونَ (فعل و فاعل ضمير بارز «و» محلاً مرفوع) لِيَتَحَقَّقَ (جار و مجرور) مَوَاعِيدَ (مضاف الیه و مجرور) هِمَّ (مضاف الیه محلاً مجرور) وَ لَكِنَّهُمْ (اسم لکن محلاً منصوب) يَتَوَقَّعُونَ (خبر لکن

محلّا مرفوع) مّا (جار و مجرور محلّا) اَنْ لَا نَتَكَلَّمْ (فعل مضارع منصوب و فاعل ضمیر مستتر نحن) إِلَّا وَ نَحْنُ (مبتدا و محلّا مرفوع) مَادِحُونَ (خبر و مرفوع به واو) لأَعْمَالِ (مجرور به حرف جر) هِمَّ (مضاف الیه و محلّا مجرور).

40. گزینه‌ی 4 ترجمه‌ی سؤال: ویژگی‌های فعل «يُرَجِّحُ» در کدام گزینه به درستی آمده است؟
این فعل، مضارع در صیغه للغائب، مزید ثلاثی (من باب تفعیل) بزیادة حرف واحد، معرب، مبنی للمعلوم، متعدّد، صحیح و سالم است و از نظر اعراب نیز فعل مرفوع است که فاعلش ضمیر «هو» مستتر می‌باشد و در مجموع جمله فعلیه هستند.

41. گزینه‌ی 1 ترجمه‌ی سؤال: ویژگی‌های فعل «رَأَيْنَا» در کدام گزینه به درستی آمده است؟
فعل مورد نظر، ماضی در صیغه للمتکلم مع الغیر، مجرّد ثلاثی، مبنی بر سکون، مبنی للمعلوم، متعدّد، مهموز العین و معتلّ اللام است و از نظر ترکیب نیز فعلی است که فاعلش ضمیر «نا» بارز است و در مجموع جمله فعلیه می‌باشند.

42. گزینه‌ی 2 ترجمه‌ی سؤال: ویژگی‌های اسم «الصوت» در کدام گزینه به درستی آمده است؟
این اسم، مفرد، مذکر، جامد، معرب، منصرف، صحیح‌الآخر و معرّف بآل است و در جمله نقش مستثنی مفرّغ و مرفوع به اعراب فاعل دارد.

43. گزینه‌ی 2 ترجمه‌ی سؤال: کدام گزینه از نظر علامت اعراب فرعی، نادرست است؟
گزینه‌ی 1: * دو اسم «المتقون» و «کثیرون» جمع مذکر سالم‌اند اولی مبتدا و دومی خبر است، پس باید با «وَنَ» مرفوع باشند که هستند! * گزینه‌ی 2: «ولديه» در اصل اسم مثنی «ولدين + ضمير له» بوده است. با توجه به فعل مجهول «وُلِدَ» نقش نائب فاعل دارد و باید مرفوع شود و شکل صحیح آن می‌شود: «ولدان + له» که در مجموع می‌شود «ولداه» * «التوأمين» نیز نقش حال دارد و باید منصوب باشد که به شکل صحیح با «ين» منصوب شده است. * «شهرين» نیز مضاف‌الیه و مجرور است که به شکل درست با «ين» مجرور گشته است.

گزینه‌ی 3: «صامتين» خبر کان است به وسیله‌ی «ين» منصوب شده است.
گزینه‌ی 4: «الطفلان» اسم مثنی است که با «ان» مرفوع شده است. این اسم، در جمله نقش فاعل و مرفوع دارد.

سایر نکات: * «مجتمعنا الحاضر» ترکیب وصفی اضافی است که ترجمه‌ی آن می‌شود: «جامعه‌ی کنونی ما» * در گزینه‌ی 2 و 3، «قَبْلَ» و «أثناء» مفعول فیه و منصوب هستند. * در گزینه‌ی 4، «ذلک» مفعول به است (چرا؟) و «الرجل» عطف بیان! هر چند در ترجمه‌ی آن، «الرجل» به معنای «مرد» مفعول است.

44. گزینه‌ی 3 ترجمه‌ی سؤال: در کدام گزینه، «ما» به کار رفته و دارای نقش مرفوعی است؟
توضیح: «ما» در عربی، می‌تواند حرف (نفی، کافه) یا اسم (موصول، استفهام، شرط) باشد. چون در سؤال، سخن از مرفوع بودن «ما» به میان آمده است و از آنجا که حرف‌ها هیچ نقشی در زبان عربی ندارند، لذا منظور، «ما» از نوع اسم است، پس در نگاه اول «ما» حرف را باید در گزینه‌ها یافته و حذف کنیم.

گزینه‌ی 1: قبل از «ما»، اسم «تهيئة» آمده و به آن اضافه شده است، پس «ما» در این گزینه دارای نقش مضاف‌الیه و مجرور محلّا می‌باشد. «برای تهیه‌ی آنچه...»

گزینه‌ی 2: قبل از «ما» فعل متعدّد آمده است و با توجه به ترجمه، نقش «ما»، مفعول به محلّا منصوب است. «مطالعه می‌کنند آنچه را می‌آموزند...»

گزینه‌ی 3: قبل از «ما» اسم «العربية» آمده اما به آن اضافه نشده است بلکه «ما» در این جمله، نقش

خبر آن داشته و محلاً مرفوع است. «همانا فهمیدن فرهنگ عربی آن چیزی است...»
گزینه‌ی 4: «ما» پس از ضمیر «ه» آمده و قطعاً مضاف‌الیه نیست چراکه ضمائر نمی‌توانند مضاف واقع شوند اما با توجه به ترجمه، «ما» نقش مفعول به محلاً منصوب دارد.
«معلم، آنچه از برگه‌های امتحان را تصحیح کرده بود میان دانش‌آموزان توزیع کرد.»
سایر نکات: * در گزینه‌ی 1 و 2: آیام نقش مفعول فیه و منصوب دارد و به ترتیب «الخمیس» و «الاسبوع» مضاف‌الیه‌اند. * «العاملون» مرفوع به «و» می‌باشد چراکه نقش فاعل دارد. * در گزینه‌ی 2، «اجتهاد» نقش معطوف داشته و مانند «نشاط» مجرور است.

45. گزینه‌ی 1 ترجمه‌ی سؤال: عبارتی را معین کنید که در آن یا فعل معتل به کار نرفته یا فعل معتل به کار رفته از نوع مثال نیست (اجوف یا ناقص است)
گزینه‌ی 1: فعل «لا یبع» فعل صیغه‌ی اول «للاغائب» است که مجزوم شده و با برداشتن حرف مضارع آن «ی» تنها دو حرف باقی می‌ماند، پس قطعاً حرف عله‌ی آن حذف شده است. در این گزینه اگر از ترجمه نتوانیم بهره بگیریم، تشخیص اینکه این فعل از چه نوعی است کمی مشکل است.
ترجمه: «صاحب مزرعه، محصولاتش را نفروخت مگر مقداری از آن‌ها را.
با ترجمه درمی‌یابیم این فعل از ریشه‌ی «بیع» (فروختن) و اجوف است.
گزینه‌ی 2: «تسجد» که ریشه‌ی آن است «سجد» و قطعاً معتل نمی‌باشد.
اما «یجب» پس از برداشتن حرف مضارعه «ی»، فقط دارای دو حرف است، پس قطعاً در آن اعلال حذف رخ داده است. با توجه به مجزوم‌نشدن آن (قبل از فعل هیچ حرف جازمی وجود ندارد!) این فعل در صیغه‌ی اول مضارع ساده وجود دارد. فعل مضارع غیر مجزوم در صیغه‌ی اول «للاغائب»، در مثال دارای اعلال حذف، در اجوف و ناقص دارای اعلال اسکان است، پس قطعاً فعل مورد نظر از نوع مثال می‌باشد. با دقت در ترجمه نیز کشف می‌شود که ریشه‌ی این فعل «وجب» از نوع مثال است.

ترجمه: «بر ما واجب است که فقط برای پروردگارمان که ما را آفریده سجده نمائیم.»
گزینه‌ی 3: فعل «ذهبوا» ریشه‌ی «ذهب» است. اما «لیودّعوا» از حرف ناصبه‌ی «ل» و فعل مضارع صیغه‌ی سوم (للاغائبین) «یودّعوا» تشکیل شده که در اصل «یودّعون» بوه است و ثلاثی مزید از باب «تفعیل» است و پس از حذف مضارعه «ی» و علامت صیغه‌ی آخر فعل «و»، به وضوح سه حرف اصلی آن قابل رویت است. «ودع»

ترجمه: «این دانش‌آموزان رفتند تا برای یک سفر علمی با خانواده‌شان خداحافظی کنند.»
گزینه‌ی 4: «تجد» پس از حرف شرطی «إن» آمده و قطعاً مجزوم است. فعل‌های مضارع مجزوم در صیغه‌های 1-4-7-13 و 14 در هر سه حالت مثال، اجوف و ناقص دارای اعلال حذف‌اند اما با توجه به ترجمه‌ی جمله درمی‌یابیم این فعل از ریشه‌ی «وجد» به معنای «یافتن» و مثال است. «ابحث» نیز به وضوح مشخص است که از ریشه‌ی «بحث» به معنای «جستجو کردن» می‌باشد.

ترجمه: اگر پولی را در کوچه یافتی، به جستجویی صاحب آن بپرداز.
سایر نکات: * «مقداراً» در گزینه‌ی 1 مستثنی تام است چراکه در جمله‌ی قبل از «إلا»، مستثنی‌منه «محاصیل» وجود دارد اما در گزینه‌ی 2 «لرب» در جایگاه مستثنی مفرغ و منصوب است زیرا در جمله‌ی قبل از «إلا»، فعل متعدی «تسجد» دارای مفعول به نمی‌باشد. * در گزینه‌ی 3، «ل» در فعل «لیودّعوا» از نوع ناصبه و به معنای «برای اینکه» است اما «ل» در «السفرة» از نوع جازه و به معنای «برای» است چراکه به یک اسم چسبیده نه فعل. * «إن» در گزینه‌ی 4، حرف شرط است که دو فعل پس از خود یعنی «تجد» و «ابحث» را مجزوم نموده است. * در گزینه‌ی 4، ضمیر «ها» در

«صاحبها» به جمع غیر عامل «تقود» برمی‌گردد

46. گزینه‌ی 2 ترجمه‌ی سؤال: کدام گزینه دارای فعلی است که می‌تواند به مجهول تبدیل شود.
توضیح سؤال: فعل‌های متعدی می‌توانند تبدیل به مجهول شوند.
گزینه‌ی 1: فعل «تَعَجَّبْتُ» از باب «تَفَعَّلَ» است و همان‌طور که این باب نیز در اغلب اوقات، لازم است، این فعل هم در ترجمه، متعدی نمی‌باشد. «متعجب شدم، تعجب کردم»
گزینه‌ی 2: فعل مضارع «یکتسبوا» که در اصل «یکتسبون» بوده و به وسیله‌ی حرف ناصبه‌ی «أَنْ» منصوب شده است به معنای «به دست می‌آورند» می‌باشد و قطعاً متعدی است.
گزینه‌ی 3: فعل «یفرح» نیز با توجه به ترجمه‌اش متعدی نیست. «شاد می‌شوند»
گزینه‌ی 4: دو فعل «یصبر» و «یقترِب» هر دو لازم‌اند چرا که به معنای «صبر کنی» و «تزدیک می‌شوی» هستند.

سایر نکات: * «أعماله الکبیره» در گزینه‌ی 1 ترکیب وصفی اضافی است، «کارهای بزرگ او». دقت کنید که چون «أعمال» جمع غیر عاقل است صفت آن باید به صورت مفرد مونث بیاید «الکبیره»
* در گزینه‌ی 1، «سَنَّا» تمییز و منصوب است چون پس از اسم تفضیل «أصغر» آمده است. * در گزینه‌ی 2، «علی المؤمنین» در ابتدای جمله آمده است و ترکیب «علی + اسم یا ضمیر» در ابتدای جمله به معنای «باید، واجب است» می‌باشد. * در گزینه‌ی 3، «فی حدیقتنا» خبر مقدم است و «أزهار» مبتدای موخر. «جمیلة» نیز صفت «أزهار» است که به خاطر جمع غیر عاقل بودن آن، به صورت مفرد مونث آمده است. * در گزینه‌ی 4، «قلیلاً» نائب مفعول مطلق نوعی است یعنی در اصل بوده «صبراً قلیلاً»

47. گزینه‌ی 2 ترجمه‌ی سؤال: در کدام گزینه، خبر از نوع شبه‌جمله است؟
توضیح سؤال: خبر شبه‌جمله عمدتاً در ابتدای جمله می‌آید، اما هر شبه‌جمله‌ای که در اول جملات بیاید خبر نیست. برای تشخیص، باید سایر کلمات جمله را بررسی کنیم و ببینیم کدام عبارت کامل‌کننده‌ی مفهوم مبتدا (اسمِ انّ، اسمِ کان، اسمِ لای نفی جنس) است.
اما یکی از نشانه‌های خبر شبه‌جمله که در اصطلاح، به صورت مقدم می‌آید یعنی در ابتدای جمله می‌آید، این است که مبتدای آن (اسمِ انّ، کان، لای نفی جنس)، اسمی نکره است.
گزینه‌ی 1: مبتدا، «رائحة» است که اولاً معرفه است (معرفه به اضافه) و ثانیاً مفهوم آن با خبر مفرد «کثیره» کامل می‌شود: «در آن باغ، شمیم گل‌ها بسیار است»
گزینه‌ی 2: مبتدا، «اسلوب» است که اولاً نکره است و ثانیاً تکمیل‌کننده‌ی مفهوم آن، شبه‌جمله «لکل» می‌باشد. هر نویسنده‌ای شیوه‌ی خاصی در نوشتن نامه‌اش دارد.
گزینه‌ی 3: مبتدا، اسم معرفه‌ی «الاهتمام» است که معنای آن به وسیله‌ی خبر مفرد «واجب» کامل می‌شود. «اهتمام نسبت به درس‌ها، بر هر دانش‌آموزی واجب است»
گزینه‌ی 4: مبتدا، اسم معرفه‌ی «ملابس» است (معرفه به اضافه) و خبر آن فعل مضارع «تجفّف» می‌باشد. «در تابستان، لباس‌های ما به سبب حرارت جو، به سرعت خشک می‌شود».

سایر نکات: * «أزهار» در گزینه‌ی 1، «رَسَائِل» در گزینه‌ی 2، «الطلبة» در گزینه‌ی 3 و «ملابس» در گزینه‌ی 4 جمع مکسرند و مفردهایشان به ترتیب «زهر، رسالة، الطالب و ملبس» می‌باشد. * «الصیف» در گزینه‌ی 4، نقش مفعول فیه ندارد هرچند که معنای زمان انجام کار را دارد چراکه قبلش حرف جر آمده است. * فعل «تجفّف» مجهول است چون حرف مضارعه‌ی آن ضمه دارد و عین‌الفعْلش ـ.

48. گزینه‌ی 3 ترجمه‌ی سؤال: در کدام گزینه، مفعول فیه به کار رفته است؟

توضیح سؤال: منظور از مفعول فیه منصوب اسمی است که در جمله، نقش مفعول فیه گرفته باشد چراکه گاهی اوقات اسم‌هایی معنای مفعول فیه دارند اما در جمله نقش دیگری از جمله اسمِ آن، مجرور به حرف جر و... پذیرفته‌اند.

گزینه‌ی 1: سه اسم «سنة»، «ایام» و «خارج» معنای مفعول فیه (زمان و مکان) دارند که در این جمله به ترتیب نقش مضاف‌الیه، مفعول به و مجرور به حرف جر دارند.

«در هر سال، روزهای فراغت را در باغ‌های عمومی واقع در خارج از شهر می‌گذرانیم.»

گزینه‌ی 2: اسم «الصباح» در جمله نقش مجرور به حرف جر دارد. (چرا؟) «ما سعی می‌کنیم که در صبح زود بیدار شویم تا زندگی خوشبختی برای خودمان محقق کنیم.»

گزینه‌ی 3: اسم «صبح» هیچ نقش دیگری نپذیرفته و قطعاً مفعول فیه می‌باشد. «خانواده‌ام، صبح امروز در سالن استقبال برای دیدار مادر بزرگم جمع شدند.»

گزینه‌ی 4: اسم «ایام» در جمله نقش مفعول به پذیرفته است «هر یک از ما تلاش می‌کنیم که روزهای فراغت را با کارهای مهم پر کنیم.»

سایر نکات: * در گزینه‌ی 1، «العامة» و «الواقعة» دو صفت برای اسم جمع غیر عاقل «الحدائق» است. به همین دلیل به صورت مفرد مونث آمده است.

49. گزینه‌ی 4 ترجمه‌ی سؤال: کدام گزینه دارای جمله‌ای است که نقش مرفوع گرفته است؟

توضیح سؤال: در زبان عربی، فقط اسم‌ها نقش نمی‌گیرند بلکه گاهی اوقات جمله‌ها نیز نقش می‌پذیرند. منظور از جملات، هم فعل‌هاست هم جملات اسمیه است.

جملات معمولاً نقش خبر مبتدا و محلاً مرفوع، خبرِ آن محلاً مرفوع، خبر لا محلاً مرفوع، خبر کان محلاً منصوب، حال محلاً منصوب و صفت دارند که البته صفت می‌تواند مرفوع، منصوب یا مجرور باشد.

گزینه‌ی 1: جمله‌ی «أَنْ أَكُونَ...» مفعول به محلاً منصوب برای «أَحِبُّ» است. «دوست دارم که دوست باشم مادامی که عدالت، پایه‌ی دوستی ما باشد.»

گزینه‌ی 2: فعل «أرى»، خبر لیس و محلاً منصوب می‌باشد. «تامه‌ی بشری پرفایده‌تر از نامه‌ی معلم نمی‌بینم.»

گزینه‌ی 3: فعل «ینتخب» نقش صفت برای اسمِ نکره‌ی «فتی» دارد و از آنجا که این اسم، مجرور به حرف جر می‌باشد، فعل «ینتخب» نیز محلاً مجرور است، «جوانی که شیوه‌ی زندگی‌اش را خودش انتخاب نموده، در زندگی هیچ ناامیدی ندارد.»

گزینه‌ی 4: فعل «أحبّه» صفت برای اسمِ نکره‌ی «زمیل» است و از آنجا که این اسم، نقش مبتدا و مرفوع دارد، فعل مورد نظر نیز نقش صفت جمله محلاً مرفوع دارد. «همکلاسی کوشایی دارم که او را به دلیل راست‌گویی و ادبش، بیش از تلاشش دوست می‌دارم.»

سایر نکات: * در گزینه‌ی 1 دو فعل ناقصه وجود دارد: «أكون» که اسم آن ضمیر نحن مستتر است

و خبر آن، اسم «صدیق» به عنوان خبر مفرد. هم‌چنین «مادام» که اسم آن «العدل» و خبرش، «أساس» است. * در گزینه‌ی 2، «رسالة» دارای دو صفت «بشریة» و «أكثر» است. از طرفی «أكثر»

نیز دارای تمییز «فائدة» است. * در گزینه‌ی 3، «لا» نفی جنس به کار رفته که اسم آن «یأس» است و خبر آن شبه‌جمله «فی الحیاة» است. * در گزینه‌ی 4، «زمیل» مبتدای موخر و «لی» خبر

مقدم از نوع شبه‌جمله است.

50. گزینه‌ی 1 ترجمه‌ی سؤال: در کدام گزینه، منادای با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

توضیح سؤال: تفاوت منادا با هم می‌تواند از جهت نوع باشد (علم، نکره‌ی مقصوده، مضاف و شبه‌مضاف) و یا اینکه از نظر اعراب باشد (مبنی علی الضم، منصوب)

- گزینه‌ی 1: «أهل» منادای مضاف و منصوب است. «ای اهل بخشش، به وسیله‌ی اموالتان بخشش کنید»
- گزینه‌ی 2: «أی» در این گزینه منادی نکره‌ی مقصوده مبنی علی‌الضم محلاً منصوب است. «ای شب! چه مقدار از اسرار در درون توست.»
- گزینه‌ی 3: «طفلة» منادی نکره‌ی مقصوده مبنی علی‌الضم محلاً منصوب است. «ای کودک! با آتش بازی نکن چراکه خطرناک است.»
- گزینه‌ی 4: «جنود» منادی نکره‌ی مقصوده است که اعراب آن نی مبنی علی‌الضم محلاً منصوب است. هرچند در آخر جمله آمده است «ای سربازان، پرچم‌های کشورتان را بالا ببرید.»
- سایر نکات:** * در گزینه‌ی 2، «اللیل» منادی نیست هرچند که در ترجمه آن را صدا می‌زنیم بلکه نقش عطف بیان و مرفوع دارد. * در گزینه‌ی 3، «النار» اسم مونث معنوی است لذا برای آن از ضمیر مونث «ها» و خبر مونث «خطرة» استفاده شده است.

تحلیل درس

خُب! روی هم رفته آزمون خوبی بود. بودجه‌بندی، تعداد و صورت سؤالات طبق روال هر سال بود و تغییری نداشتیم. شاید مهمترین مطلب قابل ذکر درباره‌ی این آزمون، درک مطلبش بود! متن درک مطلب چندان پیچیده و دشوار نبود؛ اما نزدیکی بیش از حد گزینه‌ها به یکدیگر باعث شد تا کار برای انتخاب گزینه‌ی درست سخت شود. سؤالات 35 و 36 اوج این اختلاف بود. اما به نظر می‌رسید داوطلبانی که چگونگی پاسخ به درک مطلب و تیپ‌بندی متون را فهمیده‌اند، قادر به پاسخ‌گویی به سؤالات آن بوده‌اند.

26. گزینه‌ی 2

«هوی» مفرد است (رد گزینه‌های 1 و 3)، «نفس» نباید به صورت صفت (نفسانی) ترجمه شود (رد گزینه‌های 3 و 4). «ضرر» یک اسم مفرد است ولی در گزینه‌ی 1) به صورت فعل و در گزینه‌ی 4) جمع ترجمه شده است.

27. گزینه‌ی 1

«المطرة»: بارانی (رد سایر گزینه‌ها)، «أشکر» مضارع است (رد گزینه‌ی 2) / «ألوانها الجميلة»: رنگ‌های زیبایش، رنگ‌های زیبای قوس قزح (رد گزینه‌های 3 و 4)

28. گزینه‌ی 3

«سندهب» آینده است (رد گزینه‌های 1 و 4)، «لن نترك» مستقبل منفی است (رد گزینه‌های 1 و 2).

29. گزینه‌ی 2

«ممر» معرفه است (به «مدرسة» اضافه شده) پس نباید به صورت نکره یا «این» و «آن» ترجمه شود. (رد سایر گزینه‌ها)

«طبیعی» و «طبیعت» در گزینه‌های 3 و 4 اضافه است.

«فیما»: وقتی که، هنگامی که (رد سایر گزینه‌ها). هم‌چنین «تفتح» مضارع است (رد گزینه‌ی 1).

30. گزینه‌ی 2

ترجمه‌ی صحیح عبارت: «توجه فرزندانمان به تلویزیون را دیدم که زیاد شده است.»

31. گزینه‌ی 2

عبارت مورد سوال (هر کس قبل از سخن گفتن تأمل و تفکر کند از اشتباه در امان می‌ماند.) و گزینه‌ی 2) بیانگر این است که انسان باید قبل از سخن گفتن به سخنش فکر کند تا از خطا و لغزش در

امان باشد.

ترجمه‌ی گزینه‌ی (1): چرا به آن چه که می‌گویید، عمل نمی‌کنید؟
ترجمه‌ی گزینه‌ی (3): اگر عقل کامل باشد سخن ناقص می‌شود.

32. گزینه‌ی 1

«فکر» ضمیر ندارد (رد گزینه‌های 2 و 3) در گزینه‌ی (2) «یغلق» فعل است و معادل «بئر» (صفت). در گزینه‌ی (3) هم «مغلقة» مونث آمده ولی «فکر» مذکر می‌باشد. ضمناً «لسان» به معنای «زبان» است نه دهان (رد گزینه‌های 2 و 3).

33. گزینه‌ی 2

«نوشته است»: ماضی نقلی معلوم است. (رد سایر گزینه‌ها) «یکی» معادل «أحد» یا «إحدى» است (رد گزینه‌های 3 و 4).

ترجمه متن:

آیا درختی بلند یا محصولی پاک یا میوه‌ای خوشمزه را دیده‌ای؟ آیا این، دانه‌ای که در خاک پنهان شده است و از چشم‌ها مخفی مانده، نبوده است که سپس زنده شده و از خاک بیرون آمده و آن چیزی شده است که اکنون ما در طبیعت می‌بینیم.

بهار با شکوفه‌هایش و طراوت هوایش پس از سرمای شدید آمده است و برگ‌های درختان پس از افتادنشان به سر جای خود برگشته‌اند و آواز پرندگان و زندگی شادابی مدتی پس از سکون برگشته است.

زندگی انسان این است (اینچنین است). سختی و آسانی، راحتی و دشواری، طلوع و غروب، پائین رفتن و بالا آمدن و ...

پس چنانچه قضیه اینگونه است نباید آنگاه که بالا برود نعمت او را سرمست کند و آنگاه که پائین برود سختی او را خوار و ذلیل کند. پس باید انسان در دو حالت خوشی و زیان توانمند و ثابت قدم باشد.

34. گزینه‌ی 2

مناسب را برای جای خالی مشخص کن: انسان باید در دو حالت خوشی و زیان ثابت قدم باشد به خاطر اینکه

(1) آن دو برای پیشرفت انسان مفید هستند، پس هیچ پیشرفتی وجود ندارد مگر به وسیله‌ی آن دو.
(2) زندگی با آن دو ترکیب (مخلوط) شده، پس هنگامی که یکی از آن‌ها می‌آید رفتنش را توقع داریم. (می‌دانیم که گذرا است).

(3) پاکی زندگی و خوبی آن نمی‌آید مگر بعد از سختی زندگی و ناملایتی (بدی) آن.

(4) امور به دست انسان نیست، پس او مجبور به قبول این حالت است.

35. گزینه‌ی 3

نادرست را مشخص کن:

(1) پختگی کارها و کمال فکرها مانند میوه‌ها به گذشت زمان نیاز دارند، پس نباید در خوردن آن‌ها قبل از سررسیدش عجله کنیم.

(2) ما مانند دانه‌ها به پوشیده شدن و مخفی گشتن قبل از آشکار شدن و آشکار نمودن خود در جامعه و بین مردم نیاز داریم.

(3) پاکیزگی هوا و تمیزی آن بر این دلالت می‌کند که حتماً بعد از یک آلودگی ایجاد شده است، پس با (بعد از) هر چیزی باید خلاف آن را مشاهده کنیم.

(4) سکون و بی‌حرکتی در ظاهر اشیا به حرکتی زود هنگام در درون آن‌ها اشاره می‌کند که شاید ما

آن را ببینیم.

همانطور که مشاهده می‌کنید، گزینه‌ی (۲) نیز نادرست است، زیرا ما نباید قبل از حضور در جامعه، خودمان را پنهان کنیم.

36. گزینه‌ی ۱

مناسب را برای جای خالی مشخص کن: متن از ما می‌خواهد که:

(۱) به حال (کنونی) اشیا نگاه نکنیم، بلکه به گذشته و آینده‌ی آن‌ها بنگریم. (۲) در زندگی مغرور نباشیم، پس دنیا خانه‌ی پایداری (ماندگاری) نیست. (۳) به آواز پرندگان و شکوفه‌های بهار و زیبایی دنیا توجه کنیم. (۴) به حالت آسانی (راحتی) خود توجه کنیم همان‌گونه به حالت سختی مان توجه می‌کنیم.

سراسر متن تأکید می‌کند انسان باید خوبی و بدی و خوشی و ناخوشی را در کنار هم ببیند یعنی همان‌طور که به بدی‌ها توجه داریم و از آن‌ها شکایت می‌کنیم به خوبی‌ها نیز توجه کنیم لذا پاسخ موردنظر ما گزینه‌ی (۴) است. زیرا گزینه‌ی (۱) می‌گوید به زمان حال نگاه نکن، در صورتی که ما باید به زمان حال بنگریم و در عین حال به گذشته و آینده‌ی یک امر نیز دقت کنیم، پس نمی‌توان گفت که اصلاً نباید به زمان حال توجه کرد، چرا که بسیاری از موارد از جمله خوبی‌ها و بدی‌ها در زمان حال هستند و توجه به آن‌ها و قیاس آن‌ها با زمان آینده است که مورد تأکید متن می‌باشد.

37. گزینه‌ی ۳

مفهوم متن این است که:

(۱) زندگی خودش حقیقت انسان را آشکار می‌کند! (۲) زندگی انسان نیازمند راحتی و سختی است! (۳) سختی و آسایش هر دوی آن‌ها مدرسه‌ای هستند که انسان را تربیت می‌کنند. (۴) نعمت و سختی دو علامت هستند که رفعت یا ذلت انسان را آشکار می‌کنند.

38. گزینه‌ی ۴

حرکت گذاری صحیح عبارت: «أَلَمْ تَكُنْ هَذِهِ بَذْرَةً سَوَّرَتْ فِي التُّرَابِ وَ اخْتَفَتْ عَنِ الْأَعْيُنِ ثُمَّ خَرَجَتْ مِنَ التُّرَابِ!»

39. گزینه‌ی ۴

حرکت گذاری صحیح عبارت: «الرَّبِيعُ بِأَزْهَارِهِ وَ طَيْبِ هَوَائِهِ قَدْ جَاءَ بَعْدَ بَرُودَةٍ شَدِيدَةٍ وَ أَوْرَاقُ الْأَشْجَارِ عَادَتْ إِلَى مَكَانِهَا!»

40. گزینه‌ی ۳

رایت: فعل ماض، للمخاطب، مجرّد ثلاثی، مبنیّ علی السّکون، معلوم، مهموز العین و معتل ناقص / فعل و فاعله ضمیر «ت» البارز و الجملة، فعلیه

41. گزینه‌ی ۱

تکن: فعل مضارع، مجرّد ثلاثی، للمخاطب، معرب، معتل اجوف، اعلاله بالحذف / فعل مجزوم و من الأفعال الناقصة،

اسمه «هذه» و خبره «بذرة» و علامة جزمه الإعراب الظاهري (السکون)

42. گزینه‌ی ۳

شدیده: اسم، مفرد، مؤنث، مشتق، صفة مشبّهة (مصدره: شدّة) معرب، منصرف، صحیح الآخر، نكرة. / صفت مفرد و مجرور بالتبعیة لمنعوته «برودة»

43. گزینه‌ی 4

«النواحي» اسم منقوص و دارای اعراب تقدیری است.
بررسی سایر گزینه‌ها:

(1) «یتعلمون» مرفوع با نون اعراب است. (2) «صدیقتا» مرفوع با «الف». (3) «المجاهدين» مجرور با «یاء» و «مذعورین» منصوب با «یاء»

44. گزینه‌ی 3

«لا تبیی» درست است. (صیغه‌ی 10 با اعلال اسکان)

45. گزینه‌ی 4

نون از انتهای هر دو فعل باید حذف شود. (فعل شرط و جواب شرط مجزوم با حذف نون اعراب)

46. گزینه‌ی 1

ضمیر «هی» مستتر در «غُسِلْتُ» که مرجع آن «عقول» است نائب فاعل از نوع ضمیر مستتر است.
در سایر گزینه‌ها ضمیر «تُ» و «نا» (ضمیر بارز) و «آراء» (اسم ظاهر) نائب فاعل هستند.

47. گزینه‌ی 2

«إذا» مفعول فیه (ظرف زمان) و محلاً منصوب است. در سایر گزینه‌ها «الحفلة»، «متی» و «الیوم» مجرور به حرف جر هستند.

48. گزینه‌ی 4

«لحظة» اسم نکره و «أنتظر» جمله‌ی وصفیه برای آن است. در سایر گزینه‌ها «أشعة الشمس الذهبية» «الجبال المرتفعه»، «حوادث الدهر المرة»، «ثرواتك العظيمة» صفت مفرد هستند.

49. گزینه‌ی 3

«لن ابادر» فعل و «مبادرة» مفعول مطلق نوعی است («تنجینی» جمله‌ی وصفیه است). در سایر گزینه‌ها «مقرآ» حال، «أبدا» ظرف زمان و «صبرا» مفعول به دوم است.

50. گزینه‌ی 2

«المؤمنون» مستثنی مفرغ و مرفوع به اعراب فاعل است. (چون مرفوع آمده، قطعاً مستثنی از نوع مفرغ است). در سایر گزینه‌ها «جميع»، «أغلب» و «أعمال» مستثنی منه هستند.

❖ کنکور سراسری تجربی ۱۳۹۲

◀ عَيْنَ الْأَصْحَ وَالْأَدَقِّ فِي الْأَجُوبَةِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ أَوْ الْمَفْهُومِ (26-33):

26. «اليوم حاولت أن أعطي ذلك العامل هديةً تُقلِّل من تعب عمله!»:

(1) تلاش من امروز این بود که با دادن هدیه‌ای به آن کارگر از سختی کارش بکاهم!

(2) امروز تلاش کردم به آن کارگر هدیه‌ای بدهم که از سختی کارش کم کند!

(3) امروز سعی نمودم که با دادن هدیه از سختی کار آن کارگر بکاهم!

(4) با تلاش امروزم در دادن هدیه به آن کارگر سختی عمل او کم شد!

27. «لا أقدر على القيام بهذا العمل الخطير إلا أن يساعدني والدای مساعدةً مثمرة!»:

(1) من قادر به انجام این کار مهم نیستم مگر اینکه والدینم به نحوی ثمربخش به من کمک کنند!

(2) زمانی به انجام دادن این عمل با ارزش اقدام می‌کنم که از والدینم مساعدتی تأثیرگذار داشته باشم!

(3) اگر پدر و مادر مرا در اقدام به این کار پُرخطر یاری مؤثری نکنند نمی‌توانم آن را به خوبی انجام دهم!

(4) فقط در صورتی می‌توانم این کار را خوب انجام دهم که پدر و مادرم مرا به گونه‌ای ثمربخش یاری نمایند!

28. «قد أنشد هذا الشاعر أبياتاً متعدّدة في وصف العلم و العالم ليقرأها في مجلس تكريم العلماء الكبار!»:

- 1) شاعران بی‌شماری ابیاتی در مورد دانش و دانشمند سروده‌اند تا در مجالس بزرگداشت علمای بزرگ خوانده شود!
- 2) این شاعر ابیات متعدّدی را در وصف علم و عالم سروده تا آنها را در مجلس بزرگداشت دانشمندان بزرگ بخواند!
- 3) بیت‌های فراوانی را این شاعر درباره‌ی علم و عالم می‌سراید تا در مجلسی برای تکریم دانشمندان بزرگ آنها را بخواند!
- 4) در توصیف دانش و دانشمند این شاعر بیت‌های زیادی سروده است تا در همایش بزرگ علمای بزرگ خوانده شود!

29. «لا تنظر إلى الدنيا بالتشاؤم، فإنّه يتلف عمرک و لا يسمح لك أن تذوق طعم الحياة الحقيقي!»:

- 1) با بدبینی هیچ‌گاه به دنیا منگر، چه عمر را تلف کرده نمی‌گذارد تو طعم زندگی واقعی را بچشی!
- 2) با بدبینی به دنیا نگاه مکن، زیرا عمرت را تباه می‌کند و به تو اجازه نمی‌دهد طعم حقیقی زندگی را بچشی!
- 3) به دنیا با بدبینی نگاه مکن، زیرا عمر را تلف می‌کند و به تو اجازه نمی‌دهد طعم زندگی حقیقی را درک کنی!
- 4) به این دنیا با بدبینی که زندگیت را تلف می‌کند نگاه مکن، چه اجازه نمی‌دهد طعم واقعی زندگی را درک کنی!

30. عین الصحيح:

- 1) عندما أشعر بالألم ألتنصق بالأرض بالسجود الطویل،: هنگامی که احساس درد می‌کنم با سجده‌ی طولانی به زمین می‌چسبم،
- 2) و أخرج کل ما بداخلي فسأجد هناك من یسمعنی،: و آنچه را در درون دارم بیرون می‌ریزم پس در آنجا کسی را خواهم یافت که به او گوش دهم،
- 3) و ما أعرفه إلا بعد أن أسبحه لیلاً و نهاراً بالاشتیاق،: و او را نشناختم مگر اینکه شبانه‌روز به خاطر شوقم وی را تسبیح گفته باشم،
- 4) و هذا الشوق لا یوصلنی إلا إلى من هو الله الواحد! و این اشتیاق مرا به کسی که همان خدای واحد است رسانده است!

31. «عمل عمل من یعلم أنّ الله مجازیه بإساءته و إحسانه!»، عین المناسب للمفهوم:

- 1) و ما تقدّموا لأنفسکم من خیر تجدوه عند الله!
- 2) البرّ أن تعمل فی السرّ عمل العلانیة!
- 3) ما یعمل الإنسان من خیر أو شرّ یحاسب علیه!
- 4) من یعمل الخیر ینتفع به فی النّهاية!

32. «شایسته‌ی اهداف عالی‌هی تو است که همّت زیادی صرفشان کنی!»:

- 1) یلیق لغایاتک السامیة أن تبذل لها همّة کثیرة!
- 2) من اللّائق لأهداف قیّمتک أن تخرج لها همّتک الکثیرة!
- 3) لائق لك و لأهدافک السامیة أن همّة کثیرة یُبذل لها!
- 4) ینبغی لك و لغایاتک القیّمة أن تخرج همّتک الکثیرة لها!

33. «چون عشق درست و حقیقی باشد، بلا به رنگ نعمت ظاهر می‌گردد!»:

- (1) لو كان الحب حقيقياً مع الصداقة كلّ المصائب تتلوّن بلون النعمة!
- (2) عندما يكون حبنا مع الصداقة الحقيقية نعتبر المصائب نعمات!
- (3) إن يكن الحب صادقاً و حقيقياً تظهر المصيبة بلون النعمة!
- (4) إن كانت المحبة صادقة حقاً تصير المصيبة بلون النعمات!

◀ اقرأ النصّ التالى بدقّة ثم أجب عن الأسئلة (42-34) بما يناسب النصّ:

الوقت هو المادّة الخام فى يد الإنسان كالخشب فى يد النجار، و لهذا فعليه أن يحرص عليه و أن يحسن استعماله! و العاقل يعرف قيمة الوقت معرفة ناتجة من حاجته الشديدة إليه، و قد أدرك أن الحياة تُعدّ بالدقائق و الثوانى، فيجب أن تكون لهذه الدقائق قيمة جليّة!

و ظاهرة عدم الالتزام بالمواعيد الزمنية هي من النماذج الشائعة بين الناس. فالمحافظة على الوقت و العهود الزمنية تظهر فى كلّ إنسان اتّصف بالصدق و قوّة الإرادة، فإنّ الإنسان المهمّل هو الذى يضيع وقته بلا فائدة فيسوء عيشه!

فالواجب يقتضينا أن نغرس عادة المحافظة على المواعيد فى نفوس الصغار منذ الطفولة، حتّى إذا جدوا هذه العادة ثابتة راسخة لا يمكن أن تغيّر الظروف، و حينئذ تنظم الأعمال و يسود النظم و تزداد فرص النجاح و يعيش الناس فى طمأنينة!

34. «الوقت هو المادّة الخام فى يد الإنسان». عيّن المقصود من العبارة:

- (1) الإنسان هو العامل فى تشكيل الزمان و أجزائه من الدقائق و الثوانى!
- (2) الوقت بوحده لا يكفى لتشكيل الزمان، بل هو بحاجة إلى موادّ أخرى!
- (3) الإنسان هو المسؤول عن حسن الاستفادة من الوقت أو سوءها!
- (4) قيمة الوقت لجميع فئات الشعب متساوية لا فرق بينهم!

35. من يراعى العهود الزمنية؟

- (1) الصّدوق و ذو الإرادة!
- (2) الصّادق و العاقل!
- (3) الصّابر و قوّى الإرادة!
- (4) العاقل و الوفى!

36. لماذا لا يعرف الجاهل قيمة الوقت؟ - لآته

- (1) لا يحتاج إليه فى حياته!
- (2) لم يتّصف بالصدق!
- (3) لا يسود النظم على أعماله!
- (4) لم يدرك أن الوقت يفوت!

37. عيّن الصحيح:

- (1) قيمة الوقت لجميع فئات الشعب متساوية!
- (2) ربّما الظروف تسبّب بروز ظاهرة خلف المواعيد!
- (3) الأطفال يراعون المواعيد الزمنية أحسن من الكبار!
- (4) القانون هو العامل المرجّح لإشاعة الالتزام بالوقت!

◀ عيّن الصحيح فى التشكيل: (38 و 39)

38. «المحافظة على الوقت و العهود الزمنية تظهر فى كلّ إنسان اتّصف بالصدق!»:

- (1) الوَقْتُ - تَظْهَرُ - إنسان
- (2) تَظْهَرُ - إنسان - الصّدق
- (3) المُحَافِظَةُ - الوَقْتُ - الزّمنيّة
- (4) العُهود - كلّ - إنسان

39. «العقل يعرف قيمة الوقت معرفة ناتجة من حاجته الشديدة إليه!»:

- (1) العقل - معرفة - ناتجة
- (2) قيمة - معرفة - ناتجة
- (3) يعرف - قيمة - الوقت
- (4) ناتجة - حاجة - الشديدة

◀ عَيِّن الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي (42- 40):

40. «تكون»:

- (1) مجرد ثلاثي - معتل و أجوف / فعل من الأفعال المشبهة بالفعل و هي من النواسخ
- (2) فعل مضارع - للمخاطب - مجرد ثلاثي / من الأفعال الناقصة و اسمه «قيمة»
- (3) للغائبين - مجرد ثلاثي / فعل منصوب بحرف «أن» و من الأفعال الناقصة
- (4) مضارع - معتل و أجوف - معرب / اسمه ضمير «هي» المستتر

41. «كبروا»:

- (1) فعل ماضٍ - صحيح - متعدّد - مبني للمعلوم / فعل شرط و مجزوم و علامة جزمه حذف نون الإعراب
- (2) مجرد ثلاثي - لازم - مبني للمجهول - مبني / نائب فاعله ضمير الواو البارز، و الجملة فعلية
- (3) للغائبين - مجرد ثلاثي - معتل و ناقص / فاعله الضمير البارز، و الجملة فعلية و شرطية
- (4) فعل ماضٍ - للغائبين - لازم / فعل و فاعله ضمير الواو البارز، و الجملة فعلية

42. «المهمّل»:

- (1) مفرد مذكر - مشتق و اسم فاعل - منصرف / صفة و مرفوع بالتبعية للموصوف «إنسان»
- (2) اسم - مفرد مذكر - اسم فاعل (مصدره: تهمل) / نعت أو صفة و منصوب بالتبعية
- (3) مشتق و اسم فاعل (مصدره: إهمال) - نكرة - معرب / نعت و منصوب بالتبعية
- (4) اسم - مفرد مذكر - معرّف بأل - معرب / خبر «إن» مفرد و مرفوع

◀ عَيِّن المناسب للجواب عن الأسئلة التالية: (50 – 43):

43. عَيِّن الخطأ عن مادّة الفعل:

- (1) بعض النَّاس يَكِيدُون في حياتهم كالثعلب! (ك ي د)
- (2) الآباء الصّالحون لَا يَدْعُونَ أبناءهم لوحدهم! (د ع و)
- (3) قُل رأيك في المجلس الاستشاري للطلاب! (ق و ل)
- (4) أنتم تصلون إلى الاكتفاء الذاتي إن تجتهدوا! (و ص ل)

44. عَيِّن «القاضي» علامة إعرابه غير تقديرية:

- (1) إِنَّ دعوة المظلوم تسير إلى الله قبل أن تذهب إلى القاضي،
- (2) و لكننا نغفل عنها و لم يغفل الله عنها و لو غفل عنها القاضي،
- (3) ليت القاضي نشاهده أمام بيت المحرومين لإجابة دعوتهم،
- (4) فإجابة دعوة المظلوم حق علينا و على القاضي خاصة!

45. عَيِّن «ما» موصولة:

- (1) ما نعطى الآخرين من أموالنا يضاعفه الله لنا !
- (2) ما كان عندي قلم فما استطعت أن أكتب شيئاً!
- (3) ما تجمع الحيوانات في الصيف تنفعها في الشتاء!
- (4) ما هرب النَّاسُ من الذئب الذي كان في المزرعة!

46. «يُحَسِّنُ الشَّاعِرُ بِالسَّكِينَةِ قَدْ أُنْزِلَتْ عَلَى قَلْبِهِ بَعْدَ أَنْ يُوَاجِهَ نَبَأَ الْإِنْتِصَارِ وَ يَقْدِرُ أَنْ يُنْشِدَ الْأَشْعَارَ!»
 كم فعلاً مبنياً للمجهول في العبارة؟:

(1) أربعة (2) ثلاثة (3) اثنان (4) واحد

47. «سَأَقْضِي خَمْسَةَ يَوْمًا مِنَ الْأُسْبُوعِ الْقَادِمَةِ فِي مَدِينَتِي وَ سَأَرْجِعُ فِي الْيَوْمِ السَّادِسَةِ فِي سَاعَةِ الْخَامِسَةِ بَعْدَ الظَّهْرِ!». صَحِّحِ الْأَخْطَاءَ:

(1) أَيَّام - قَادِمَةٌ - سَادِسَةٌ - الْخَامِسُ (2) أَيَّام - الْقَادِم - السَّادِس - السَّاعَةُ
 (3) خَمْس - الْمَدِينَةُ - السَّادِس - السَّاعَةُ (4) أَقْضِي - أُسْبُوع - الْقَادِم - خَامِسَةٌ

48. عَيِّنِ الْحَالَ:

(1) إِنِّي أَسْتَيْقِظُ مِنَ النَّوْمِ كُلَّ يَوْمٍ وَ الشَّمْسُ لَمْ تَطْلُعْ!
 (2) سَأَلَهُ عَنْ حَقَائِقِ الْأُمُورِ وَ لَكِنَّهُ لَمْ يَقْدِرْ أَنْ يَجِيبَ عَنْهَا!
 (3) التَّمْرِينَاتُ الذَّهْنِيَّةُ تَزِيدُ مِنْ قُوَّةِ الدَّرَكِ وَ تَنْقُصُ مِنَ النِّسْيَانِ!
 (4) كَانَتْ تَتَكَلَّمُ مَعَ صَدِيقَتِهَا بِاللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ وَ لَكِنِّي مَا كُنْتُ مَعَهُمَا!

49. عَيِّنِ مَا لَيْسَ فِيهِ التَّمْيِيزُ:

(1) مُلِيَ قَلْبِي سُرُورًا حِينَمَا فَهَمْتُ جَوَابَ أَسْئَلَتِي!
 (2) مَا أَكْثَرَ صَدِيقَكَ اجْتِهَادًا فِي مَجَالِ طَلَبِ الْعِلْمِ!
 (3) عَلَيْنَا أَنْ نَرَى الْحَيَاةَ جَمِيلَةً لَكِي نَسْتَطِيعَ التَّمَتُّعَ بِنِعَمَاتِهَا!
 (4) إِنْ أَبْنَاءَ عَمِّي كَانُوا فِي الْحَرْبِ أَشَدَّ جَرَأَةً مِنْ سَائِرِ الْمَجَاهِدِينَ!

50. عَيِّنِ مَا لَيْسَ فِي الْمَنَادَى:

(1) إِلَهِي أَنْتَ مُونِسٌ وَحَشْتِي فَلَا تُعْرِضْ عَنِّي!
 (2) مَسْلَمَاتٌ عَلَيْكَ الصِّيَامُ فِي شَهْرِ رَمَضَانَ الْمُبَارَكِ!
 (3) لَا تَرُدَّ رَبِّي عَبْدَكَ الضَّعِيفَ لِمَا أَنَادِيكَ!
 (4) رَبَّنَا يَسْتَجِيبُنَا إِذَا دَعَوْنَاهُ بِإِخْلَاصٍ فِي الْقَلْبِ!

❖ پاسخ نامه کنکور سراسری تجربی ۱۳۹۲

26. گزینه‌ی 2 * ترجمه‌ی فعل‌ها به صورت اسم، نادرست است. «حاولتُ» به صورت «تلاش کردم» ترجمه می‌شود نه «تلاش» همین‌طور «أعطيتُ» به صورت «بدهم» ترجمه می‌شود نه مصدر «دادن» (ردگزینه‌ی 1 و 3 و 4). * ترجمه‌ی اسم نکره به صورت معرفه نادرست است. «هدية» نکره است و ترجمه‌ی آن می‌شود «هدیه‌ای» (ردگزینه‌ی 3 و 4) * فعل «تقلل» در صیغه‌ی چهارم مضارع (لغائبة) به کار رفته و ترجمه‌ی آن می‌شود «کم کند» (ردگزینه‌ی 1 و 3) * فعل «تقلل» مضارع و معلوم و به معنای «کم کند» است نه «کم شد». (ردگزینه‌ی 4) * ضمیر «ه» در «عمله» در گزینه‌ی 3 ترجمه نشده است. (ردگزینه‌ی 3) * «اليوم» اگر در ابتدای جمله عربی ذکر شود، مفعول فيه و به معنای «امروز» است.

27. گزینه‌ی 1 * ریشه‌ی «أقدر» به معنای «توانایی» است نه «اقدام کردن» (ردگزینه‌ی 2) * «القيام» اسم به معنای «انجام دادن» است و ترجمه به صورت فعل «انجام دهم» نادرست است. (ردگزینه‌ی 4) * «الخطير» صفت «العمل» است که در گزینه‌ی 4 ترجمه نشده است. همین‌طور ضمیر «ی» در فعل «يساعدني» در گزینه‌ی 3 ترجمه نشده است. (ردگزینه‌ی 3 و 4) * «زمانی» در گزینه‌ی 2، «اگر» در گزینه‌ی 3 از این جمله‌اند. (ردگزینه‌ی 2 و 3) * ترجمه‌ی فعل مضارع معلوم

به صورت مجهول نادرست است. «یُساعد» به معنای معلوم یاری کنند. است نه مجهول «مساعدتی داشته باشم» (رد گزینه ی ۲) * ترجمه ی ریشه ی کلمات نیز بسیار مهم است. «ثمره» به معنای «ثمربخش، نتیجه بخش» است نه «تأثیر گذار، موثر» (رد گزینه ی ۲ و ۳)

28. گزینه ی ۲

* فعل های ماضی نقلی (قَدْ + فعل ماضی) باید به صورت صفت مفعولی (بن ماضی + ه) + شناسه ترجمه شوند. «قد آنشد» می شود سروده ست. (رد گزینه ی ۳) * ترجمه ی فعل به صیغه ای غیر از صیغه ی اصلی نادرست است. این نکته که فعل غایب در ابتدای جمله به صورت مفرد نوشته می شود و ممکن است دارای معنای مثنی یا جمع باشد صحیح است اما با توجه به فاعل آن در جمله (هذا الشاعر) مشخص می گردد مربوط به صیغه ی اول (لغائب) است و باید به صورت مفرد «سروده است» ترجمه شود. (رد گزینه ی ۱) * تمام کلمات جمله باید در ترجمه ذکر شود. «هذا» در گزینه ی ۱ ترجمه نشده است. همین طور ضمیر «ها» در فعل «لیقرأها» در گزینه های ۱ و ۴ ترجمه نشده است. (رد گزینه ی ۱ و ۴) * «متعددة» اسمی مفرد مونث است پس صفت جمع غیر عاقل «أبیاتا» است نه صفت «الشاعر». پس عبارت «شاعران بی شماری» نادرست است. (رد گزینه ی ۱) * ترجمه ی ریشه ی اسم، باید کاملاً درست باشد. «وصف» به معنای «وصف، توصیف» است نه «مورد». (رد گزینه ی ۱ و ۳) * فعل معلوم نباید به صورت مجهول ترجمه شود. «لیقرأ» با توجه به ضمیر «ها» که به آن چسبیده، صددرد معلوم است و باید به صورت «بخواند» ترجمه شود. (رد گزینه ی ۱ و ۴) * «ل» اگر به ابتدای فعل مضارع بچسبد و این فعل در وسط جمله آمده باشد، از نوع ناصبه و به معنای «تا» است. این حرف، فعل مضارع را به زمان مضارع التزامی می برد. «لیقرأ» «تا بخواند» * اسم مفرد، نباید به صورت مثنی یا جمع ترجمه شود. «مجلس» مفرد است و در گزینه ی ۱ به صورت جمع ترجمه شده است. (رد گزینه ی ۱) * اسم معرفه نباید به صورت نکره (اسم + ه) یا (یک + اسم) ترجمه شود. «مجلس» معرفه است و در گزینه ی ۳ به صورت نکره ترجمه شده است. (رد گزینه ی ۳)

29. گزینه ی ۲ * در جمله ی سؤال «قبل از» هیچ اسم اشاره ای به کار نرفته است لذا ترجمه ی «این دنیا» نادرست است. (رد گزینه ی ۴). فعل «لا تنظر» یک فعل نهی است و به معنای «نگاه کن، منکر می باشی». ترجمه ی «عمر» به هر کلمه ی دیگر از جمله «زندگی» نادرست است. (رد گزینه ی ۴). ضمیر «ک» که به آخر «عمر» چسبیده باید ترجمه شود. (رد گزینه ی ۱ و ۳)

«یسمح» به معنای «اجازه دادن» است نه «گذاشتن» (رد گزینه ی ۱). «لک» به معنای «به تو» است که باید در ترجمه بیاید. (رد گزینه ی ۴). ریشه ی «تذوق» به معنای «چشیدن» است نه «درک کردن» (رد گزینه ی ۱ و ۳). «الحقیقی» صفت «طعم» است نه «الحیة» چرا که مذكر است و موصوف آن نیز باید مذكر باشد. و گرنه باید به صورت «طعم الحیة الحقیقة» نوشته می شد. (رد گزینه ی ۱ و ۳). صفت «الحقیقی» فقط به معنای «حقیقی» است نه «واقعی». (رد گزینه ی ۱ و ۴)

30. گزینه ی ۱ * «کل ما» به معنای «هر آنچه، همه ی آنچه» است. فعل «یسمح» در صیغه ی اول مضارع «لغائب» است و به معنای «گوش دهد» است نه «گوش دهم». (رد گزینه ی ۳) * ضمیر «ی» در آخر فعل «یسمعی»، مفعول به است (به طور کلی ضمائر منفصل نصبی و جری اگر به آخر فعل ها بچسبند، مفعول به هستند) و به صورت «من را» ترجمه شود. (رد گزینه ی ۲) * «ما أعرف» مضارع و به معنای «تمی شناسم» است نه «تشناختم». (رد گزینه ی ۳) * «بعد» در گزینه ی ۳، ترجمه نشده است و باید به صورت «بعد از اینکه، پس از اینکه» ترجمه شود. (رد گزینه ی ۳) * «سبح» فعل مضارع است و ترجمه ی آن به ماضی «تسبیح گفته باشم» نادرست است. (رد گزینه ی ۳) *

«بالاشتقاق» به معنای «با شوق و اشتیاق» است و ترجمه‌ی آن به صورت «به‌خاطر شوقم» نادرست است. (رد گزینه‌ی 3) * فعل «یوصلنی» مضارع است و ترجمه‌ی آن به صورت ماضی «رسانده است» نادرست است. (رد گزینه‌ی 4) * ترکیب «لا + إلا» بیان‌گر حصر است یعنی باید در ترجمه از «فقط، تنها» استفاده شود. (رد گزینه‌ی 4)

31. گزینه‌ی 3 جمله‌ی سؤال بیان‌گر این است که همه‌ی اعمال انسان (چه خوب و چه بد) مورد جزای الهی است. گزینه‌ی 1 بیان‌گر بهره‌مندی از اثرات کار خیر برای انسان در قیامت است. گزینه‌ی 2 بیان‌گر این است که کاری خوب است که در پنهانی، همان کاری را انجام دهیم که در آشکارا انجام دهیم. گزینه‌ی 3 بیان‌گر این است که همه‌ی کارهای خوب یا بد انسان در قیامت مورد حسابرسی الهی قرار می‌گیرد (پاسخ صحیح) و گزینه‌ی 4 نیز بیان‌گر این است که کار خوب، دارای اثرات و پیامدهای خوب است.

32. گزینه‌ی 1 * ترکیب «اهداف عالی‌هی تو»، یک ترکیب وصفی اضافی است که در عربی باید پس از موصوف (مضاف)، ابتدا مضاف‌الیه و سپس صفت بیاید که می‌شود «أهدافک (غایاتک) السامیة» (رد گزینه‌ی 2) * «شایسته»، مضاف برای «اهداف» است نه برای «تو» بنابراین ترکیب «لائق لک» و «ینبغی لک» نادرست است. (رد گزینه‌ی 3 و 4) * در ترکیب «همت زیادی» هیچ ضمیری به کار نرفته است پس عبارت «همتک الکثیرة» نادرست است. (رد گزینه‌ی 2 و 4) * «عالی» به صورت «السامیة» تعریب می‌شود نه «القیمة» که به معنای «ارزشمند» است. (رد گزینه‌ی 2 و 4)

33. گزینه‌ی 3 * «چون» به عنوان یک اسم شرط همان «اگر، چنان‌چه» است که در تعریب به صورت «إِنْ، لَوْ» می‌آید. «عندما» به معنای «هرگاه» است. (رد گزینه‌ی 2) * ترکیب «درست و حقیقی» نه وصفی است و نه اضافی، بلکه باید در تعریب نیز حرف ربط «و» بیاید. این حالت فقط در گزینه‌ی 3 دیده می‌شود. (رد گزینه‌های 1، 2 و 4) * در جمله‌ی سؤال، پس از «عشق» ضمیری نیامده است و تعریب آن به صورت «حبنا» به معنای «عشق ما» نادرست است. (رد گزینه‌ی 2) * «بلا» مفرد است و تعریب آن می‌شود «المصیبة» پس تعریب به صورت جمع «المصائب» نادرست است. (رد گزینه‌ی 1 و 2) * فعل «ظاهر می‌گردد» در تعریب فقط به صورت «تظهر» می‌آید یا «تعتبر» به معنای «به‌شمار می‌آوریم» و نه «تصیر» به معنای «می‌شود/ می‌گردد» (رد گزینه‌ی 1، 2 و 4) * «نعمت» نیز مفرد است و تعریب آن به جمع «نعمات» نادرست است. (رد گزینه‌ی 2 و 4)

درک مطلب

ترجمه متن: وقت همان ماده خام در دست انسان است مانند چوب در دست نجار و بنابراین بر او لازم است که بر آن حرص بورزد و به کارگیری آن را نیکو گرداند و عاقل ارزش وقت را به نوعی نتیجه‌بخش از روی نیاز شدیدش به آن می‌فهمد (می‌داند) و درک می‌کند که زندگی با دقیقه‌ها و ثانیه‌ها شمرده می‌شود، پس واجب است که ارزشی گران‌بها و والا برای این دقایق باشد. پدیده عدم پایبندی به قرارهای ملاقات از نمونه‌های رایج بین مردم است. پس محافظت بر وقت و قرارهای ملاقات ظاهر می‌شود بر هر انسانی که به راستگویی و نیروی اراده وصف شده است. پس انسان اهمال‌کار همان کسی است که وقتش را بدون فایده ضایع می‌کند پس زندگیش بد می‌شود. کار درست برای ما اقتضاء می‌کند که عادت محافظت بر وعده‌ها را در جان‌های کودکان از زمان کودکی بکاریم تا این که هرگاه بزرگ شوند این عادت را به حالتی ثابت و راسخ بیابند که ممکن نیست که موقعیت‌ها، آن را تغییر بدهد و در این هنگام کارها منظم می‌شود و نظم سود می‌بخشد و فرصت‌های موفقیت زیاد می‌شود و انسان در آرامش زندگی می‌کند.

34. گزینه‌ی 3 ترجمه‌ی سؤال: منظور از عبارت «زمان همان ماده خام در دست انسان است.» در کدام گزینه آمده است؟

- (1) انسان همان عامل در تشکیل زمان و اجزای آن دقیق و ثانیه‌هاست.
 - (2) وقت به تنهایی برای تشکیل زمان کافی نیست بلکه آن نیازمند به مواد دیگری است.
 - (3) انسان مسؤول استفاده‌ی خوب یا بد از وقت است.
 - (4) ارزش وقت برای همه‌ی گروه‌های ملت مساوی است و هیچ فرقی بین آنها نیست.
35. گزینه‌ی 1 ترجمه‌ی سؤال: با توجه به متن چه کسی قرارهای ملاقات را مراعات می‌کند؟
- (1) فرد بسیار راستگو و صاحب اراده
 - (2) راستگو و عاقل
 - (3) فرد صبور و دارای اراده‌ی قوی
 - (4) عاقل و وفادار
- توضیح این که در متن اشاره به فرد عاقل که قرارها را مراعات می‌کند، نشده و همین‌طور در متن به فرد وفادار اشاره نشده است.

36. گزینه‌ی 4 ترجمه‌ی سؤال: چرا جاهل ارزش وقت را نمی‌داند؟ زیرا او.....
- (1) در زندگیش به آن احتیاج ندارد.
 - (2) به راستگویی توصیف نشده است.
 - (3) نظم بر اعمالش حاکم نیست.
 - (4) درک نکرده است که وقت از دست می‌رود.

37. گزینه‌ی 2 ترجمه‌ی سؤال: با توجه به متن کدام یک از گزینه‌های زیر صحیح است؟
- (1) ارزش وقت برای همه گروه‌های ملت مساوی است.
 - (2) چه بسا موقعیت‌ها سبب بروز پدیده‌ی خلف وعده می‌شود.
 - (3) کودکان قرارهای ملاقات را بهتر از بزرگ‌ها رعایت می‌کنند.
 - (4) قانون عامل ترجیح‌دهنده برای رواج پایبندی به وقت است.

38. گزینه‌ی 4 ترجمه‌ی سؤال: شکل صحیح علامت گذاری کلمات در جمله زیر در کدام گزینه آمده است؟

. «المُحَافَظَةُ (مبتدا و مرفوع) عَلَى الْوَقْتِ (مجرور به حرف جر) وَ الْعَهْدُ (مفعول و مجرور) الزَّمَنِیَّةُ (صفت و مجرور) تَظْهَرُ (خبر و محلاً مرفوع) فِی كُلِّ (مجرور به حرف جر) إِنْسَانٍ (مضاف الیه و مجرور) اَنْصَفَ (صفت جمله و محلاً مجرور) بِالْصَدَقِ (مجرور به حرف جر)»

39. گزینه‌ی 2 ترجمه‌ی سؤال: شکل صحیح علامت گذاری کلمات در جمله زیر در کدام گزینه آمده است؟

: «الْعَاقِلُ (مبتدا و مرفوع) يَعْرِفُ (خبر محلاً مرفوع - فعل و فاعل هو مستتر) قِیمَةً (مفعول به و منصوب) الْوَقْتِ (مضاف الیه و مجرور) مَعْرِفَةً (مفعول مطلق تأکید و منصوب) نَاتِجَةً (صفت و منصوب) مِنْ حَاجَتِ (مجرور به حرف جر) هِ (مضاف الیه و محلاً مجرور) الشَّدِیدَةِ (صفت و مجرور) إِلَیْهِ (مجرور به حرف جر محلاً)»

40. گزینه‌ی 3 ترجمه‌ی سؤال: کدام گزینه ویژگی‌های فعل «تَکُونُ» را به درستی نشان داده است؟
فعل مضارع، للغائبة، مجرد ثلاثی، معرب، معتل و أجوف/ فعل منصوب بحرف «أَنْ» و مِنْ الأفعال الناقصة و اسم «قِیمَةً»

41. گزینه‌ی 4 ترجمه‌ی سؤال: کدام گزینه ویژگی‌های فعل «کَبُرُوا» را به درستی نشان داده است؟
فعل ماضی، للغائبین، مجرد ثلاثی، مبني على الضمّ، مبني للمعلوم، لازم، صحيح و سالم / فعل و فاعله ضمير الواو البارز و الجملة فعلیّة

42. گزینه‌ی ۴؟؟ ترجمه‌ی سؤال: کدام گزینه ویژگی‌های اسم «المَهْمِل» را به درستی نشان داده

است؟

این سؤال یک نمونه از سؤالاتی است که هر چهار گزینه در آن نادرست است و دانش آموزان مظلوم و در مواجهه با این سؤالات فقط میتونن نفس عمیق بکشن و... پاسخ سازمان سنجش گزینه‌ی (2) است که در آن طراح سؤال به مصدر «المهمَل» که «الإهمال» است توجه نکرده لذا هیچ یک از گزینه‌ها پاسخ صحیح نمی‌باشد.

43. گزینه‌ی 2 ترجمه‌ی سؤال: در کدام گزینه، ریشه‌ی فعل، به طور نادرست بیان شده است؟

گزینه‌ی 1: فعل «یکیدون» مضارع است و اگر حرف مضارعه‌ی «ی» و علامت صیغه‌ی «ون» را از آن حذف کنیم سه حرف اصلی باقی‌مانده «ک ی د» می‌باشد. «بعضی از مردم مانند روباه، در زندگیشان حيله می‌کنند.»

گزینه‌ی 2: فعل «یدعون» مضارع است اما پس از حذف حرف مضارعه «ی» و علامت صیغه‌ی «ون» تنها دو حرف «دع» باقی می‌ماند. این به معنای رخ‌دادن اعلال حذف در آن است. فعل مضارع غیر مجزوم در صیغه‌ی سوم «لِلغَائِبِينَ» در معتل مثال و ناقص دارای اعلال حذف است که به ترتیب به صورت «يَدْعُونَ» (در اصل «يُودَعُونَ» بوده است) و «يَدْعُونَ» (در اصل «يُدْعُوْنَ» بوده است) می‌باشد.

با توجه به علامت‌گذاری روی فعل مشخص می‌شود که این فعل مثال و از ریشه‌ی «ودع» است. البته ترجمه نیز، راهنمای خوبی برای این انتخاب است. «پدران نیکوکار، فرزندان را تنها، رها نمی‌کنند.»

گزینه‌ی 3: «قُل»، فعل امر است که به وضوح دچار اعلال حذف شده است. از مشهوربودن ریشه‌ی آن، که بگذریم ترجمه نیز راه مناسبی برای کشف حروف اصلی آن می‌باشد. «نظرت در مجلس مشورتی برای دانش‌آموزان را بگو.»

گزینه‌ی 4: «تصلون» نیز فعل مضارعی است که پس از حذف حرف مضارعه و علامت صیغه‌ی آخر آن، دو حرف «صل» باقی می‌ماند. فعل مضارع غیر مجزوم صیغه‌ی 9 «لِلْمَخَاطِبِينَ» در مثال و ناقص، اعلال حذف دارد. از ترجمه می‌توان فهمید که ریشه‌ی آن «وصل» به معنای «رسیدن» است. «شما اگر تلاش کنید به اعتماد به نفس می‌رسید.»

سایر نکات: * در گزینه‌ی 1، «بعض» مبتدا و «یکیدون» خبر جمله است. همین‌طور در گزینه‌ی 2 «الآباء» مبتدا و «لا یدعون» خبر جمله است. در گزینه‌ی 4 هم، «أنتم» مبتدا و «تصلون» خبر جمله است. * «تجتهدوا» در گزینه‌ی 4 فعل مجزوم به «إِنَّ» شرطی است که در اصل «تجتهدون» بوده است.

44. گزینه‌ی 3 ترجمه‌ی سؤال: در کدام گزینه، اسم «القاضی» به کار رفته و اعراب آن، تقدیری نمی‌باشد؟

توضیح: «القاضی» جزو اسم‌های منقوص است. اسم‌های منقوص در دو حالت رفعی و جری دارای اعراب تقدیری و در حالت نصبی دارای اعراب ظاهری اصلی است، پس در این تست منظور این است که اسم «القاضی» در کدام گزینه نقش منصوبی گرفته است.

گزینه‌ی 1: «القاضی» پس از حرف جر «إلى» آمده، پس مجرور است و اعرابش نیز تقدیری است. «همانا صدای مظلوم به سوی خداوند حرکت می‌کند قبل از اینکه به قاضی برسد.»

گزینه‌ی 2: «القاضی» در این گزینه، نقش فاعل دارد و اعرابش نیز تقدیراً مرفوع است. چراکه پس از فعل لازم آمده است. «اما ما، از آن غفلت می‌کنیم در حالی که خداوند از آن غفلت نمی‌کند هرچند که قاضی از آن غفلت کند...»

گزینه‌ی 3: «القاضی» پس از «لیت» آمده و اسم آن است. «لیت» از خانواده‌ی حروف مشبهة بالفعل است و اسم آن، منصوب می‌باشد. پس «القاضی» دارای اعراب منصوب ظاهری است نه تقدیری. «ای کاش قاضی را مشاهده کنیم در برابر خانه‌ی محرومان برای پاسخ‌گوئی به خواسته‌شان»
گزینه‌ی 4: در اینجا نیز، «القاضی» پس از حرف جر «علی» آمده است، پس اعراب آن، تقدیراً مجرور می‌باشد. «پس پاسخ به دعوت و مطالبه‌ی مظلوم، حق بر گردن ماست و البته بر گردن قاضی به طور مخصوص.»

سایر نکات: * در گزینه‌ی 1، «قبل» مفعول فیه و منصوب است. * در گزینه‌ی 2، ضمیر «نا» اسم «لکن» محلاً منصوب است. * در گزینه‌ی 3 نیز، «ه» در «تشاهده» مفعول به محلاً منصوب است و «امام» نیز مفعول فیه و منصوب است. * در گزینه‌ی 4 نیز، «إجابة» مبتدا و مرفوع بوده و «حق» خبر آن است و «خاصة» حال و منصوب است.

45. گزینه‌ی 1 ترجمه‌ی سؤال: در کدام گزینه «ما» به کار رفته و از نوع موصولی است؟ توضیح سؤال: «ما» دارای انواع مختلفی است که سه نوع آن اسم است (موصولی، استفهامی و شرطی) و سایر انواع آن نیز حرف می‌باشند. (نافیه، کافه و...) «ما» موصولی، در ترجمه به صورت «که، چیزی که، چیزهایی که» می‌آید و اگر قبل از فعل به کار رود به هیچ‌وجه آن را منفی نمی‌کند. دقت کنید که پس از «ما» استفهام یک فعل غیر مجزوم و پس از «ما» شرط دو فعل مجزوم به کار می‌رود.

گزینه‌ی 1: پس از «ما» فعل صیغه‌ی 14 «نعطی» به کار رفته که مجزوم نشده است، چرا که فعل‌های مجزوم معتل ناقص در صیغه‌های 1-4-7-13-14 دچار اعلال حذف می‌شوند و حرف آخرشان از بین می‌رود «نعط»، پس «ما» در این گزینه شرطی و جازمه نیست. از طرفی با بهره‌گیری از ترجمه و به کار رفتن دو فعل در جمله نیز می‌توان دریافت که «ما» در این گزینه از نوع موصول و به معنای «آنچه، چیزی که» است. «چیزی که از اموالمان به دیگران اعطاء می‌کنیم، خداوند آن را برایمان چند برابر می‌کند.»

گزینه‌ی 2: هر دو «ما» از نوع نافیه و حرف است چرا که معنای فعل «کان» و «استطعت» را منفی کرده است. «مدادی نداشتیم، پس نتوانستم چیزی بنویسم»

گزینه‌ی 3: «ما» از نوع جازمه (شرطی) است چرا که هر دو فعل پس از آن مجزوم شده است. فعل «تجمع» به وسیله‌ی کسره‌ی عارضی نمایان شده و همان‌طور که می‌دانید فعل‌ها هیچ‌گاه کسره نمی‌گیرند، پس این کسره بیانگر مجزوم‌بودن فعل و ساکن‌بودن آخر آن است. فعل «ینفع» نیز به وسیله‌ی کسره مجزوم شده است. «آنچه حیوانات در تابستان جمع می‌کنند، در زمستان از آن سود می‌برند.»

گزینه‌ی 4: «ما» از نوع نافیه است. ترجمه و البته به کار رفتن یک فعل پس از آن (از «الذی» به بعد، جمله‌ی دیگری محسوب می‌شود) بیانگر این امر است. «مردم از گرگی که در مزرعه بود نترسیدند.»

سایر نکات: * عبارت «یضاعفه‌الله» در گزینه‌ی 1 یک جمله با فعل و فاعل و مفعول به است که در آن پس از فعل، ابتدا مفعول به به کار رفته سپس فاعل. این اتفاق زمانی رخ می‌دهد که مفعول به جزو ضمائر متصل باشد «ه- هما- هم..... ی- نا» و فاعل اسم ظاهر. * در گزینه‌ی 2 فعل متعدی «مااستطعت» دارای مفعول به است که به صورت «أَنْ أَکْتُب» ظاهر شده (جمله در نقش مفعول به محلاً منصوب) و جالب‌تر اینکه خود این فعل نیز متعدی است و مفعول به آن اسم «شیئا» می‌باشد. * در گزینه‌ی 3، «الحيوانات» جمع غیر عاقل است، به همین دلیل فعل به صوت مفرد مونث آمده

است «تجمع». * در گزینه ی 4، فعل «هرب» به کار رفته که به معنای «ترسیدن» است و نباید آن را با ریشه ی «رهب» به معنای «فرار کردن» اشتباه گرفت.

46. گزینه ی 4 ترجمه ی سؤال: در جمله ی «يَحْسُ الشاعر...» چند فعل مجهول وجود دارد؟
* پنج فعل در جمله وجود دارد که با توجه به حرکت روی حروف آنها و همچنین ترجمه قابل شناسایی است. * «يَحْسُ»: با توجه به ترجمه دریافت می گردد که این فعل، معلوم است نه مجهول. «شاعر حس می کند» صحیح است نه «شاعر حس می شود» * «قَدْ انْزَلْتُ» حرکت ضمه روی همزه بیانگر مجهول بودن فعل است چرا که در فعل های ماضی (نه مضارع!!) اگر معلوم باشد همیشه اولین حرف دارای فتحه است. * «يُواجِه»: با ترجمه می توان دریافت که فعلی معلوم است هر چند که ضمه در ابتدای آن، می تواند آن را به مجهول شدن شبیه کند ولی دقت کنید که چون حرکت عین الفعل معین نشده، لذا از ظاهر، نه می توان به طور قطع آن را معلوم دانست نه مجهول. «روبه رو می شود». * «يَقْدِرُ»: چون هیچ علامتی روی حروف آن نیست، پس نمی توان از ظاهرش، اظهار نظر کرد ولی با ترجمه درمی یابیم که فعلی معلوم است «می تواند» * «يُنْشِدُ»: حرکت ضمه روی حرف مضارعه ی آن، ما را نسبت به مجهول بودن این فعل مشکوک می کند ولی باز هم ترجمه است که جواب صحیح را معین می کند. البته اسم جمع غیر عاقل «الأشعار» نیز کمک خوبی در این زمینه است چون اگر فعل را مجهول بدانیم، «الأشعار» نائب فاعل می شود و تطابق فعل و نائب فاعل، یکی از اصول مهم جمله است. اما با توجه به غیر عاقل بودن این جمع، فعل باید به صورت مفرد مونث بیاید که در جمله، خلاف آن آمده است، پس به طور قطع و یقین، این فعل نیز معلوم است. «شاعر، پس از اینکه با خبر پیروزی روبه رو می شود و می تواند، شعرها را بسراید، احساس می کند آرامش بر قلبش نازل شده است».

سایر نکات: * فصل «يَحْسُ» از ریشه ی «ح س س» و مضاعف است و برعکس ظاهر، ثلاثی مزید و از باب افعال می باشد. * «قَدْ انْزَلْتُ» فعلی مجهول و ثلاثی مزید باب افعال است که در ترجمه نیز به صورت ماضی نقلی ترجمه می شود. * «بَعْدَ» مفعول فیه و منصوب است.

47. گزینه ی 2 ترجمه ی سؤال: در جمله ی «أَقْضَى خَمْسَةَ يَوْمًا مِنْ...» خطاها را شناسایی نموده و تصحیح کنید.

توضیح: با نگاهی سطحی به جمله، درمی یابیم که اعداد نقش اصلی را در آن برعهده دارند. کلیه ی اعداد ترتیبی و اعداد شمارشی 1 و 2، پس از معدود می آیند و از نظر تعداد و جنس نیز دقیقاً مانند معدودند. اما اعداد 3 تا 10 قبل از معدود می آیند و از نظر جنس خلاف آن هستند همچنین معدود نیز اسمی جمع و مجرور است. * «خَمْسَةَ يَوْمًا» نادرست است چرا که 5 عددی شمارشی بین 3 تا 10 است، پس معدودش باید جمع و مجرور باشد. «خَمْسَةُ أَيَّامٍ» * «الْقَادِمَةُ» نیز باید به «الْقَادِم» تبدیل شود چرا که صفت «الاسبوع» است و باید مانند آن مذکر باشد. * «السادسة» عددی ترتیبی است که باید همانند موصوف خود «اليوم» مذکر بیاید. «السادس» * «سَاعَةً» نیز معدود عددی ترتیبی «الخامسة» است و مانند آن معرفه می شود. «الساعة»

سایر نکات: * اعداد شمارشی در جمله، نقش های مختلفی می گیرند. به عنوان مثال «خَمْسَةَ» مفعول به و منصوب است، اما کلیه ی اعداد ترتیبی و همچنین اعداد شمارشی 1 و 2، فقط نقش صفت (نعت) می گیرند. «السادسة» و «الخامسة» و هر دو مجرورند. * فاعل فعل های مضارع در صیغه ی للمتلکم وحده (13) همیشه ضمیر مستتر «أنا» است. * «بَعْدَ» مفعول فیه است که همیشه بعد از آن مضاف الیه می آید.

48. گزینه ی 1 ترجمه ی سؤال: در کدام گزینه، نقش حال وجود دارد؟

توضیح: حال، می‌تواند به صورت مفرد باشد یا جمله. حال مفرد اسمی است مشتق، نکره (بدون لا) و منصوب (با هر یک از علامات نصب از جمله -، ین، ین، ات) حال جمله نیز، دو صورت است. یا فعلی است که پس از اسم معرفه‌ای می‌آید و ابتدای فعل «و» وجود ندارد و یا جمله‌ای اسمیه‌ای (مبتدا و خبر) که پس از اسم معرفه می‌آید و ابتدای آن «و» وجود دارد. * گزینه‌ی ۱: اسم مشتق دیده نمی‌شود اما جمله‌ی اسمیه «والشمس لم تطلع» شرایط حال جمله‌ی اسمیه را دارد. «من هر روز از خواب بیدار می‌شوم در حالی که خورشید طلوع نکرده است». * گزینه‌ی ۲: اسم مشتق دیده نمی‌شود و پس از حرف «و» نیز مبتدا و خبر دیده نمی‌شود. درباره‌ی حقیقت‌های کارها، از او سؤال کرد، اما او نتوانست که آن‌ها را پاسخ دهد. * گزینه‌ی ۳: هیچ اسم مشتقی دیده نمی‌شود و پس از حرف «و» نیز بلافاصله فعل وجود دارد که همین امر سبب حال نبودن آن می‌شود. «تمرینات ذهنی، نیروی فهم و درک را زیاد می‌کند و از فراموشی می‌کاهد». * گزینه‌ی ۴: هیچ اسم مشتقی دیده نمی‌شود و پس از حرف «و» نیز مبتدا و خبر وجود ندارد.

با دوستش، با زبان عربی سخن می‌گفت اما من با آن دو نبودم.»

سایر نکات: * در گزینه‌ی ۱ «یوم» مفعول فیه نیست هرچند معنای زمان دارد بلکه «کل» مفعول فیه است و «یوم» مضاف الیه! * «عن» در ترجمه هم به صورت «از» ترجمه می‌شود هم «درباره‌ی» * در گزینه‌ی ۳، «تزید» خبر جمله برای مبتدای «التمرینات» و محلاً مرفوع است و فعل «تنقص» نیز نقش معطوف به «تزید» دارد و مانند آن محلاً مرفوع می‌باشد. * در گزینه‌ی ۴، «کانت تتکلم» ترکیب «کان» و فعل مضارع است که در ترجمه به صورت ماضی استمراری می‌آید. «سخن می‌گفتند»

۴۹. گزینه‌ی ۳ ترجمه‌ی سؤال: در کدام گزینه نقش تمییز به کار نرفته است؟ توضیح: تمییز اسم جامد، نکره و منصوب با - که آن را می‌توان بلافاصله بعد از اعداد، واحدهای وزن، مساحت و پیمانه یافت و یا اینکه پس از اسم‌های تفضیل و فعل‌های تمییز طلب آن را جست و جو کرد. * گزینه‌ی ۱: «سرور» تمییز است که پس از فعل تمییز طلب «مُلِیَ» آمده است. «قلوب پر از شادی شد هنگامی که جواب سؤال‌هایم را فهمیدم». * گزینه‌ی ۲: «اجتهاد» تمییز است که پس از اسم تفضیل «أکثر» آمده است.

«تلاش دوستت در زمینه‌ی علم‌آموزی، چه بسیار است؟! * گزینه‌ی ۳: «جمیلة» تنوین نصب دارد اما اسمی مشتق (بر وزن «فعلیل») است، پس تمییز نمی‌باشد. اسم دیگری که ویژگی‌های تمییز را داشته باشد در این گزینه یافت می‌شود!! «ما باید زندگی را زیبا ببینیم تا بتوانیم از نعمات آن بهره بگیریم». * گزینه‌ی ۴: «جراًة» پس از اسم تفضیل «أشد» آمده است و تمییز است. «المجاهدین» منصوب است اما چون معرفه است (أل) و مشتق نیز می‌باشد لذا نمی‌تواند تمییز باشد. «شجاعت پسرعموهایم در جنگ، شدیدتر از دیگر رزمندگان است».

سایر نکات: * در گزینه‌ی ۱ «مُلِی» فعل مجهول است، چون فعل‌های ماضی هرگاه حرف اولشان ضمه بگیرد مجهول هستند. * «صدیق» در گزینه‌ی ۲، فاعل برای فعل تعجب «ما أکثر» و مرفوع است. * «جمیلة» در گزینه‌ی ۳، نقش حال دارد و ذوالحال آن نیز «الحیة» می‌باشد. * «أشد» در گزینه‌ی ۴ نقش اسم موخر کان را دارد و «فی الحرب» نیز خبر مقدم آن است.

۵۰. گزینه‌ی ۴ ترجمه‌ی سؤال: در کدام گزینه منادی به کار نرفته است؟ توضیح: وجود کلماتی از جمله «رَبِّی، اِلَهِی و...» در جمله خصوصاً ابتدای آن، لزوماً به معنای منادابودن آن‌ها نیست بلکه زمانی منادی هستند که فعل جمله، مخاطب یا امر یا نهی مخاطب باشد و یا اینکه در جمله ضمائر مخاطب دیده شود. البته ترجمه هم بسیار کمک‌کننده است! * گزینه‌ی ۱: ضمیر «أنت» و فعل نهی مخاطب «لا تُعرض» دو نشانه برای منادی بودن «أله» می‌باشند. «إله» منادی

مضاف و تقدیراً منصوب است چرا که به ضمیر متکلم وحده «ی» اضافه شده است. «معبود من! تو مونس من در ترس و خوفم هستی پس از من روی برمگردان.» * گزینه ی 2: ضمیر مخاطب «کتّ» تنها نشانه‌ی مناد بودن «مسلمات» است. «مسلمات» منادای نکره‌ی مقصوده مبنی علی‌الضم محلاً منصوب است.

«ای زنان مسلمان! روزه گرفتن در ماه مبارک رمضان بر شما واجب است.» * گزینه ی 3: فعل نهی مخاطب «لا تردّ» و ضمیر مخاطب «ک» در «عبدک» و «نادیک» بهترین شاهد برای مناد بودن «ربّ» می‌باشند. این اسم، منادی مضاف و تقدیراً منصوب است. «ای پروردگار من! هنگامی که تو را صدا می‌زنم، بنده‌ی ناتوانت را رد مکن» * گزینه ی 4: فعل «یستجیب» در صیغه‌ی اول (لغائب) است، همین‌طور ضمیر «ه» نیز بیان‌گر غایب بودن نوع خطاب در این جمله و عدم وجود منادی در آن می‌باشد. «پروردگار ما، هنگامی که او را درون قلب با اخلاص صدا می‌زنیم، پاسخ ما را می‌دهد.»

سایر نکات: * در گزینه ی 2، ترکیب وصفی اضافی «شهر رمضان المبارک» به معنای «ماه مبارک رمضان» است نه «ماه رمضان مبارک» همین‌طور «عبدک الضعیف» در گزینه ی 3 * «لَمَّا» قبل از فعل مضارع، منفی‌کننده‌ی فعل نیست بلکه بر فصل اثری نمی‌گذارد و خودش یک مفعول فیه محلاً منصوب به معنای «هنگامی که» است. «لَمَّا نادیک» «هنگامی که تو را صدا می‌زنیم» * «لا تردّ» در گزینه ی 3 فعل نهی از ریشه‌ی مضاعف «ردد» است. فعل‌های مضاعف در صورت مجزوم شدن در صیغه‌های 1-4-7-13-14، آخرشان ساکن نمی‌گیرد بلکه فتحه می‌گیرد. * هنگامی که فاعل و مفعول به یک فعل، هر دو ضمیر متصل باشند ابتدا فاعل می‌آید و پس از آن مفعول به مثل «دعونه» در گزینه ی 4 که «تا» فاعل محلاً مرفوع و «ه» مفعول به محلاً منصوب است.

❖ کنکور سراسری انسانی ۱۳۹۲

◀ عَيْنُ الْأَصَحِّ وَالْأَدَقِّ فِي الْأَجُوبَةِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ أَوْ الْمَفْهُومِ (33-26):

26. «لَمْ يَكُنْ أَحَدٌ يَظُنُّ أَنَّي أَكُونُ صَبُوراً هَكَذَا أَمَامَ مَتَاعِبِ الدُّنْيَا!»:

- 1) کسی تصور نمی‌کند که من تا این حدّ در برابر مشکلات زندگی مقاوم باشم!
 - 2) کسی گمان نمی‌کرد که من در مقابل سختی‌های دنیا این چنین صبور باشم!
 - 3) هیچ کس تصوّر نمی‌کرد که من این همه در برابر پیچیدگی‌های زندگی مقاومت کنم!
 - 4) هیچ کس گمان نکرد که من این چنین در مقابل سختی و مشقّت دنیا شکیبایی به خرج دهم!
27. «كُونُوا مِنَ الصَّالِحِينَ وَادْعُوا النَّاسَ إِلَى عَمَلِكُمُ الصَّالِحِ حَتَّى تَصْبَحُوا أَسْوَةَ لِهْمٍ!»:
- 1) از صالحان باشید و مردم را به عمل صالحتان فراخوانید تا اسوه‌ای برای آنان بگردید!
 - 2) شما نیکوکار بودید و مردم را به عمل نیکتان دعوت کردید بنابراین اسوه‌ی آنان می‌باشید!
 - 3) از مردم صالح باشید و مردم را با عمل صالح خود به نیکی فراخوانید تا اسوه‌ی آنان گردید!
 - 4) صالح و درستکار بودن و دعوت کردن مردم به عمل نیکو سبب می‌شود تا اسوه‌ی آنها باشید!

28. «ذَهَبَ هَذَا الضَّيْفُ إِلَى بَيْتِ صَدِيقِهِ مِنْ غَيْرِ إِعْلَانٍ مُسَبِّقٍ، مَعَ هَذَا أَكْرَمَهُ بِحَنَانٍ!»:

- 1) مهمان بدون این که به دوستش خبر دهد رهسپار خانه‌اش شد، با این همه دوستش او را به گرمی پذیرفت!
- 2) میهمان به منزل این دوست خود آمد بدون اعلام قبلی، با این وصف وی را به گرمی استقبال کرد!
- 3) این مهمان بدون اعلام قبلی به خانه‌ی دوستش رفت، با وجود این او را با مهربانی گرمی داشت!
- 4) این میهمان به منزل دوستش آمد بی‌آن که او را باخبر سازد، ولی او مهربانانه اکرانش کرد!

29. «كُلَّ خَلِيَّةٍ مِنْ خَلَايَا الْعَيْنِ فِي الْقِطْعَةِ تَعْمَلُ عَمَلَ انْعِكَاسِ الضَّوِّ كَالْمِرْآةِ!»:

- 1) همه‌ی سلول‌های چشم گره به نور را همچون آینه در خود منعکس می‌کنند!

- (2) هر سلولی در چشم گربه مثل آینه‌ای مسؤولیت انعکاس نور را به عهده دارد!
 (3) تمام سلول‌های چشم در گربه همچون آینه عمل انعکاس نور را انجام می‌دهند!
 (4) هر سلولی از سلول‌های چشم در گربه عمل انعکاس نور را مثل آینه انجام می‌دهد!

30. عین الصحيح:

- (1) الفقر یولد الکسالة و الضعف! فقر کسالت و ضعف را به‌وجود می‌آورد!
 (2) من طرق الباب کثیراً یوشک أن یفتح له! هر کس دری را زیاد بکوبد برایش باز می‌شود!
 (3) العزّه حالة تمنع الإنسان من أن یُغلب! عزّت حالتی است که مانع این می‌شود که انسان مغلوب گردد!
 (4) إن تر السحب السوداء کثیرة، فبعد قليل ستمطر! اگر ابرهای سیاه بسیار دیده شود بعد از کمی باران خواهد بارید!

31. «الصّید الذی نجا من شبکته الیوم لن ینجو منها غداً». عین المناسب للمفهوم:

- (1) چون فردا شود فکر فردا کنیم! (2) از امروز کاری به فردا ممان!
 (3) شکار سر تیر که آمد، باید زد! (4) عاقبت پیک جان‌ستان برسد!
 32. «ای کسانی که بزرگی را می‌خواهید، تلاش کنید تا آن را به‌دست آورید!». عین الخطأ:

- (1) یا ایّها اللّذان تریدان العلوّ، اسعوا حتّی تکتسبانه!
 (2) یا ایّها الذین تریدون العلوّ، اسعوا حتّی تکتسبوه!
 (3) یا ایّتها اللّتان تریدان العلوّ، اسعیا حتّی تکتسباه!
 (4) یا ایّتها اللّاتی تردن العوّ، اسعین حتّی تکتسبنه!

33. «پنج جوان به‌وسیله‌ی سه ماشین برای چهارمین بار برای دیدن مناظر زیبا به خارج شهر می‌رفتند!». عین الصحيح:

- (1) یدهب خمس شباب مع ثلاثة سیّارات لرؤية المناظر الجمیلة رابع مرّات إلى خارج المدينة!
 (2) کان خمس شبّان قد ذهبوا مع ثلاثة سیّارات لمشاهدة المناظر الجمیلة أربع مرّات إلى خارج البلد!
 (3) خمسة شباب کانوا یدهبون مع سیّارات الثلاثة إلى خارج البلد لرؤية المناظر الجمیلة للمرّة الرابعة!
 (4) کان خمسة شبّان یدهبون للمرّة الرابعة مع ثلاث سیّارات إلى خارج المدينة لمشاهدة المناظر الجمیلة!

◀ اقرأ النّصّ التّالی بدقّة ثمّ أجب عن الأسئلة (42-34) بما یناسب النّصّ:

یظنّ الكثیرون أنّما الغریزة فقط، هی وراء سلوك الحشرات، و لكنّ العلماء أثبتوا خلال تجاربهم أنّ الحشرات تستفید من قوّة الفكر أيضاً و أنّ الغریزة لیست كلّ شیء! فالزّنبور مثلاً عندما یراها یلاحظ أنّ الریح تعصف، یترك عمله لیواظب خلیّته (بیته) کی لا تسقط!

و من المعروف أنّ خلیّة النّحل تضمّ عدداً من المسؤولین، عملهم صيانة الخلیّة فقط، و لكن عندما تتعرّض الخلیّة للخراب أو الجفاف فإنّ مجموعات أخرى من النّحل تدخل العمل إلى جانب فئة الصيانة تاركة نشاطها الغریزی لتساعد على استحکام الخلیّة أو حمل الماء!

فإذا كانت الغریزة هی المسؤولّة عن هذا السلوك فمن المعقول أن یبادر الجمیع إلى ذلك، لكننا نرى أنّ مجموعات صغیرة فقط تقوم بذلك!

34. عین الصّحیح :

- (1) لم یثبت حتّی الآن أنّ الحشرات تتمتع بقوّة الفكر!
 (2) للنّحل حیاة اجتماعیّة تظهر مصادیقها عند بروز المشكلات!
 (3) عندما تصاب الخلیّة بمشكلة فإنّ مجموعات النّحل فی جنب أعمالها العادیة تقوم بمساعدة الآخرين!

- (4) عندما تواجه الخلية الخطر يبادر جميع مجموعات النحل إلى المساعدة لكي لا تواجه الخلية بالخطر!
35. عَيِّن الصحيح: أهما حجة لإثبات ظاهرة التعقل هو
- (1) المواظبة على الخلية عند العاصفة كي لا تسقط!
 - (2) الشعور بالمسؤولية تجاه تهديم الخلية أو فقدان الماء!
 - (3) ترك بعض الحشرات عملهم أحياناً و القيام بعمل آخر!
 - (4) مبادرة الجميع إلى ما عليه من الواجب تجاه سقوط الخلية!
36. عَيِّن الصحيح على حسب النص:
- (1) مشاهدات العلماء كانت سبباً لزوال فكرة سيطرة الغريزة!
 - (2) قوة التعقل عند الحيوانات لا تختلف عما في الإنسان!
 - (3) لا شك أن التعقل موجود لكنه أضعف من الغريزة!
 - (4) للحيوانات قوة غريزية تتغلب على قوة العقل!
37. عَيِّن الصحيح: من اعتقد بسيطرة الغريزة على جميع تصرفات الحيوان يجب عليه أن
- (1) يشاهد تعارضاً واضحاً في سلوك الحيوان مع الآخرين!
 - (2) لا يرى اختلافاً في نشاطات مجموعة واحدة من الحيوان!
 - (3) ينكر موضوع مساعدة الحيوان الآخرين عند بروز المصائب!
 - (4) يقبل أن الحيوانات لا تعمل بأسلوب واحد في الظروف المختلفة!

◀ عَيِّن الصحيح فى التشكيل: (38 و 39)

38. «أثبتوا خلال تجاربهم أن الحشرات تستفيد من قوة الفكر و أن الغريزة ليست كل شيء!»:
- (1) قُوَّة - الفكر - كل - شيء
 - (2) تجارب - قُوَّة - الغريزة - كل
 - (3) أثبتوا - خلال - تجارب - الحشرات
 - (4) الحشرات - تستفيد - قُوَّة - الفكر
39. «عندما يلاحظ أن الريح تعصف، يترك عمله ليواظب خليته كي لا تسقط!»:
- (1) يلاحظ - الريح - عمل - يواظب
 - (2) عندما - يلاحظ - تعصف - يترك
 - (3) الريح - تعصف - عمله - خليته
 - (4) عمله - يواظب - خلية - لا تسقط

◀ عَيِّن الصحيح فى الإعراب و التحليل الصرفى: (42-40)

40. «أثبتوا»:
- (1) فعل ماضٍ - مزيد ثلاثى من باب «فتعال» - متعدّد - مبنى للمعلوم / مع فاعله جملة فعلية و خبر «لكن» و مرفوع محلاً
 - (2) للغائبين - صحيح - لازم - مبنى / فاعله ضمير الواو، و الجملة فعلية و خبر «لكن» و منصوب محلاً
 - (3) ماضٍ - للغائبين - متعدّد - مبنى للمعلوم - معرب / فعل و مع فاعله جملة فعلية
 - (4) مزيد ثلاثى من باب «إفعال» - صحيح - متعدّد / فعل و فاعله ضمير الواو البارز
41. «تعرض»:
- (1) مزيد ثلاثى من باب «تفعيل» - صحيح - لازم - مبنى للمعلوم / فعل مرفوع و فاعله «الخلية»
 - (2) للغائبة - صحيح و مضاعف - مبنى للمعلوم - معرب / فعل و فاعله ضمير «هى» المستتر
 - (3) فعل مضارع - للغائبة - مزيد ثلاثى من باب «تفعّل» - صحيح / فعل و فاعله «الخلية» و الجملة فعلية
 - (4) مضارع - للمخاطب - مزيد ثلاثى - لازم - مبنى للمعلوم - معرب / فعل مرفوع، و مع فاعله جملة فعلية

42. «السلوك»:

- (1) مفرد مذکر - جامد - معرّف بأل / عطف بيان و مجرور بالتبعية لمتبوعه «هذا»
- (2) جامد - معرّف بأل - معرب - صحيح الآخر/ بدل و مرفوع بالتبعية للمبدل منه «هذا»
- (3) اسم - جمع تكسير - معرّف بأل - معرب - صحيح الآخر - منصرف/ نعت و مجرور بالتبعية
- (4) معرّف بأل - معرب - صحيح الآخر - ممنوع من الصرف / عطف بيان و مرفوع بالتبعية لمتبوعه

◀ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ: (43 - 50)

43. عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ اسْمُ الْأَلَةِ:

- (1) جئنا أنا و أختي إلى البيت و فتحنا الباب بالمفتاح، (2) في البيت ثلاث غرف إحداها مكتبة أختي،
- (3) مقبض باب المكتبة جديد و هي اختارته و اشتريته، (4) تستخدم أختي المكنسة لتنظيف غرفتها!

44. عَيْنُ الْمَنْقُوصِ يَخْتَلِفُ مِنْ حَيْثُ عَلَامَةُ الْإِعْرَابِ:

- (1) إِنَّ الْقَاضِيَ الْعَادِلَ يَقْصِدُ حَصْحَةَ الْحَقِّ.
- (2) كُلُّ النَّاسِ يَرِيدُونَ مِنَ الْقَاضِي أَنْ يَحْكُمَ بِالْعَدْلِ،
- (3) فِي كُلِّ حَكْمٍ بَعْضُ النَّاسِ يَرْضَوْنَ وَ بَعْضُهُمْ لَا يَرْضَوْنَ عَنِ الْقَاضِي،
- (4) وَ النَّاسُ يَتَكَلَّمُونَ عَنِ حَكْمِ الْقَاضِي دَائِمًا إِمَّا بِالرَّدِّ وَ إِمَّا بِالْقَبُولِ!

45. عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ مَفْعُولٌ بِهِ ثَانٍ:

- (1) نَسَمِي هَذَا الْمَعْلَمَ عَادِلًا لِأَنَّهُ يَقُومُ بِأَدَاءِ حَقِّ التَّلَامِيذِ بِدَقَّةٍ!
- (2) جَعَلَ النَّاسُ بِهَلُولًا مَسْئُولًا عَنْ بِنَاءِ مَسْجِدٍ وَ هُوَ لَمْ يَبْنِ شَيْئًا!
- (3) أَكَلَ الطِّفْلُ تَفَاحًا حَرِيصًا عَلَى الْفَوَاكِهِ وَ أَنَا أَنْظُرُ إِلَيْهِ مَسْرُورًا!
- (4) كُنَّا نَحْسِبُكَ غَافِلًا عَنِ الْامْتِحَانِ وَ لَكِنَّكَ كُنْتَ جَاهِلًا عَنْ مَوْعِدِهِ!

46. عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الْمَبْنِيِّ لِلْمَجْهُولِ:

- (1) لَا يَهْدِي اللَّهُ الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ — مَا هَدَى الْقَوْمَ الظَّالِمُونَ!
- (2) لَا تَرَى النَّفْسَ الْعَبُوسَ جَمَالَ الْحَقِيقَةِ — لَا يُرَى جَمَالَ الْحَقِيقَةِ!
- (3) يُشَجِّعُ الْإِسْلَامُ الْمُسْلِمِينَ عَلَى طَلَبِ الْعِلْمِ — يُشَجِّعُ الْمُسْلِمُونَ عَلَى طَلَبِ الْعِلْمِ!
- (4) تُرَبِّي الْمُعَلِّمَةُ الْأَخْتَيْنِ اللَّتَيْنِ تَحَاوَلَانِ كَثِيرًا — تُرَبِّي الْأَخْتَانِ اللَّتَانِ تَحَاوَلَانِ كَثِيرًا!

47. عَيْنُ «لَا» النَّاسِخَةِ:

- (1) الَّذِي لَا يَعْمَلُ بِجَدٍّ لَنْ يَرَى النِّجَاحَ فِي حَيَاتِهِ!
- (2) سَلِمْتُ عَلَى صَدِيقِي لَا عَلَى جَمِيعِ الْحَاضِرِينَ!
- (3) يَجِبُ أَنْ نَعْتَرِفَ بِأَنَّهُ لَا نَفْعَ فِي مَجَالَسَةِ الْجَهَالِ!
- (4) إِنَّ أَخَاهُ لَا يَدْرُسُ فِي الْبَيْتِ، بَلْ فِي الْمَدْرَسَةِ!

48. عَيْنُ الْمَفْعُولِ لَهُ: (مَخْصُوصُ رَشْتِهِ أَنْسَانِي)

- (1) قَمْتُ بِأَعْمَالِي خَيْرَ قِيَامٍ! (2) إِحْذَرِ الْبَخِيلَ وَ خَلْقَهُ دَائِمًا!
- (3) سَاعَدْتُ الْفُقَرَاءَ قُرْبَةَ اللَّهِ! (4) اعْتَذَرْتُ مِنْ أُمِّي بِكُلِّ سُرُورٍ!

49. عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ النِّعْتُ:

- (1) الْعَقْلُ سَيْفٌ قَاطِعٌ، فَقَاتِلْ هَوَاكَ بِعَقْلِكَ!
- (2) أَبْعَدْ عَنْكَ كُلَّ شَيْءٍ يَقْرُبُ مِنْكَ مَا هُوَ مُزْعَجٌ لَكَ!
- (3) كُونُوا فِي حَيَاتِكُمْ كَالْهَوَاءِ الرَّقِيقِ أَنْ تَكُونُوا كَالرَّيْحِ الشَّدِيدَةِ!
- (4) لَا تَنْظُرْ إِلَى النَّاسِ بَعِينَ الذُّبَابَةِ تَقَعُ عَلَى مَا هُوَ مُتَدَنِّسٌ، بَلْ أَنْظُرْ بَعِينَ النَّحْلِ!

50. عَيْن «کل» غیر مؤکده: (مخصوص رشته‌ی انسانی)

- (1) کنت أَظَنُّ أَنَّهُ قَدْ نَسِيَ كُلَّهُمْ وَلَمْ يَبْقَ ذَكَرُ لَهُمْ!
- (2) أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ صَدِيقَاتِكَ كُلَّهُنَّ أَصْبَحْنَ نَاجِحَاتٍ؟!
- (3) الْأَمْرَاضُ النَّفْسِيَّةُ كُلُّهَا بِسَبَبِ الْمَشَاكِلِ الْاجْتِمَاعِيَّةِ!
- (4) سُرِقَتْ نَقُودُهُ كُلُّهَا يَوْمَ أَمْسٍ وَ لَا يَعْلَمُ مَاذَا يَفْعَلُ؟!

❖ پاسخ‌نامه کنکور سراسری انسانی ۱۳۹۲

26. گزینه‌ی 2 * فعل «لم یکن... یظن» ترکیب «کان + فعل مضارع» است که در ترجمه به صورت ماضی استمراری می‌آید. «گمان نمی‌کرد» (رد گزینه‌ی 1 و 4) * ترجمه‌ی اسم به صورت فعل نادرست است. «صبور» اسم است و ترجمه‌ی آن به «مقاومت کنم» یا «شکیبایی به خرج دهم» نادرست است. (رد گزینه‌ی 3 و 4) * «هكذا» به معنای «این‌چنین» است و ترجمه‌ی آن به صورت «این‌همه» و «تا این حد» نادرست است. (رد گزینه‌ی 1 و 3) * «متاعب» جمع «متعّب» به معنای «سختی‌ها» است و ترجمه‌ی آن به صورت مفرد «سختی و مشقت» نادرست است. (رد گزینه‌ی 4). همین‌طور ترجمه‌ی آن به «مشکلات» و «پیچیدگی‌ها» نیز نادرست است. (رد گزینه‌ی 1 و 3) * در گزینه‌ی صحیح می‌بایست از ترجمه‌ی خود کلمه استفاده شود نه کلمات مشابه آن! «الدنیا» فقط به معنای «دنیا» است و ترجمه‌ی آن به «زندگی» نادرست است.

27. گزینه‌ی 1 * شناخت نوع فعل از نظر ماضی یا مضارع یا امر، بسیار مهم است. «کونوا» فعل امر است به معنای «باشید» و نباید آن را با فعل ماضی «کانوا» به معنای «بودید» اشتباه گرفت. (رد گزینه‌ی 2) * ترجمه‌ی فعل به صورت مصدر نادرست است. «کونوا» و «ادعوا» فعل هستند و ترجمه‌ی آن‌ها به مصدر «بودن» و «دعوت کردن» نادرست است. (رد گزینه‌ی 4) «الصالحین» فقط به معنای «دعوت کردن» و «صالحان» است و معادل «مردم صالح» می‌شود. «الناس الصالح» (رد گزینه‌ی 3) * «إلی» حرف جر است به معنای «به سوی، به» و ترجمه‌ی آن به صورت «با» نادرست است. (رد گزینه‌ی 3) * ترکیب وصفی اضافی «عملکم الصالح» به معنای «عمل نیکتان، عمل نیک خود» است که می‌بایست ضمیر «کم» نیز ترجمه شود. (رد گزینه‌ی 4) * «حتی» حرف ناصبه است که به معنای «تا، تا این‌که» است. «بنابراین» در زبان عربی معادل «إِذَنْ» است. (رد گزینه‌ی 2) * «أسوة لهم» ترکیب اضافی نیست که به صورت «اسوهی آنان» ترجمه شود بلکه «أسوة» اسم نکره است و به صورت «اسوهای» ترجمه می‌شود. هم‌مین‌طور حرف جر «ل» نیز به معنای «برای» می‌باشد و مجموعاً به معنای «اسوهای برای آنان» است. (رد گزینه‌ی 2 و 3)

28. گزینه‌ی 3 * ترجمه‌ی صحیح ریشه‌ی فعل، امری بسیار مهم است. ریشه‌ی «ذهب» به معنای «رفتن» است نه «آمدن». معادل عربی «آمدن» می‌شود «جاء» (رد گزینه‌ی 2 و 4) * «هذا» می‌بایست در ترجمه معادل داشته باشد که همان حرف «این» می‌باشد. (رد گزینه‌ی 1 و 2) * ترکیب «بیت صدیقه» بیان‌گر دو ترکیب اضافی است (بیت + صدیق و صدیق + ه) که ترجمه‌ی آن فقط می‌شود «خانه‌ی دوستش» (رد گزینه‌ی 1 و 2) * ترجمه‌ی اسم به فعل نادرست است. «غیر اعلان» دو اسم هستند که به معنای «بدون اطلاع، بدون اعلام» می‌باشد. (رد گزینه‌ی 1 و 4) * «مُسَبِّق» به معنای «گذشته، قبلی» است که طبیعتاً باید در ترجمه ذکر گردد. (رد گزینه‌ی 1 و 4) * ترکیب «مع هذا» به معنای «با وجود این» است که ترجمه‌ی آن به «با این‌همه» یا «با این وصف» کمی بعید و دور از واقعیت به نظر می‌رسد. (رد گزینه‌ی 1 و 2) * فعل ماضی «أَکَرَمَ» از ریشه‌ی «کرم» و به

معنای «گرامی داشتن، اکرام کردن» است نه «استقبال کردن، به گرمی پذیرفتن». (رد گزینه‌ی 1 و 2)
 * ضمائر متصل نصبی و جری اگر به انتهای افعال بچسبند، صد درصد نقش مفعول به می‌گیرند و در ترجمه به همراه حرف «را» می‌آیند. (رد گزینه‌ی 4) * «حنان» به معنای «مهربانی» است و هر ترجمه‌ی دیگری از آن نادرست است. اگر به ابتدای آن حرف «ب» بچسبد می‌شود «با مهربانی، مهربانانه» (رد گزینه‌ی 1 و 2)

29. گزینه‌ی 4 * «کل» اگر قبل از اسم بدون «ال» و مفرد بیاید قطعاً به معنای «هر» می‌باشد نه به معنای «همه، تمام، هیچ» (رد گزینه‌ی 1 و 3) * «خلیة» اسم مفرد و نکره است لذا به صورت «سلولی» ترجمه می‌شود. (رد گزینه‌ی 1 و 3) * «من» فقط به معنای «از» است نه چیز دیگری. (رد گزینه‌ی 1 و 2 و 3) * «خلايا» که جمع و به معنای «سلول‌ها» است باید در ترجمه بیاید. (رد گزینه‌ی 2) * ترکیب «خلايا العين» ترکیبی اضافی است و به معنای «سلول‌های چشم» می‌باشد. (رد گزینه‌ی 2) * حرف جر «فی» باید در ترجمه فقط به صورت «در، درون، داخل» بیاید و ترکیب «فی القطة» فقط به معنای «در گربه» است. (رد گزینه‌ی 1 و 2) * ترجمه‌ی صحیح ریشه‌ی فعل بسیار مهم است. «تعمل» از ریشه‌ی «عمل» و به معنای «انجام دادن» است نه «منعکس کردن» یا «به عهده داشتن». * «عمل» به معنای «انجام دادن» است و باید در ترجمه ذکر گردد و ترجمه‌ی آن به صورت «مسئولیت» نادرست است. (رد گزینه‌ی 1 و 2)

30. گزینه‌ی 3 * در ترجمه‌ی فعل مجهول مضارع از عبارت «می‌شود» استفاده می‌کنیم. «یُولد» با توجه به مضموم بودن حرف مضارعه و مفتوح بودن عین الفعل، فعلی مجهول است و ترجمه‌ی صحیح آن «زاده می‌شود» است. (رد گزینه‌ی 1) * در تست‌های ترجمه، همه‌ی حروف باید ترجمه شود. «من» در گزینه‌ی 1 ترجمه نشده است. (رد گزینه‌ی 1) * اسم‌های معرفه باید بدون «یک» در ابتدا یا «ی» در آخر اسم ترجمه شود. لذا ترجمه‌ی «الباب» به «دری» نادرست است. (رد گزینه‌ی 2) * فعل «یوشک» از افعال مقاربه است و به معنای «تزدیک است» می‌باشد. (مخصوص رشته‌ی انسانی) (رد گزینه‌ی 2) * فعل «تر» مضارع و معلوم است چراکه حرف مضارعه‌ی آن مضموم نمی‌باشد. لذا به معنای «بینی» است نه به صورت مجهول!! و به معنای «دیده شود» (رد گزینه‌ی 4) * حرف «ف» در ترجمه باید به صورت «پس، بنابراین» ترجمه شود. (رد گزینه‌ی 4) * در جمله‌ی عربی، معادل «باران» وجود ندارد و فعل «ستمطر» به معنای «خواهد بارید» است. (رد گزینه‌ی 4)

31. گزینه‌ی 4 * ترجمه‌ی جمله‌ی عربی سؤال به این صورت است: «شکاری که امروز از تور خود رهایی یابد، فردا از آن نجات نخواهد پیدا کرد» یعنی یک‌بار گریختن از دام به معنای همیشه در حاشیه ایمنی بودن نمی‌باشد. گزینه‌ی 1 بیان‌گر برنامه‌ریزی مناسب برای هر زمان در وقت خاص خودش است. گزینه‌ی 2 نیز بیان‌گر اغتنام فرصت و بهره‌گیری از حال و عدم واگذاری کارها به آینده است.

گزینه‌ی 3 بیان‌گر استفاده‌ی بهینه از فرصت است یعنی هر کار در بهترین زمان آن انجام دهیم. گزینه‌ی 4 نیز بیان‌گر قطعیتی انجام کار است که هر چند در کوتاه‌مدت به هدف نرسد اما بالأخره، کار به سرانجام خود می‌رسد!

32. گزینه‌ی 1 * تطابق فعل‌های یک جمله بسیار مهم است که در هر 4 گزینه رعایت شده است. * «حتی» حرف ناصبه است و فعل پس از آن اگر جزو افعال خمسّه (صیغه‌های دارای ان - ون - ین) باشد، «ن» از آخر آن حذف می‌شود. (رد گزینه‌ی 1)

33. گزینه‌ی 4 * اعداد سه تا 10، از نظر جنس برخلاف معدود خود می‌آیند. «شباب» و «شبان» هر دو جمع مذکرند. لذا عدد آن‌ها باید به صورت مونث بیاید «خمسة» (رد گزینه‌ی 1 و 2) همین‌طور «سیارات» مونث است لذا عدد آن باید به صورت مذکر بیاید. «ثلاث» (رد گزینه‌ی 1 و 2 و 3) *

«چهارمین بار» عدد ترتیبی است نه شمارشی (اصلی) لذا باید پس از معدود و بر وزن «فاعل» بیاید و از نظر جنس نیز مانند معدود خود باشد. از آن جا که «المرّة» مونث است عدد آن نیز «الرابعة» می‌آید. (رد گزینه‌ی 1 و 2) * فعل «می‌رفتند»، ماضی استمراری است یعنی در عربی باید به صورت فعل مناسب از ریشه‌ی «كَانَ» + فعل مضارع بیاید. «كَانَ... يذهبون» یا «... كانوا يذهبون» صحیح است. (رد گزینه‌ی 1 و 2)

درک مطلب

ترجمه‌ی متن: بسیاری گمان می‌کنند که فقط و فقط غریزه بر رفتار حشرات حاکم است. ولی دانشمندان در خلال آزمایش‌هایشان اثبات کرده‌اند که حشرات نیز از نیروی فکر استفاده می‌کنند و غریزه همه‌چیز نیست؛ به عنوان مثال زنبور هنگامی که ملاحظه می‌کند که باد می‌وزد، کارش را رها می‌کند برای این که از خانه‌اش (کندویش) مواظبت کند تا این که فرو نریزد. و معروف است که خانه‌ی زنبور (کندو) شامل تعدادی از مسؤولین می‌شود که کارشان صرفاً حفاظت از کندو است ولی هنگامی کندو مورد تعرض یا تخریب یا خشک شدن واقع می‌شود، مجموعه‌های دیگری از زنبور وارد عمل می‌شوند به سمت گروه محافظت، در حالیکه فعالیت غریزی خود را ترک کرده‌اند برای این که کمک کنند به استحکام کندو یا حمل آب. پس هنگامی که غریزه فقط مسؤول این رفتار باشد پس معقول است که همگی به آن (محافظت از کندو در هنگام خطر) اقدام کنند ولی می‌بینیم که فقط گروه‌های کوچکی به آن می‌پردازند.

34. گزینه‌ی 2 ترجمه‌ی سؤال: با توجه به متن کدام گزینه صحیح است؟

- (1) تاکنون ثابت نشده است که حشرات از نیروی فکر بهره می‌برند.
- (2) زنبور زندگی اجتماعی دارد که نمونه‌هایش در هنگام بروز مشکلات ظاهر می‌شود.
- (3) هنگامی که کندو دچار مشکلی می‌شود مجموعه‌ای از زنبورها در کنار کار عادی‌شان اقدام به کمک به دیگران می‌نمایند.
- (4) هنگامی که کندو با خطر مواجه می‌شود همه‌ی مجموعه‌های زنبور به کمک مبادرت می‌کنند تا این که کندو با خطر مواجه نشود.

35. گزینه‌ی 3 ترجمه‌ی سؤال: با توجه به متن کدام گزینه جمله زیر را کامل می‌کند؟

مهم‌ترین حجت و گواه بر اثبات پدیده‌ی تفکر

- (1) مواظبت از کندو در هنگام طوفان تا این که فرو نریزد.
- (2) احساس مسؤولیت در مقابل نابودی کندو یا نبود آب
- (3) گاهی بعضی از حشرات کارشان را ترک می‌کنند و به کار دیگری اقدام می‌نمایند.
- (4) اقدام همگی به آنچه که واجب است در مقابل خطر سقوط کندو

36. گزینه‌ی 1 ترجمه‌ی سؤال: با توجه به متن کدام گزینه صحیح است؟

- (1) مشاهدات دانشمندان سببی برای نابودی فکر سیطره‌ی غریزه بود.
- (2) نیروی تعقل نزد حیوانات با آنچه در انسان است، تفاوتی نمی‌کند.
- (3) شکی نیست که تعقل موجود است ولی ضعیف‌تر از غریزه است.
- (4) حیوانات نیروی غریزی دارند که بر نیروی تعقل چیره می‌شود.

37. گزینه‌ی 2 ترجمه‌ی سؤال: با توجه به متن کدام گزینه جمله زیر را کامل می‌کند؟

- هرکسی که معتقد به سیطره‌ی غریزه بر همه‌ی اعمال حیوان است لازم است بر او که
- (1) مشاهده کند تعارض واضحی را در رفتار حیوان با دیگران

- (2) اختلافی را در فعالیت‌های یک مجموعه حیوان نبیند.
 (3) موضوع کمک به دیگر حیوانات را در هنگام بروز مشکلات انکار کند.
 (4) قبول کند که حیوانات در موقعیت‌های مختلف به روش واحد عمل نمی‌کنند.

38. گزینه‌ی 4 ترجمه‌ی سؤال: علامت گذاری و اعراب کلمات در جمله زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

«أَثْبَتُوا (فعل ماضی و فاعل ضمیر بارز «و») خلالَ (مفعول فیه و منصوب) تجاربِ (مضاف الیه و مجرور) هم (مضاف الیه محلاً مجرور) أَنَّ الحشراتِ (اسم أَنَّ و منصوب به اعراب فرعی کسره) تَسْتَفِيدُ (خبر أَنَّ و مرفوع محلاً) مِنْ قُوَّةِ (مجرور به حرف جر) الفكرِ (مضاف الیه و مجرور) وَأَنَّ الغريزةَ (اسم أَنَّ و منصوب) لَيْسَتْ (خبر أَنَّ و مرفوع محلاً) - فعل ناقصه به همراه اسم آن که ضمیر هی مستتر است) کل (خبر لیس و منصوب) شئٍ (مضاف الیه و مجرور)»

39. گزینه‌ی 1 ترجمه‌ی سؤال: علامت گذاری و اعراب کلمات در جمله زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

«عِنْدَمَا (مفعول فیه محلاً منصوب) يلاحظُ (فعل مضارع و فاعل ضمیر هو مستتر) أَنَّ الرِّيحَ (اسم أَنَّ و منصوب) تَعْصِفُ (خبر أَنَّ محلاً مرفوع) يَتَرُكُ (فعل مضارع و فاعل ضمیر هو مستتر) عمل (مفعول به و منصوب) هُ (مضاف الیه و محلاً مجرور) لِيُؤَاظَبَ (فعل مضارع منصوب و فاعل ضمیر مستتر هو) خَلِيَّتَ (مفعول به و منصوب) هُ (مضاف الیه و محلاً مجرور) كِي لَا تَسْقُطَ (فعل مضارع منصوب و فاعل ضمیر هی مستتر)»

40. گزینه‌ی 4 ترجمه‌ی سؤال: ویژگی‌های فعل «أَثْبَتُوا» در کدام گزینه به درستی آمده است؟
 فعل ماضی، للغائبین، مزید ثلاثی (من باب إفعال) بزيادة حرف واحد، مبنی علی الضم، مبنی للمعلوم، متعد، صحیح و سالم / فعل و فاعله ضمیر الواو البارز و الجملة فعلیة و خبر «لكن» و مرفوع محلاً

41. گزینه‌ی 3 ترجمه‌ی سؤال: ویژگی‌های فعل «تَتَعَرَّضُ» در کدام گزینه به درستی آمده است؟
 فعل مضارع، للغائبة، مزید ثلاثی (من باب تفعّل) بزيادة حرفین، معرب، مبنی للمعلوم، لازم، صحیح و سالم / فعل و فاعله «الخلیة» و الجملة فعلیة

42. گزینه‌ی 1 ترجمه‌ی سؤال: ویژگی‌های اسم «السلوک» در کدام گزینه به درستی آمده است؟
 اسم، مفرد، مذکر، جامد، معرب، منصرف، صحیح الآخر، معرّف بأل / عطف بیان و مجرور بالتبعیة لمتبوعه «هذا»

43. گزینه‌ی 2 این تست در مورد اسم آلت است که از مباحث ویژه‌ی انسانی است. توضیح مختصر اینکه اسم آلت همان اسامی ابزارآلات در عربی است که به ترتیب در گزینه‌ی 1 «مفتاح» (کلید)، در گزینه‌ی 3 «مقبض» (دستگیره) و در گزینه‌ی 4 «مکنة» (جارو) ذکر شده است.
 ترجمه‌ی گزینه‌ها:

1. ما آمدیم در حالی که خواهرم در خانه بود و درب خانه را با کلید باز کردیم.
 2. در خانه، سه اتاق وجود دارد که یکی از آنها، کتابخانه‌ی خواهرم است.
 3. دستگیره‌ی درب کتابخانه، جدید است و او، آن را انتخاب کرده و خریده است.
 4. خواهرم، از جارو برای تمیز کردن اتاقش بهره می‌برد.
44. گزینه‌ی 1 ترجمه‌ی سؤال: «در کدام گزینه اسم منقوص به کار رفته و آن اسم منقوص نسبت به سایر گزینه‌ها از نظر اعراب فرق دارد؟

توضیح: اسم‌های منقوص در دو حالت رفع و جر دارای اعراب تقدیری‌اند و در حالت نصب، اعراب

ظاهری دارند، پس جواب این تست از دو حالت خارج نیست. یا سه گزینه دارای اسم منقوص با اعراب رفع یا جرند و یک گزینه دارای اسم منقوص با اعراب نصب و یا برعکس.

گزینه‌ی 1: «القاضی» اسم انّ و منصوب است. «همانا» قاضی عادل، قصد به دست آوردن حق را دارد.

گزینه‌ی 2: «القاضی» پس از حرف جر «من» آمده و قطعاً مجرور به حرف جر است و اعرابش نیز تقدیری است. «همه‌ی مردم از قاضی می‌خواهند که به عدالت حکم دهد».

گزینه‌ی 3: «القاضی» پس از حرف جر «عن» آمده، پس نقش مجرور به حرف جر با اعراب تقدیری دارد. «در هر حکمی، بعضی از مردم از قاضی راضی می‌شوند و برخی از آن‌ها نیز رضایت ندارند».

گزینه‌ی 4: «القاضی» پس از اسم «حکم» آمده و با توجه به ترجمه نقش مضاف‌الیه برای «حکم» دارد، پس تقدیراً مجرور به حرف جر است. «و مردم همیشه درباره‌ی حکم قاضی سخن می‌گویند یا آن را رد می‌کنند یا قبول».

*** سایر نکات:** اگر «کل» قبل از اسم جمع «ال» دار بیاید به معنای «همه» است، مانند «کل الناس» در گزینه‌ی 2 (همه‌ی مردم) و اگر قبل از اسم مفرد بدون «ال» بیاید به معنای «هر» می‌باشد، مانند گزینه‌ی 3 «کل حکم» (هر حکمی) * «الناس» از نظر ظاهری علامت‌های جمع را ندارد، جمع مکسر هم ندارد اما چون از نظر معنا، جمع است برای آن از فعل و ضمائر جمع استفاده می‌کنیم. «یریدون، یرضون، هم، یتکلمون» * «دائماً» دارای نقش حال و منصوب است.

45. گزینه‌ی 3 ترجمه‌ی سؤال: در کدام گزینه، مفعول به دوم وجود ندارد؟ (فعل کدام گزینه دومفعولی نمی‌باشد؟)

توضیح: فعل‌های یک‌مفعولی با رفتن به باب افعال و تفعیل، دومفعولی می‌شوند و البته برخی افعال هم ثلاثی مجرند اما دومفعولی هستند. در ترجمه‌ی یک مفعول به با «را» و دیگری به صورت متمم ظاهر می‌شود. * گزینه‌ی 1: فعل «تسمی» دومفعولی است که مفعول به‌های آن به ترتیب «هذا» محلاً منصوب و «عادلاً» می‌باشد. «این معلم را، با عدالت می‌نامیم زیرا او با دقت، اقدام به انجام و ایفای حق دانش‌آموزان می‌کند». * گزینه‌ی 2: «جعل» دومفعولی است و مفعول به‌های آن، «بهلولا» و «مسئولاً» می‌باشند. «مردم، بهلول را، مسئول برای ساختن مسجدی قرار دادند در حالی که او چیزی را بنا نکرده بود». * گزینه‌ی 3: فعل «أكل» یک‌مفعولی است و مفعول به آن «تفاحاً» می‌باشد. دقت کنید که «حریصاً» نقش حال و منصوب دارد. «کودک، با حرص و شوق به میوه‌ها، سیب را خورد در حالی که من با شادی او را می‌نگریستم». * گزینه‌ی 4: فعل «تَحَسَّب» دومفعولی است و مفعول به‌های آن، ضمیر «ک» و اسم «غافلاً» می‌باشند. «ما، تو را غافل از امتحان حساب می‌کردیم در حالی که تو نسبت به زمان آن فراموش کار بودی».

*** سایر نکات:** در گزینه‌ی 1، مفعول به اول «هذا» است نه «المعلم» هرچند در ترجمه، «معلم» مفعول است. در عربی، «المعلم» نقش صفت و منصوب دارد. * فعل «لم یبن» معتل و ناقص مجزوم است که ریشه‌ی آن «بني» بوده است. * فعل مضارع «أنظر» در گزینه‌ی 3، به صورت ماضی ترجمه می‌شود، چون زمان فعل وسط جمله در ترجمه، همیشه تابع فعل اول جمله است.

46. گزینه‌ی 1 ترجمه‌ی سؤال: در کدام گزینه جمله، به طور نادرست تبدیل به مجهول شده است؟ توضیح: در تبدیل جملات معلوم به مجهول، چهار اقدام لازم است: * حذف فاعل (و صفت آن) * مرفوع کردن مفعول به (و صفت آن) که از این به بعدها نام نائب فاعل می‌آید. * مجهول کردن فعل جمله * تطبیق فعل مجهول با نائب فاعل (مفعول به سابق) از نظر تعداد و جنس. نکته‌ی مهم در این تبدیل، عدم تغییر زمان فعل است. * گزینه‌ی 1: «لا یهدی» فعل جمله، «الله» فاعل، «القوم» مفعول به، «الظالمین» صفت مفعول به هستند که پس از طی مراحل چهارگانه به صورت «لا یهدی القوم الظالمون» درمی‌آیند. «یهدی» مضارع است و پس از مجهول شدن نیز باید مضارع باقی بماند،

پس «یهدی» صحیح است نه «هَدی»، «خداوند، گروه ستمگران را هدایت نمی‌کند: گروه ستمگران هدایت نمی‌شوند.» * گزینه‌ی 2: فعل جمله «لا تری»، «النفس» فاعل و «العبوس» صفت فاعل، «جمال» مفعول به «الحقیقة» مضاف الیه هستند. پس از طی مراحل چهارگانه به صورت «لا یُری جمال الحقیقة» درمی‌آید چون «جمال» مذكر است فعل مجهول نیز باید مذكر باشد. «وجود بداخل، زیبایی حقیقت را نمی‌بیند: زیبایی حقیقت دیده نمی‌شود.» * گزینه‌ی 3: «یشجع» فعل مضارع، «الإسلام» فاعل و «المسلمین» مفعول به هستند که پس از مجهول شدن به صورت «یشجع المسلمون...» درمی‌آیند. هرچند نائب فاعل «المسلمون» جمع است، ولی چون فعل غایب در ابتدای جمله آمده است همیشه به صورت مفرد می‌آید و تطابق فعل و نائب فاعل در این حالت فقط از نظر جنس است. «سلام، مسلمانان مرا به جوئیدن علم تشویق می‌کند: مسلمانان به طلب علم تشویق می‌شوند.»

* گزینه‌ی 4: فعل «تربی» به همراه فاعل «المعلمة» و مفعول به «الأختین» آمده که آن نیز همراه با اسم موصول «اللّتين» می‌باشد. پس از انجام مراحل چهارگانه، جمله‌ی مجهول به صورت «تربی الاختان اللتان...» ساخته می‌شود. هرگاه پس از فاعل، اسم موصول بیاید همراه آن حذف می‌شود و هرگاه پس از مفعول، اسم موصول بیاید، مانند آن مرفوع می‌شود. «معلم، دو خواهر را که بسیار تلاش می‌کنند، پرورش می‌دهد: دو خواهر که بسیار تلاش می‌کنند، پرورش داده می‌شوند.»

سایر نکات: * فعل «تری» در گزینه‌ی 2، دچار اعلال حذف نشده است بلکه این فعل یک استثناء است چرا که ریشه‌ی آن «رأی» است اما در مضارعش، همزه حذف می‌شود و به صورت «یری، یریان، یرون، تری، ...، آری، نری» صرف می‌شود. * یکی از جایگاه‌های مهم در بحث تبدیل جمله‌ی معلوم به مجهول (و بالعکس)، اعراب‌های فرعی است. همان‌طور که در گزینه‌های 1 و 3 و 4، الظالمین به الظالمون، المسلمین به المسلمون و الاختین التین به الاختان اللتان تبدیل شده‌اند. * «کثیرا» در گزینه‌ی 4، صفت برای مفعول مطلق محذوف (محاولة) می‌باشد و لذا مانند آن منصوب می‌شود.

47. گزینه‌ی 3 ترجمه‌ی سؤال: در کدام گزینه «لا»ی ناسخ یعنی «لا»ی نفی جنس به کار رفته است؟ توضیح: «لا»ی نفی جنس یا ناسخه، در ابتدای جمله می‌آید (دقت کنید اول جمله لزوماً اول خط نیست) و پس از آن هیچ‌وجه فعل نمی‌آید بلکه همیشه اسم بدون «أل» و دارای فتحه می‌آید. این «لا» در ترجمه به صورت «هیچ» ترجمه می‌شود. * گزینه‌ی 1: «لا» قبل از فعل مضارع آمده، پس نفی جنس نیست بلکه «لا نفی» می‌باشد که فقط معنای فصل را منفی می‌کند. «کسی که با جدیت کار نمی‌کند، موفقیت را در زندگیش نخواهد دید.» * گزینه‌ی 2: «لا» قبل از حرف جر «علی» آمده پس قطعاً از نوع نفی جنس نمی‌باشد. «به دوستم سلام کردم نه به همه‌ی حاضران» * گزینه‌ی 3: «لا» قبل از اسم بدون «أل» آمده و در اصل در ابتدای جمله است. دقت کنید که پس «أن یا أنه» یک جمله‌ی جدید شروع شده است. «باید اعتراف کنیم که هیچ سودی در هم‌نشینی با نادانان نیست.» * گزینه‌ی 4: «لا» قبل از فعل مضارع آمده، پس قطعاً نفی جنس نیست و از نوع نافیه می‌باشد. «همانا دوست او در خانه درس نمی‌دهد بلکه در مدرسه درس می‌دهد.»

سایر نکات: * «لن» حرف ناصبه است که زمان فعل پس از خود را به آینده می‌برد اما معنای آن را منفی می‌کند. «لن یری» «تخواهد دید.» * «لجُهل» جمع مکسر «الجاهل» و به معنای «نادانان» است. * «أخ» جزو اسم‌های خمسه است و چون در گزینه‌ی 4 پس از حرف مشبّه‌ی «إن» آمده نقش اسم آن را دارد و منصوب با «ا» می‌باشد.

48. گزینه‌ی 3 ترجمه‌ی سؤال: در کدام گزینه نقش مفعول له دیده می‌شود؟ این تست مخصوص دانش‌آموزان رشته‌ی انسانی است. مفعول له، دلیل انجام کار را بیان می‌کند و مصدر

قبلی و احساسی (نه فعلی و انجام دانی) است. «قربة» در گزینه ی 3 این نقش را برعهده دارد.
ترجمه ی گزینه ها: 1. کارهایم را به بهترین وجه انجام دادم. 2. از انسان بخیل و اخلاق او همیشه دوری کن، 3. به خاطر نزدیکی به خداوند به نیازمندان کمک کردم. 4. با تمام خوضحالی از مادرم عذرخواهی کردم.

49. گزینه ی 4 ترجمه ی سؤال: در کدام گزینه، نقش صفت (نعت) به کار نرفته است؟
توضیح: نعت یا همان صفت به دو صورت خود را در جمله نشان می دهد. یا اسم است که همیشه از نظر اعراب، معرفه یا نکره بودن، جنس و تعداد تابع موصوف خود است و یا فعل در وسط جمله (جمله ای) است که پس از یک اسم نکره می آید و قبل از فعل حرف «وَ» نیز نمی آید.
* گزینه ی 1: «قاطع» صفت «سیف» از نوع مفرد است. «عقل، شمشیر بُرنده ای است، پس هوا و هوست را با عقلت از بین ببر» * گزینه ی 2: فعل «یقرّب» در وسط جمله و پس از اسم نکره ی «شیء» آمده است. ابتدای فعل حرف «وَ» وجود ندارد پس این فعل را نعت (صفت) از نوع جمله می دانیم. در ترجمه، نعت جمله با «که» شروع می شود. «هر چیزی که آنچه را برای تو ناراحت کننده است، به تو نزدیک می کند، از خودت دور کن». * گزینه ی 3: «الرقیق» و «الشديدة» نقش صفت برای «الهواء» و «الریح» دارند. «در زندگیتان مانند هوای آرام باشید و بپرهیزید از اینکه مانند باد شدید باشید». * گزینه ی 4: هیچ صفتی نه از نوع مفرد و نه از نوع جمله در این گزینه یافت نمی شود. «الذباة» و «النحل» هر دو مضاف الیه اند. فعل «تقع» نیز نقش حال دارد نه صفت چرا که پس از اسم معرفه «الذباة» آمده است.

«به مردم با چشم پشه نگاه مکن حال آنکه او بر روی هر چیزی که آلوده است قرار می گیرد، بلکه (مردم را) با چشم زنبور عسل بنگر!»

سایر نکات: * فعل «قاتل» اگر مانند گزینه ی 1 بدون اعراب گذاری بیاید می تواند به سه صورت ترجمه شود. فعل ماضی «قاتل» (نبرد کرد)، فعل امر «قاتل» (نبرد کن) و اسم فاعل «قاتل» (کشنده) * «مَنْ» پس از فعل «یقرّب» ترجمه نمی شود و نباید آن را «ز» در نظر گرفت. این دو کلمه مجموعاً به معنای «نزدیک می کند» هستند همین طور که «یقرّب عَنْ» نیز به معنای «دور می کند» است. * «الریح» هر چند ظاهری مذكر دارد اما اسم مونث معنوی است لذا برای آن از صفت مونث «الشديدة» استفاده شده است.

50. گزینه ی 1 ترجمه ی سؤال: در کدام گزینه، اسم «کل» از نوع غیر تأکیدی آمده است.
توضیح: این تست هم مخصوص دوستان رشته ی انسانی است و در این مجال، پاسخ و توضیح آن، صلاح نمی باشد.

❖ کنکور سراسری هنر ۱۳۹۲

◀ عَيْنَ الْأَصَحِّ وَالْأَدَقِّ فِي الْأَجُوبَةِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ أَوْ الْمَفْهُومِ (33-26):

26. «اللَّهُمَّ؛ قَدْ وَهَبْتَنِي كُلَّ مَا كُنْتُ غَيْرَ مُسْتَأْهِلٍ لَهُ، لِأَنَّ فَضْلَكَ يَشْمَلُ كُلَّ عِبَادِكَ!»:
(1) خدایا؛ هر آنچه سزاوار آن نبودم به من عطا کرده ای، زیرا لطف تو همه ی بندگان را شامل می شود!
(2) پروردگرم؛ آنچه را شایسته ی آن بودم به من داده ای، چون بخشندگی تو شامل همه ی بندگان است!
(3) پروردگارا؛ به من می دهی همه ی آنچه را شایسته ی آن نیستم، زیرا فضل تو شامل همه ی بندگان می شود!
(4) خداوند! به من عطا کن هر چیزی را، حتّی اگر سزاوار آن نباشم، چون مهربانی تو به همه ی بندگان رسیده است!

27. «إِذَا تَعَوَّدَ النَّاسُ أَنْ يَعْمَلُوا الْحَسَنَاتِ لَا يَشْقَوْنَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ عِبْثًا!»:

(1) هرگاه عادت مردم بر کارهای نیک باشد بیهوده بر نفس خود سخت نمی گیرند!

- (۲) هرگاه مردم عادت کنند که کارهای نیک بکنند بیهوده خود را به مشقت نمی‌اندازند!
- (۳) هنگامی که مردم به کارهای نیک عادت کنند سختی را بی‌جهت به خود راه نخواهند داد!
- (۴) هنگامی که کار نیک کردن عادت مردم شود مشقت بی‌جهت را بر خود تحمیل نمی‌کنند!
28. «لا دين للمتلون و ان ألقاك في الخطأ و تظاهر بكمال ديانتك!»:
- (۱) کسی که چند رنگ است دینی ندارد حتی اگر به بی‌نقصی خود تظاهر کند و تو را به اشتباه بیافکند!
- (۲) هیچ دینی ندارد آن کس که دو رنگ است و به کمال دین‌داریش تظاهر کرده باعث اشتباه تو شود!
- (۳) انسان دو رو هیچ دینی ندارد اگر چه تو را به اشتباه بیافکند و به کامل بودن دیانتش تظاهر کند!
- (۴) آن که دو رو است دین ندارد هر چند ظاهری با دین و بی‌نقص نشان دهد و تو را به خطا اندازد!
29. «ان کسرت من هو أسفل منك بدرجات و حملت عليه ما لا يطيق، فقد كسرت نفسك حقاً!»:
- (۱) هر زمان شخصی را که از تو مراتبی پایین‌تر است بخواهی بشکنی و چیزی را که توانایی آن را ندارد بر او تحمیل کنی، حقیقتاً خود را می‌شکنی!
- (۲) وقتی فردی از تو چند درجه‌ای پایین‌تر باشد و تو او را شکستی و آنچه را تحمل آن را ندارد بر او بار کنی، به حق که فقط خود را می‌شکنی!
- (۳) زمانی که کسی از تو مراتبی پایین‌تر بود و او را شکستی و بر او چیزهایی بار کردی که تحمل ندارد، در واقع خودت را شکسته‌ای!
- (۴) اگر کسی را که درجاتی از تو پایین‌تر است بشکنی و آنچه را که توانایی آن را ندارد بر او تحمیل کنی، حقاً خود را شکسته‌ای!
30. عَيْنُ الْخَطَا:
- (۱) ان الذين يطلبون حياة طيبة يعيشون بقدرة، آنان که زندگی شرافتمندانه‌ای می‌خواهند با قدرت زندگی می‌کنند،
- (۲) و يتحملون مشقاتها و لا ينسون الآخرين في حياتهم، و سختی‌هایش را تحمل کرده دیگران را در زندگیشان فراموش نمی‌کنند،
- (۳) و لكنهم لا يتوقعون من الناس شيئاً، اما آن‌ها از مردم توقع چیزی نداشته‌اند،
- (۴) هؤلاء هم يؤمنون بأن الله كفيل لرزق عباده! این‌ها همان‌ها هستند که ایمان دارند به این که خداوند روزی بندگان را عهده‌دار است!
31. «المرء على دين خليله و قرينه»، عَيْنُ غَيْرِ الْمُنَاسِبِ لِلْمَفْهُومِ:
- (۱) هر که با دیگر نشیند بکند جامه سیاه!
- (۲) تو اول بگو با کیان زیستی پس آنکه بگویم که تو کیستی!
- (۳) با بدان کم نشین که در مانی خوی‌پذیر است نفس انسانی!
- (۴) هم‌نشین تو از تو به باید تا تو را عقل و دین بیفزاید!
32. «ما نباید خود را با هر نوع شوخی مشغول کنیم، زیرا بعضی از آنها ما را به راه باطل می‌کشاند!»:
- عَيْنُ الصَّحِيحِ:
- (۱) علينا أن لا نشغل أنفسنا بكل نوع من أنواع المزاح، فإن بعضه يجزنا إلى الطريق الباطل!
- (۲) يلزم علينا أن لن نشتغل بكل أنواع المزاح، لأن البعض منه يجز المسير الباطل لنا!
- (۳) يجب علينا عدم الاشتغال بأي نوع من أنواع المزاح، فبعضه يجز لنا النهج الباطل!
- (۴) علينا عدم الانشغال بكل نوع من أنواع المزاح، حتى لا يجز السبيل الباطل لنا!
33. «امسال برای بار چهارم برنده‌ی یک جایزه در تألیف سه کتاب در زمینه‌ی زبان و ادبیات شدم!»:
- (۱) هذا العام أصبحت للمرة الرابعة حائزاً على جائزة واحدة في تأليف ثلاثة كتب في مجال اللغة و الأدب!
- (۲) أنا في هذه السنة لأربع مرات أصبحت ناجحاً على جائزة في كتابة ثلاث كتاب في مجال اللغة و الأدب!

(3) هذه السنة سوف كنت لأربع مرّات صرت موفّقاً علي واحدة جائزة فى كتابة ثلاث كتب عن اللّسان والأدب!
(4) أنا فى هذا العام كنت للمرّة الرابعة قد أصبحت فائزاً على جائزة فى مجال الكتاب الثالث فى اللّسان والأدب!

◀ اقرأ النّص التّالى بدقّة ثمّ أجب عن الأسئلة (42 – 34) بما يناسب النّص:

كثيرون منّا لا يهتمّون بصغائر الأمور و لا يتنبّهون لخطئهم و غفلتهم إلّا بعد أن ينزل بهم الأذى،
فيسارعون إلى تلافى ما حدث عنهم، و لكن لا يظفرون بشئ و لا يصلون إلى نتيجة! ذلك لأنّهم لم
يتدبّروا الأمر و هو صغير لا اعتقادهم أنّه غير مهمّ لا يستحقّ الالتفات!
و كثير من الحوادث المرّة الّتى تحدث بين الأصدقاء و الأقارب تنشأ فى الغالب عن أسباب حقيرة، لو
سارع أصحابها إلى حلّها قبل أن تعظم لزالّت و مُحيت دون أن تترك أثراً أليماً أو تنتهى إلى شرّ عظيم!
و الأمتة كالفرد، إذا أهملت شؤونها تصبح الصغائر كبيرة فينفذ فى صفوفها الاضطراب و الخلل فيطمع
فيها الآخرون!

34. متى تظهر مطامع الأعداء علينا؟ - عندما

- (1) ضعفت أسباب استحكام صفوف الشعب!
 - (2) يسيطر الخوف و الاضطراب على أفراد الأمتة!
 - (3) لا نتدبّر الأمور و لم نسع لتعظيمها و هى صغيرة!
 - (4) نهتمّ بصغائر الأمور و لا ننتبه إلى الأخطاء و الغفلات!
35. ما هو واجبنا تجاه الأخطاء؟

- (1) يجب أن نحاول حتّى لا نرتكب خطأ!
 - (2) يلزم أن نهملها حتّى لا تعظم و تكبر!
 - (3) المحاولة لمحوها و جبرانها حين صدرت عنا!
 - (4) التدبّر حتّى نجد أسباب نشوئها لنجنبها!
36. عيّن الصحيح:

- (1) سبب جميع الخلافات أمر صغير حقير!
- (2) رفع الشّور العظيمة أسهل من إيجادها!
- (3) إذا كبر الخطأ الصغير فلا يمكن تصحيحه!
- (4) سبب اهتمامنا بصغائر الأمور خطؤنا و غفلتنا!

37. عيّن الأقرب إلى مفهوم النّص:

- (1) فمن نام لم تنتظره الحياة!
- (2) أعظم الذنوب استصغار الذنب!
- (3) أفضل المجد استحقار الشّور!
- (4) العلاء وقف على من لم ينم!

◀ عيّن الصحيح فى التشكيل: (38 و 39)

38. «لأنّهم لم يتدبّروا الأمر و هو صغير لا اعتقادهم أنّه غير مهمّ لا يستحقّ الالتفات!»:

- (1) اعتقاد - غير - الالتفات
- (2) الأمر - صغير - الالتفات
- (3) يتدبّروا - غير - يستحقّ
- (4) صغير - اعتقادهم - غير

39. «الامة كالفرد، إذا هملت شؤونها تصبح الصغائر كبيرة فينفذ فى صفوفها الاضطراب!»:

- (1) تُصبح - كبيرة - صفوف
- (2) الامة - أهملت - الصغائر
- (3) أهملت - شؤون - صفوف
- (4) الصغائر - ينفذ - الاضطراب

◀ عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: (40 – 42)

40. «يَتَنَبَّهُونَ»:

- (1) فعل مضارع - صحيح - لازم - مبنى / فاعله ضمير الواو البارز، و الجملة فعلية
- (2) معتل و أجوف (له إعلال الحذف) - مبنى للمعلوم / فعل و مع فاعله جملة فعلية
- (3) للغائبين - مزيد ثلاثي من باب تفعّل / فعل و فاعله ضمير الواو البارز
- (4) مضارع - مزيد ثلاثي من باب تفعيل / فعل مرفوع بثبوت نون الإعراب

41. «تُنشَأُ»:

- (1) للمخاطب - متعدّد - مبنى للمعلوم / فعل مرفوع و نائب فاعله ضمير «أنت» المستتر
- (2) للغائبة - متعدّد - مبنى للمجهول - معرب / فعل مرفوع و نائب فاعله ضمير «هي» المستتر
- (3) فعل مضارع - مزيد ثلاثي من باب إفعال - معتل و ناقص / فعل و نائب فاعله الضمير المستتر
- (4) مزيد ثلاثي من باب مفاعلة - صحيح - مبنى للمجهول / فعل و نائب فاعله ضمير «هي» المستتر

42. «أَصْحَابُ»:

- (1) معرّف بأل - معرب - منصرف / مبتدأ مؤخر و مرفوع، و الجملة اسمية
- (2) جمع مكسّر (مفردة: صاحب) - معرّف بالإضافة - معرب / مفعول به و منصوب
- (3) مشتق و اسم فاعل (مصدره: صحبة) - معرب - ممنوع من الصرف / فاعل و مرفوع
- (4) جمع تكسير (مفردة: صاحب، مذكّر) - مشتق (اسم فاعل) / فاعل و مرفوع لفعل «سارع»

◀ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ: (43 – 50)

43. عَيْنُ الْخَطَأِ فِي عِلَامَاتِ الإِعْرَابِ:

- (1) كما ترى نفسك سيراك الآخرون!
- (2) الصامدون يثورون على الظّلم و الظّالمون!
- (3) إن كان فوك مبتسماً تُفتح لك القلوب! (4) هذان الطالبان يحترمان معلميهما في الحفلة!

44. عَيْنُ الْفَتْحَةِ لَيْسَتْ عِلَامَةً لِلنَّصَبِ:

- (1) كَأَنَّ فِرْعَوْنَ يَظُنُّ أَنَّ مَصَابِيحَ الْهِدَايَةِ بِيَدِهِ!
- (2) زَيْنَتْ عِرْفَتِي فِي لَيْلَةِ ظُلُمَاءٍ بِمَصَابِيحٍ حَمْرَاءٍ!
- (3) لَا أَرَى مَعَانِيَّ وَ مَضَامِينٍ مُؤَثَّرَةً تُنَوِّرُ مَصَابِيحَ وَجُودِي!
- (4) وَجَدْتُ مَصَابِيحَ الدِّينِ أَقْوَى الْمَصَادِرِ الَّتِي تُقَرِّبُنِي إِلَى الْهِدَايَةِ!

45. عَيْنُ حَرْفِ الْعِلَّةِ «الْيَاءُ» مُحَذَوْفَةٌ:

- (1) لَا تَخُنْ فِي أَمْوَالِ إِخْوَانِكَ الْمُسْلِمِينَ أَبَدًا، أَيُّهَا الْمُسْلِمُ!
- (2) هُمْ يَهْبُونَ أَمْوَالَهُمْ لِلْفُقَرَاءِ وَ الْمَسَاكِينِ حُبًّا لِمُسَاعَدَتِهِمْ!
- (3) لَمْ يَنْسِنِي صَدِيقِي الْكَرِيمُ عِنْدَ الشَّدَائِدِ وَ الْمَصَاعِبِ فِي الْحَيَاةِ!
- (4) لَمْ يَدُرْ الْكَلَامُ بَيْنَ الْحَاضِرِينَ لِأَنَّ الضُّوْءَ فِي الْجُلُوسَةِ كَانَتْ كَثِيرَةً!

46. «هَذِهِ غَرَسَهَا الْفَلَّاحُ الْعَامَ الْمَاضِي فِي حَدِيقَتِهِ». عَيْنُ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاغِ لِيَكُونَ الْخَبَرُ

جُمْلَةً فَعْلِيَّةً:

- (1) أشجار (2) شجرة (3) شجرات (4) الأشجار

47. عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الْبِنَاءِ لِلْمَجْهُولِ:

- (1) يَهْنَأُ الْوَالِدَانِ الْأَوْلَادَ عَلَى النَّجَاحِ فِي الدَّرَاسَةِ — يَهْنَأُ الْأَوْلَادَ عَلَى النَّجَاحِ فِي الدَّرَاسَةِ!
- (2) تَرَكَ طَالِبُ الْعِلْمِ الْبَيْتَ وَ الْأُسْرَةَ لِاِكْتِسَابِ الْعِلْمِ — تَرَكَ الْبَيْتَ وَ الْأُسْرَةَ لِاِكْتِسَابِ الْعِلْمِ!

- (3) أعرف أبا هذه الطالبة من الأيام الماضية ← أعرف أبو هذه الطالبة من الأيام الماضية!
- (4) قصد الطلاب القاعة الكبرى لمشاهدة المسرحية ← قُصدت القاعة الكبرى لمشاهدة المسرحية!
48. عَيِّن ما ليس فيه المفعول المطلق:
- (1) أطعم الله عباده من كل ما خلق لهم مشفقاً عليهم!
 - (2) شكراً للوالدين على تعبهما من أجل راحتنا في الحياة!
 - (3) يُحسن المؤمن إلى الآخرين إحسان من يعلم عاقبة عمل الخير!
 - (4) قد حصل العلم على حقائق مهمة حصولاً لم يحصل عليه في القرون الماضية!
49. عَيِّن جملة وصفية فيها ما يرفع الإبهام:
- (1) في مدينتي نهر جميل زاد ماؤه هذه السنة بسبب الأمطار الكثيرة!
 - (2) أعرف إنساناً يزيدني اهتماماً في جميع أمورى كل زمن أراه!
 - (3) أبقى الأعمال عند الله عمل يملأ قلب العباد بالإيمان!
 - (4) تحمّلت مشاكل فجّرت ينبوع قلبي بالعلم!
50. عَيِّن المنادى ليس مضافاً:
- (1) إلهي؛ ليس كمثلك شيء و أنت أرحم الراحمين!
 - (2) إلهنا؛ إنما أنت أهل لتجود علينا بفضلك!
 - (3) يا قوم؛ أعبدوا الله و لا تشركوا في عبادته شيئاً!
 - (4) يا رحيم؛ أنشر خزائن علومك علينا برحمتك!

❖ پاسخ نامه کنکور سراسری هنر ۱۳۹۲

26. گزینه‌ی 1

* ترجمه‌ی «اللهم» به «پروردگارم» نادرست است. (رد گزینه‌ی 2) * «قد وهبت» فعل ماضی نقلی است که در ترجمه به صورت «بخشیده‌ای، عطا کردی، داده‌ای» می‌آید و ترجمه‌ی آن به صورت مضارع «می‌دهی» یا امر «عطا کن» نادرست است. (رد گزینه‌ی 3 و 4) * ترکیب «کل ما» به معنای «هر آنچه، همه‌ی آن چه» است که در ترجمه باید هر دو جزء آن ترجمه شود. (رد گزینه‌ی 2 و 4) * «كنت» فعل ماضی و به معنای «بودم» است اما به دلیل آمدن ترکیب اضافی «غیر مستقیم» قبل از آن می‌توان در مجموع به این صورت ترجمه کرد «برای آن ناشایست بودم» یا «شایسته‌ی آن نبودم» (رد گزینه‌ی 3 و 4) * «غیر» یا باید به صورت «نا» ترجمه شود (ناشایست) یا فعل «بودم» را تبدیل به «نبودم» کند. به هر صورت باید اثری از آن در ترجمه وجود داشته باشد. (رد گزینه‌ی 2) * ترجمه‌ی کلمه‌ی اضافه، گزینه را نادرست می‌کند. در گزینه‌ی 4، «حتی» هیچ معادلی در جمله‌ی مورد سؤال ندارد. (رد گزینه‌ی 4) * «شمل» فعل مضارع است و ترجمه‌ی آن به صورت جمله‌ی اسمیه «شامل است» یا زمان و ریشه‌ی دیگری مانند «رسیده است» نادرست است. (رد گزینه‌ی 2 و 4) * در ترجمه، همه‌ی ضمائر باید آورده شود. به ضمیر «ک» در «عبادک» توجه کنید. (رد گزینه‌ی 2 و 4)

27. گزینه‌ی 2

* فعل «تعود» ماضی است اما چون در این جمله پس از حرف شرط «إذا» به کار رفته، به عنوان فعل شرط محسوب می‌شود و همان طور که می‌دانید، فعل شرط در ترجمه به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود. «عادت کنند» پس ترجمه‌هایی مثل «عادت باشد» یا «عادت شود» نادرست است.

(رد گزینه‌ی 1و4) * «الناس» نقش فاعل دارد و در ترجمه نباید به صورت مضاف‌الیه (عادت مردم) بیاید. (رد گزینه‌ی 1و4) * «یعملوا» فعل و به معنای «انجام دهند، بکنند» است و ترجمه‌ی آن به صورت اسم نادرست است. (رد گزینه‌های 1و3و4) * «الحسنات» جمع است و ترجمه‌ی آن به صورت مفرد نادرست است. (رد گزینه‌ی 4) * فعل «یشقون» به معنای «سخت نمی‌گیرند، به مشقت نمی‌اندازند» است و فعلی مضارع است نه مستقبل لذا ترجمه‌ی «سختی راه نخواهند داد» و «تحمیل نمی‌کنند» نادرست است. (رد گزینه‌ی 3و4) * «عبثاً» به معنای «بیهوده» است که باید در ترجمه ذکر گردد. (رد گزینه‌ی 3و4)

28. گزینه‌ی 3

* «لا» در ابتدای جمله‌ی سؤال از نوع «لا»ی نفی جنس است و به معنای «هیچ» است. (رد گزینه‌ی 1و4) * «دین» اسم لای نفی جنس است و همیشه در ترجمه به صورت نکره می‌آید، پس باید به صورت «دینی» ترجمه شود. (رد گزینه‌ی 4) * «المتلون» به معنای «انسان و منافق و دورو است هرچند در لغت به معنای «چندرنگ» می‌باشد. (رد گزینه‌ی 1و2) * ترکیب «وَإِنْ» در لغت به معنای «و اگر» است اما در اصطلاح به صورت «اگرچه، هرچند» ترجمه می‌شود. (رد گزینه‌ی 2) * فعل «ألقاک» به معنای «تو را بیندازد، تو را بیفکند» است. (رد گزینه‌ی 2) * حرف جر «فی» در لغت به معنای «در» است اما گاهی اوقات به صورت به صورت اصطلاحی معنای «به» می‌دهد. «فی الخطأ»: «به اشتباه» (رد گزینه‌ی 2) * فعل «تظاهر» ماضی و ثلاثی مزید از باب «تفاعل» و به معنای «تظاهر کند» می‌باشد. (رد گزینه‌ی 4) * دو ترکیب اضافی در عبارت «کمال دیانت» وجود دارد که به معنای «کمال (کامل بودن) دین داریش (دیانتش)» می‌باشد. (رد گزینه‌ی 1و4)

29. گزینه‌ی 4

* «إِنْ» حرف شرط و به معنای «اگر» است نه «وقتی، زمانی، هر زمان» (رد گزینه‌ی 1و2و3) * «کسرت» فعل ماضی است اما چون پس از حرف شرط «إِنْ» به کار رفته، فعل شرط است و در ترجمه به صورت مضارع التزامی می‌آید. «بشکنی» (رد گزینه‌ی 2و3) * هر کلمه‌ی اضافی در ترجمه نادرست است. ترجمه‌ی فعل «کسرت» می‌شود «بشکنی» نه «بخواهی بشکنی». (رد گزینه‌ی 1) * «درجات» جمع است و ترجمه‌ی آن به صورت مفرد «درجه‌ای» نادرست است. (رد گزینه‌ی 2) * فعل ماضی «حَمَلْتَ» نیز معطوف به فعل شرط «کسرت» است و مانند آن به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود. «تحمیل کنی، بار کنی» (رد گزینه‌ی 3) * فعل «لا یطیق» به معنای «طاقت و توانایی ندارد» است نه «تحمیل ندارد». (رد گزینه‌ی 2و3) * فعل «قد کسرت» یک فعل ماضی نقلی است که به صورت «شکسته‌ای» ترجمه می‌شود. (رد گزینه‌ی 1و2) * «حقاً» اسمی است که به خاطر نقش خود که مفعول مطلق تأکیدی است دارای معنی تأکید است و ترجمه‌ی آن می‌شود «حقیقتاً، در واقع، حتماً» نه «فقط» که معنای انحصار دارد. (رد گزینه‌ی 2)

30. گزینه‌ی 3

* ترجمه نکردن «إِنَّ» عامل ایجاد خطا در گزینه نیست. چرا که امری سلیقه‌ای است. * «حياة طيبة» یک ترکیب وصفی نکره است، پس باید در ترجمه نیز به صورت نکره بیاید «زندگی شرافتمندانه‌ای» * «مشتقات» جمع است و باید در ترجمه نیز به صورت جمع بیاید «سختی‌ها» * می‌بایست تمامی ضمائر ترجمه شوند. «مشتقات‌ها» معادل «سختی‌هایش» است. * در جملات ادامه‌دار که ترجمه‌ی فعل‌ها مرتبط به هم است می‌توان افعال قبلی را به صورت صفت مفعولی ترجمه کرد. «یتحملون» هم به معنای «تحمیل می‌کنند» صحیح است هم «تحمل کرده». * ضمیر «هم» نیز در «حیاتهم» باید ترجمه شود. (زندگیشان). * فعل «لا یتوقعون» فعلی مضارع است که در ترجمه به صورت

«توقع ندارند» صحیح است نه «توقع نداشته‌اند». (رد گزینه‌ی 3) * «هم» در گزینه‌ی آخر، ضمیر فصل است یعنی ضمیری است که بین مبتدا و خبر آمده است. در این صورت، معنای ضمیر ندارد بلکه به معنای «همان» می‌باشد. * «آن» به معنای «اینکه، که» می‌باشد در هر جای جمله که به کار رود. * حرف جرّ «ل» به معنای «برای» است اما در گزینه‌ی آخر به جهت سهولت ترجمه به صورت «را» ترجمه شده است. * «رزق عباد» دو ترکیب اضافی و به معنای «روزی بندگان» می‌باشد.

31. گزینه‌ی 1

* جمله‌ی مورد سؤال به این معناس که «هرکس، بر دین و آئین دوست و هم‌نشین خود است» * بهتر بودن هم‌نشین از خود انسان، مفهوم دیگری است که از جمله‌ی سؤال به دست می‌آید نه مفهوم خود جمله‌ی سؤال. (رد گزینه‌ی 4) * عبارت «تبايد» معادل «علينا (يلزم علينا) (يجب علينا) + فعل منفی» است. * مفهوم «مشغول شدن» فقط از ریشه‌ی «شغل» و فعل ثلاثی مجرد «يشغل» به دست می‌آید نه فعل‌های ثلاثی مزید «انشغل و اشتغل» (رد گزینه‌ی 2 و 3 و 4) * عبارت «خود را» باید در ترجمه ذکر شود. «أنفسنا» (رد گزینه‌ی 3 و 2 و 4) * «کل» اگر قبل از اسم جمع بیاید به معنای «همه» است نه «هر» (رد گزینه‌ی 2) * «زیرا» معادل «لأن» است اما در کاربرد، به صورت «ف» نیز ایرادی ندارد. (رد گزینه‌ی 4) * عبارت «بعضی از آن‌ها» باید در تعریب ذکر گردد و دارای معادل باشد. (رد گزینه‌ی 4) * در جمله‌ی مورد سؤال، «ما» مفعول است چون همراه با «را» آمده است. این در حالی است که ترکیب «لنا» به معنای «برای ما» است نه «ما را» (رد گزینه‌ی 2 و 3 و 4) * «می‌کشاند» فعل مضارع مثبت است و تعریب آن فقط می‌شود «يجزّ». (رد گزینه‌ی 4)

33. گزینه‌ی 1

* «چهارم» عددی ترتیبی است و باید اولاً بعد از معدود خود بیاید ثانیاً از نظر جنس مانند آن باشد، ثالثاً معدود به صورت مفرد باشد. (رد گزینه‌ی 2 و 3) * «برنده» به صورت «حائز، فائز» تعریب می‌شود نه «موفق، ناجح» (رد گزینه‌ی 2 و 3) * «یک جایزه» بیانگر عدد شمارشی (اصلی) است در اعداد 1 و 2 شمارشی، اول معدود می‌آید سپس عدد، هر دو از نظر جنس و تعداد مانند هم هستند. (رد گزینه‌ی 3 و 4) * تعریب کلمات اضافی، گزینه را دچار اشکال می‌کند. «أنا» هیچ معادلی در جمله‌ی سؤال ندارد. (رد گزینه‌ی 2 و 4) * «تألیف» را شاید بتوان به سختی معادل «کتابه» گرفت اما به هیچ صورتی معادل «مجال» نخواهد بود. (رد گزینه‌ی 4) * «سه کتاب» بیانگر عدد شمارشی (اصلی) است. اعداد شمارشی سه تا ده، اولاً قبل از معدود خود می‌آیند ثانیاً از نظر جنس برخلاف معدودند و ثالثاً معدود آن‌ها جمع و مجرور است. «ثلاثة كتب» (رد گزینه‌ی 3 و 2 و 4) * اعداد شمارشی (به جز یک) هیچ‌گاه بر وزن «فَاعِل» نیستند. (رد گزینه‌ی 4) * «زمینه» باید در همه‌ی گزینه‌ها معادل عربی داشته باشد «مجال» (رد گزینه‌ی 3) * منظور از «زبان»، عضوی از بدن انسان نیست که معادل «اللسان» باشد بلکه شیوه‌ی صحبت کردن (معادل Language انگلیسی) است. «اللغة» (رد گزینه‌ی 3 و 4)

درک مطلب

ترجمه‌ی متن: بسیاری از ما به چیزهای کوچک توجه نمی‌کنند و متوجه خطا و غفلت خود نمی‌شوند مگر بعد از اینکه به آن‌ها آزار و اذیت می‌رسد (تا سرشون به سنگ نخوره بیخیال نمی‌شن!) پس به تلاقی آنچه که برایشان اتفاق افتاده می‌شتابند ولی چیزی را پیروز نمی‌شوند و به نتیجه‌ای نمی‌رسند!

آن (شکست) به این دلیل است که آن‌ها کار را تدبیر نکردند درحالی که به اعتقادشان کوچک و غیرمهم بود و شایسته‌ی توجه نبود! و بسیاری از اتفاقات تلخی که بین دوستان و خویشاوندان

می‌افتد غالباً از علت‌های کوچکی سرچشمه می‌گیرد اگر افراد قبل از اینکه بزرگ شوند به حل کردن آن بپردازند قطعاً از بین می‌رود و نابود می‌شود بدون اینکه اثری دردناک بگذارد یا اینکه به یک شر بزرگ ختم شود.

و ملت مثل شخص است اگر مسائلش (کارهایشان) نادیده گرفته شود، چیزهای کوچک، بزرگ می‌شوند پس در صف‌های آن اضطراب و جدایی (تفرقه) نفوذ می‌کند و دیگران نسبت به آن طمع می‌کنند!

34. گزینه‌ی 1 چه وقت طمع‌های دشمنان بر ما آشکار می‌شود؟ هنگامی که...

(1) علت‌های استحکام صف‌های ملت ضعیف شود! (2) ترس و اضطراب بر افراد ملت مسلط شود! (3). کارها را تدبیر نکنیم و برای بزرگ کردنش تلاش نکنیم درحالی که کوچک هستند. (4). به موارد و امور کوچک توجه کنیم و به اشتباهات و غفلت‌ها توجه نکنیم!

با توجه به عبارت «ینفذ فی صفوفها الاضطراب والخلل فیطمع فیها الآخرون» گزینه‌ی (1) دقیق‌تر از همه است.

35. گزینه‌ی 3 وظیفه‌ی ما در برابر اشتباهات چیست؟

(1) باید تلاش کنیم تا اشتباهی را مرتکب نشویم! (2) باید آن‌ها را نادیده بگیریم تا بزرگ نشوند و رشد نکنند! (3) تلاش برای از بین بردن آن‌ها و جبران کردنشان هنگامی که از ما صادر می‌شوند! (ما اشتباهات را مرتکب می‌شویم). (4) تدبیر تا اینکه علت‌های شکل‌گیری آن را بیاموزیم برای اینکه از آن‌ها دوری کنیم!

عبارت «سارع أصحابها الی حلها قبل أن تعظم» بیانگر این نیست که اشتباه را باید قبل از بزرگ‌شدن حل و فصل کرد و جبران نمود. (گزینه‌ی 3)

36. گزینه‌ی 3 ترجمه‌ی سؤال: درست را مشخص کن:

(1) علت تمام اشتباهات، امری کوچک و حقیر است. (بیشترشون نه همشون در متن گفته «فی الغالب») (2) رفع بدی‌های بزرگ ساده‌تر از به وجود آوردنش است. (رفع همیشه سخت‌تر از به وجود آوردنه). (3) هنگامی که اشتباه کوچک، بزرگ شود پس اصلاح آن امکان ندارد. (4) علت توجه ما به امور کوچک، اشتباه و غفلت ما است. (توجه به چیزهای کوچک کار درست است و حاکی از تدبیر است نه اشتباه؛ زیرا مانع از بزرگ شدن آن‌ها می‌شویم).

37. گزینه‌ی 2 ترجمه‌ی سؤال: نزدیک به مفهوم متن را مشخص کن:

(1) هرکس بخواهد زندگی منتظر آن نمی‌شود! (2) بزرگ‌ترین گناهان، کوچک شمردن گناه است! (3) برترین بزرگی، کوچک شمردن بدی‌ها است! (4) بلندی هدیه به کسی است که نخواهد!

متن بیانگر این است که نباید اشتباهات کوچک و جزئی را نادیده گرفت و ناچیز شمرد زیرا همین خطاهای کوچک، بزرگ می‌شوند. پس گزینه‌ی (2) مناسب است.

38. گزینه‌ی 4 شکل صحیح اعراب کلمات به این صورت است:

«أَنَّ» باید به همین صورت بیاید نه به صورت «إِنَّ» صحیح است. هَمْ (اسمُ أَنْ محلاً منصوب) قید بَرَوَا (خبرِ أَنْ کلاً مرفوع، فعل مضارع مجزوم به لَمْ، ثلاثی مزید باید تفَعَّل، صیغه‌ی للغائبین) الأَمْرَ (مفعول به و منصوب) هُوَ (معطوف به هَمْ، محلاً منصوب) صَغِيرٌ (خبر و مرفوع) إِعْتِقَادٍ (مجرور به حرف جر) هَمْ (مضاف الیه محلاً مجرور) أَنَّ (حرف مشبهة بالفعل) ه (اسمُ أَنَّ محلاً منصوب) غَيْرُ (خبرِ أَنَّ و مرفوع) مَهْمٌ (مضاف الیه و مجرور) لا یستحق (صفت جمله محلاً مجرور، فعل مضارع مرفوع و فاعل آن ضمیر هو مستتر) الالتفات (مفعول به و منصوب)

39. گزینه‌ی 1 شکل درست اعراب کلمات به صورت زیر است:
 الأُمَّةُ (مبتدا و مرفوع) کالفرْدِ (جارو مجرور) إذا (مفعول فيه محلاً منصوب) اِهْمَلْتُ (فعل ماض و فاعل ضمیر مستتر هی) شِؤْنٌ (مفعول به و منصوب) ها (مضاف الیه و محلاً مجرور) تصحیح (فعل مضارع و فاعل ضمیر هی مستتر) الصفائر (اسم تصحیح و مرفوع) کبيرة (خبر تصحیح و منصوب) ینفذ (فعل مضارع صفوف مجرور به حرف جر) الاضطرابُ (فاعل و مرفوع)

40. گزینه‌ی 3 ترجمه‌ی سؤال به ویژگی‌های صحیح فعل «یتنبهون» در کدام گزینه آمده است؟
 این فعل، مضارع در صیغه‌ی «الغائبین»، از ریشه‌ی «تبه» و صحیح و سالم، ثلاثی مزید از باب تفعل، لازم، مبنی للمعلوم و معرب است. فاعل آن، ضمیر بارز «و» می‌باشد.

41. گزینه‌ی 1 ترجمه‌ی سؤال کدام گزینه در مورد فعل «تُنشأ» صحیح است؟
 این فعل، مضارع، صیغه‌ی للغائبه، از ریشه‌ی «نشأ» صحیح و مهموز، از باب افعال است. نائب فاعل آن ضمیر مستتر «هو» است. این فعل به دلیل اینکه هیچ حرف ناصبه یا جازبه‌ای قبل از آن نیامده، فعل مضارع مرفوع می‌باشد.

42. گزینه‌ی 1 ترجمه‌ی سؤال: ویژگی‌های اسم «أصحاب» در کدام گزینه به درستی آمده است؟
 «أصحاب، اسم جمع مذکر، معرفه به اضافه (مضاف به ضمیر «ها») معرب، منصرف، مشتق و اسم فاعل (جمع صاحب) و صحیح الآخر است. این اسم در جمله نقش فاعل برای فعل «سارع» دارد.

43. گزینه‌ی 2 ترجمه‌ی سؤال: کدام گزینه از نظر علامت‌های اعراب نادرست است؟
 توضیح: مورد خطا در علامت اعراب می‌تواند مربوط به اعراب‌های فرعی باشد (اسم مثنی - جمع مذکر سالم - جمع مؤنث سالم - اسم‌های خمس و اسم‌های غیر منصرف) و یا مربوط به اعراب تقدیری (اسم‌های منقوص، مقصور و مضاف به یاء متکلم). اسم‌های مقصور و مضاف به «ی» متکلم در همه‌ی حالات اعرابشان تقدیری است و اسم‌های منقوص در حالت‌های رفع و جر. * گزینه‌ی 1: «الآخرین» فاعل فعل «یری» است و به درستی با «ون» مرفوع شده است. «همان‌گونه که خودت را می‌بینی، دیگران تو را خواهند دید». * گزینه‌ی 2: «الصامدون» مبتدا است و به درستی با «ون» مرفوع شده است. اما «الظالمون» پس از حرف عطف «و» آمده و معطوف به «الظلم» می‌باشد، پس مانند آن مجرور به حرف جر است و باید به صورت «الظالمین» بیاید. «انسان‌های مقاوم، برستم و ستمگر می‌شوند». * گزینه‌ی 3: اسم «فو» به معنای «دهان» جزو اسامی خمس است و در این جمله، نقش اسم کان دارد و به درستی با «و» مرفوع شده است. «اگر دهانت را به خنده باز کنی، دل‌ها برایت باز می‌شود». * گزینه‌ی 4: «هذان» مبتداست که با «ان» مرفوع شده است. «الطالبان» نیز صفت آن است که تابع «هذان» بوده و با «ان» مرفوع می‌شود. «معلمی» نیز مفعول به فعل «یحترمان» است که در اصل «معلمین» بوده و با «ی» منصوب شده است. حذف «ن» از آخر آن به دلیل اضافه‌شدن به ضمیر «ها» می‌باشد. «این دو دانش‌آموز، در جشن، دو معلمشان را گرامی می‌دارند». * سایر نکات: فعل «تُفتَح» در گزینه‌ی 3، فعلی مجهول است و به دلیل اینکه نائب فاعل آن «قلوب» جمع غیر عاقل است، به صورت مفرد مؤنث آمده است. * اسم‌های «ال» دار پس از اسم اشاره (هذا، ذلک و...) و اسم موصول (الذی، الّتی، ...) از نظر اعراب همیشه تابع آن اسم اشاره یا موصول اند اما از نظر نقش دو حالت دارند، اگر مشتق باشند دارای نقش صفت (نعت) هستند و اگر جامد باشند، نقش عطف بیان دارند.

44. گزینه‌ی 2 ترجمه‌ی سؤال: در کدام گزینه، فتحه (ـَ) علامت اعراب نصب نیست؟
 توضیح: علامت فتحه، همیشه اعراب نصب است به جز در سه جا: 1. اسم‌های غیر منصرف اگر حالت جر داشته باشند با فتحه مجرور می‌شوند.

2. فعل‌های مضاعف در صیغه‌های 1-4-7-13-14 (صیغه‌های بدون ضمیر) اگر مجزوم شوند، آخرشان فتحه می‌گیرد.

3. فعل‌های معتل ناقص در صیغه‌های بدون ضمیر (1-4-7-13-14) اگر مجزوم شوند حرف آخرشان (حرف عله) حذف می‌شود و طبعاً علامت حرف قبلی در پایان فعل می‌ماند که این علامت همیشه که نه ولی گاهی فتحه است. * گزینه‌ی 1: «فرعون» و «مصایح» هردو غیر منصرف‌اند اما در اینجا، نقش منصوبی دارند نه مجرور. «فرعون» اسم «کأن» و منصوب است و «مصایح» اسم «أن» و منصوب.

«گویا فرعون گمان می‌کند که چراغ‌های هدایت به دست اوست.»

* گزینه‌ی 2: «ظلماء» صفت «لیلة» است و مانند آن مجرور باشد اما چون غیر منصرف است، با فتحه مجرور می‌شود. همین‌طور «مصایح» که به وسیله‌ی حرف جر «ب» مجرور می‌شود اما چون غیر منصرف است، علامت اعراب آن فتحه است. «اتاقم را در شب تاریک با چراغ‌های قرمز، تزئین کردم.» * گزینه‌ی 3: «معانی» اسم منقوص است که نقش مفعول به گرفته و چون اسم‌های منقوص در حالت نصب اعراب ظاهری فتحه دارند به درستی آمده است. همین‌طور «مصایح» که نقش مفعول به دارد و با فتحه منصوب شده است. «مفاهیم و مضمون‌های پراثری که چراغ‌های وجودم را روشن کند نمی‌بینم.» * گزینه‌ی 4: «مصایح» نقش مفعول به دارد و به درستی با فتحه منصوب شده است. «چراغ‌های دین را قوی‌ترین منبع‌هایی که من را به هدایت نزدیک می‌کند یافتم.»

سایر نکات: * «غرفة» در گزینه‌ی 1 مفعول به است اما چون به ضمیر «ی» متلکم وحده اضافه شده، اعرابش تقدیری است. * در گزینه‌ی 3، «موثرة» و «تنور» هر دو صفت‌اند ولی صفت مفرد و دومی صفت جمله. * فعل «وجد» دارای دو مفعول است. اولی «مصایح» و دومی «أقوی»

45. گزینه‌ی 3 ترجمه‌ی سؤال: در کدام گزینه حرف عله‌ی «ی» حذف شده است؟

توضیح: حذف حرف عله در چندجا رخ می‌دهد: 1. فعل‌های مثال در حالت مضارع و مجزوم همه‌ی صیغه‌ها 2. فعل‌های اجوف در ماضی از صیغه‌ی 6 تا آخر و مضارع صیغه‌های 6 و 12 و مجزوم صیغه‌های 1 و 4 و 7 و 13 و 14 3. فعل‌های ناقص در ماضی صیغه‌های 3 و 4 و 5. مضارع صیغه‌های 3 و 9 و 10 و مجزوم در صیغه‌های 1-4-7-13-14 * گزینه‌ی 1: فعل «لا تُخَن» به معنای «خیانت نکن» از ریشه‌ی «خون» گرفته شده است و حرف عله‌ی «و» حذف شده است. «ای مسلمان! هرگز در اموال برادران مسلمانان خیانت نکن!» * گزینه‌ی 2: فعل «یهبون» به معنای «می‌بخشند» از ریشه‌ی «وهب» می‌باشد که اینجا هم حرف عله‌ی «و» حذف شده است. «ایشان اموالشان را به خاطر علاقه به کمک کردن، به نیازمندان و بیچارگان می‌بخشند.» * گزینه‌ی 3: فعل «لا ینسی» در اصل ترکیب «ینس + ن» و قایه + ضمیر متکلم وحده «ی» می‌باشد. این فعل در اصل «ینسی» بوده که به وسیله‌ی حرف جازمه‌ی «لم» مجزوم شده و در نتیجه حرف عله‌ی آن حذف شده است. «دوست بزرگوارم، مرا در سختی‌ها و مشکلات در زندگی فراموش نکرد.» * گزینه‌ی 4: فعل «یدر» که به وسیله‌ی حرف جازمه‌ی «لم» مجزوم شده است، در اصل «یدور» از ریشه‌ی «دور» بوده است. «سخن، میان حاضران درنگرفت چراکه سر و صدا در جلسه، زیاد بود.»

سایر نکات: * در گزینه‌ی 1، ترکیب «إخوانک المسلمین» وصفی اضافی است و برعکس ظاهر عربی، در ترجمه ابتدا صفت می‌آید، سپس مضاف‌الیه «دوستان مسلمان تو» * در گزینه‌ی 1، «أی» منادی نکره‌ی مقصوده مبنی علی الضمّ محلاً منصوب است و «المسلم» صفت و مرفوع. * در گزینه‌ی 3، «صدیقی‌الکریم» نیز ترکیب وصفی اضافی به معنای «دوست بزرگوار من» است. * «بین»: در گزینه‌ی 4، مفعول فیه و منصوب است و «کثیرة» در این گزینه، نقش خبر کان را دارد

چرا که اسم کان در اینجا ضمیر مستتر «هی» می‌باشد.

46. گزینه‌ی 4 ترجمه‌ی سؤال: کدام گزینه اگر در جای خالی قرار گیرد، خبر جمله از نوع فعلیه می‌شود؟

توضیح: خبر جمله، خبری است که یا یک فعل است و یا یک جمله‌ی اسمیه و هیچ‌گاه قبل از مبتدا نمی‌آید. در این جمله، با توجه به ترجمه، می‌توان دریافت، خبر جمله فعل «غرس» است، پس باید گزینه‌ای را انتخاب کنیم که آن را نقض نکند یعنی خبر مفرد ایجاد نکند. به عبارت دیگر باید کلمه‌ای را در جای خالی بگذاریم که به همراه «هذه» روی هم معنای مبتدا داشته باشند و نه این که خود آن کلمه نقش خبر داشته باشد.

نکته‌ی مهم: اگر اسم اشاره در ابتدای جمله بیاید و اسم پس از آن، نکره باشد قطعاً آن اسم نکره، خبر جمله است و اسم اشاره نیز مبتدا، اما اگر اسم پس از اسم اشاره، معرفه باشد، این دو روی هم معنای مبتدا (موضوع کلام) می‌دهند و خبر جمله، بعد از آن‌ها ذکر می‌شود.

اگر هر یک از اسم‌های نکره‌ی گزینه‌های 1 و 2 و 3 را در جای خالی بگذاریم، خبر از نوع مفرد می‌شود و فعل «غرسها» نقش صفت آن‌ها را می‌گیرد. «این‌ها درختانی هستند که...» اما اگر در گزینه‌ی 4 که اسمی معرفه هست را بگذاریم، خبر فعل «غرس» است. «این درختان، آن‌ها را کشاورز سال گذشته در باغش کاشته است.»

47. گزینه‌ی 3 ترجمه‌ی سؤال: در کدام گزینه، جمله‌ی معلوم به طور اشتباه تبدیل به مجهول شده است؟

توضیح: در تبدیل جملات معلوم به مجهول، چهار اقدام لازم است: * حذف فاعل (و صفت آن) * مرفوع کردن مفعول به (و صفت آن) که از این به بعد با نام نائب فاعل می‌آید. * مجهول کردن فعل جمله * تطبیق فعل مجهول با نائب فاعل (مفعول به سابق) از نظر تعداد و جنس. نکته‌ی مهم در این تبدیل، عدم تغییر زمان فعل است. * گزینه‌ی (1): فعل جمله «یهنئ»، «الولدان» فاعل و «الاولاد» مفعول به هستند که به درستی پس از حذف فاعل به صورت «يُهَنِّئُ الاولاد...» درآمده‌اند. «پدر و مادر، به فرزندان برای موفقیت در درس خواندن تبریک می‌گویند فرزندان برای موفقیت در درس خواندن مورد تبریک قرار می‌گیرند.» * گزینه‌ی (2): «ترک» فعل، «طالب» فاعل، «البیت» مفعول به و «الأسرة» معطوف به آن است که پس از مجهول شدن به درستی به «تُرِكَ البیت و الأسرة...» تبدیل می‌شوند.

«جویای دانش، خانه و خانواده را برای دستیابی به علم رها کرد خانه و خانواده برای دستیابی به دانش رها شدند.» * گزینه‌ی (3): «أعرف» فعل جمله، فاعل ضمیر مستتر «أنا» و «أبا» مفعول به و منصوب با «أنا» است که پس از مجهول شدن به «يُعْرِفُ أبو...» تبدیل می‌شود. فعل مضارع «أعرف» در مجهول شدن ابتدا به صیغه‌ی اول می‌رود و سپس از نظر تعداد و جنس با نائب فاعل مطابقت داده می‌شود.

«پدر این دانش‌آموز را از روزهای گذشته می‌شناسم پدر این دانش‌آموز از روزهای گذشته شناخته می‌شود.» * گزینه‌ی (4): «قصد» فعل جمله، «الطالب» فاعل، «اللقاء» مفعول به و «الکبری» صفت مفعول به است. پس از مجهول شدن فعل و حذف فاعل، «اللقاء» مرفوع شده و صفت نیز چون اسم مقصور است به صورت تقدیری مرفوع می‌شود. «اللقاء الکبری»

«دانش‌آموزان، برای مشاهده‌ی نمایش قصد سالن بزرگ‌تر کردند سالن بزرگ‌تر برای مشاهده‌ی نمایش قصد شد.»

سایر نکات: * هرگاه دو اسم بر هم عطف شوند و بخواهیم یک فعل برای آن‌ها بیآوریم، فعل را از نظر

جنس و تعداد با اسم اول (نزدیک‌تر به فعل، همان فاعل) تطبیق می‌دهیم. مثل «تُرک البیت و الأسرة» * «الایام» جمع غیر عاقل است لذا برای آن از صفت مفرد مونث «الماضیه» استفاده می‌شود.

48. گزینه‌ی 1 ترجمه‌ی سوال: در کدام گزینه مفعول مطلق وجود ندارد؟

توضیح: مفعول مطلق، مصدری است که معمولاً فعل آن در جمله ذکر می‌گردد و گاهی هم فعلش نمی‌آید که در این صورت آن مصدر در ابتدای جمله جای می‌گیرد و در ترجمه هم با وجود اینکه یک اسم است، به صورت فعل ترجمه می‌شود. * گزینه‌ی (1): فعل «أطعم» در جمله به کار رفته که مصدر آن «إطعام» است اما در جمله دیده نمی‌شود. از طرفی، هیچ مصدر دیگری نیز در جمله نیامده که بخواهیم آن را مفعول مطلق بدون فعل بگیریم. دقت کنید که «مشفقاً» نقش حال دارد و مفعول مطلق و مصدر نیست چرا که اسم مشتق است. «خداوند بندگان را با مهربانی، از آنچه برایشان آفریده است روزی می‌دهد.» * گزینه‌ی (2): جمله دارای فعل نیست اما در ابتدای آن «شکراً» آمده که همان مفعول مطلق بدون فعل است و به صورت فعلی نیز ترجمه می‌شود. «از والدین برای زحماتشان به خاطر راحتی ما در زندگی تشکر می‌کنیم.» * گزینه‌ی (3): فعل «یحسن» به همراه مصدر «إحسان» آمده است که قطعاً این مصدر همان مفعول مطلق است. این مفعول مطلق از نوع بیانی (نوعی) است چرا که به اسم «مَن» اضافه شده است.

«مومن، مانند کسی که عاقبت کار نیک را می‌داند، به دیگران نیکی می‌کند.» * گزینه‌ی (4): فعل «قد حصل» به همراه مصدر «حصولاً» آمده که قطعاً این مصدر نیز مفعول مطلق است و از نوع بیانی (نوعی) است چون بلافاصله پس از آن فعل «لم يحصل» به عنوان صفت آمده است. «دانش، به حقیقت‌های مهمی که در قرن‌های گذشته به آن نرسیده بود، رسیده است.» * سایر نکات: «ما» در گزینه‌ی (1)، اسم موصول است نه حرف نفی. به عبارت دیگر اینکه «ما» قبل از فعل ماضی آمده، دلیل بر منفی کردن فعل نمی‌باشد بلکه، اسم موصول به معنای «آنچه، چیزی که» می‌باشد. * «حقائق» و «قرون» جمع غیر عاقل اند لذا برای آن‌ها از صفت مفرد مونث استفاده شده است. «مهمه» و «الماضیه» * مفعول مطلق تأکیدی و مفعول مطلق نوعی که دارای صفت باشد، با تنوین نصب - منصوب می‌شوند مثل «شکراً» در گزینه‌ی (2) و «حصولاً» در گزینه‌ی (4) و مفعول مطلق نوعی که مضاف‌الیه بگیرد با فتحه (ـَ) منصوب می‌شود مثل «إحسان» در گزینه‌ی (3)

49. گزینه‌ی 2 ترجمه‌ی سوال: جمله‌ای که دارای نقش صفت باشد و در آن تمییز به کار رفته باشد را در کدام گزینه مشاهده می‌کنید؟

توضیح: یکی از تست‌های جالب در کنکور که هم‌زمان از دو مبحث صفت و تمییز بحث به میان آمده است. دقت کنید که در این تست، منظور هر صفتی نیست بلکه فقط صفت یا همان لغت جمله مورد نظر است. جمله‌ی وصفیه، فعلی است که در وسط جمله‌ی اصلی آمده باشد، ابتدای آن «و» نباشد و اسم قبل از آن هم نکره باشد. تمییز هم اسم جامد دارای - است که پس از واحدهای وزن، عدد، مساحت یا اسم‌های تفضیل و یا فعل‌های تمییز طلب می‌آید. * گزینه‌ی (1): فعل «رَأَدَ» شرایط لازم برای صفت بودن را دارد، پس جمله‌ی وصفیه است. از طرفی تمییز طلب نیز هست اما پس از آن هیچ اسم جامد - دار دیده نمی‌شود. «در شهر ما، رود زیبایی است که آب آن، امسال به خاطر باران‌ها، بسیار زیاد است.» * گزینه‌ی (2): فعل «یزیدنی» پس از اسم نکره‌ی «إنساناً» آمده است و ابتدای فعل نیز «و» ندارد لذا جمله‌ی وصفیه است. این فعل هم از جمله افعال تمییز طلب است و پس از آن هم «اهتماماً» به عنوان تمییز آمده است. «انسانی را می‌شناسم که در هر زمانی او را می‌بینم، اهتمام و تلاش من را در همه‌ی کارها زیاد می‌کند.» * گزینه‌ی (3): فعل «یملأ» شرایط جمله‌ی وصفیه را دارد، جزو افعال تمییز طلب نیز هست اما پس از آن هیچ اسم جامد و نکره

و منصوبی نیامده است. «ماندگارترین کارها نزد خداوند، کاری است که قلب بندگان را با ایمان لبریز کند.» * فعل «فَجَّرَتْ» هم پس از اسم نکره‌ی «مَشَاكِلَ» آمده و اولش هم «و» نیست پس جمله‌ی وصفیه است اما پس از این فعل تمییز طلب نیز اسمی با مشخصات تمییز یافت نمی‌شود. «مشکلاتی را تحمل کردم که چشمه‌ی قلبم را با دانش شکافت.»

سایر نکات: * در گزینه‌ی (1)، «فی مدینه» خبر مقدم است و «نهر» مبتدای موخر جابه‌جایی جایگاه‌های مبتدا و خبر، هنگامی که مبتدا اسم نکره و خبر، شبه‌جمله (جار و مجرور) باشد الزامی است. * در گزینه‌ی (2)، «کل» نقش مفعول فیه و منصوب دارد، هم‌چنین ضمیر «ه» که به فعل «أَرَا» چسبیده نیز نقش مفعول به محلاً منصوب دارد. * در گزینه‌ی (3)، «عندَ» مفعول فیه است، «بقی» نیز مبتداست اما چون جزو اسم‌های مقصور است تقدیراً مرفوع می‌باشد. * در گزینه‌ی (4)، «مَشَاكِلَ» اسم نکره است اما چون جزو اسم‌های غیر منصرف است تنوین نگرفته است.

50. گزینه‌ی 4 ترجمه‌ی سوال: در کدام گزینه، منادی به کار رفته اما از نوع مضاف نمی‌باشد؟

توضیح: منادی غیر مضاف، یا از نوع نکره‌ی مقصوده است یا عَلَم که در هر دو حالت منادایی یک کلمه‌ای است یعنی در ترجمه، یک کلمه مورد خطاب قرار می‌گیرد. دقت کنید که دسته‌ای از مناداهای مضاف اصلاً ظاهر مضاف ندارند مانند مناداهایی که مضاف‌الیه آن‌ها یک اسم ظاهر نیست بلکه ضمیری است که به انتهای آن‌ها چسبیده است و یا مناداهایی که مضاف‌الیه آن‌ها، ضمیر «ی» متکلم وحده است و می‌توانیم «ی» را حذف نموده و به جای آن، کسره (-) بگذاریم. دقت کنید که هیچ منادای غیر مضافی دارای کسره (-) نیست!! * گزینه‌ی (1): «إِلَهِی» ترکیب منادای مضاف «إِلَه» و ضمیر «ی» است. «ای معبود من! مانند تو، هیچ چیزی نیست و تو مهربان‌ترین مهربانانی». * گزینه‌ی (2): «إِلَه» منادای مضاف است و ضمیر «نا» نیز مضاف‌الیه. «ای معبود ما فقط تو شایسته‌ای که با فضل و بخشش بر ما جود و بخشش نمائی». * گزینه‌ی (3): «قوم» در اصل «قومی» بوده که در آن «قوم» منادای مضاف و ضمیر «ی» نیز مضاف‌الیه می‌باشد. «ای قوم من! خداوند را بپرستید و در بندگی او، هیچ چیزی را شریک نگیرید». * گزینه‌ی (4): «رحیم» منادایی است که به هیچ اسم دیگری اضافه نشده است، پس منادا از نوع مضاف نمی‌باشد. این اسم، چون در مورد خداوند و یکی از صفات اوست، منادای عَلَم مبنی بر علی‌الضم محلاً منصوب است. «ای مهربان! گنجینه‌های دانش‌هایت را با مهربانیت بر ما بگستران.»

سایر نکات: گزینه‌ی «4»: «إِنَّمَا» در گزینه‌ی (2)، دو نکته به همراه خود دارد یکی در ترجمه که به صورت «فقط» (ادات حصر) ترجمه می‌شود و دیگری در قواعد به این صورت که همیشه پس از آن مبتدای مرفوع و خبر مرفوع می‌آید.

❖ کنکور سراسری زبان‌های خارجی ۱۳۹۲

◀ عَيْنُ الْأَصْحَحِّ وَالْأَدَقِّ فِي الْأَجُوبَةِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ أَوْ الْمَفْهُومِ (26-33):

26. «علینا أن نحترم کل من یؤدی لنا خدمة حتی یستمرّ هذا العمل الحسن عند الناس!»:

- (1) باید همه‌ی خدمتگزاران که خدمتی انجام می‌دهند مورد احترام ما واقع شوند تا بین مردم این اعمال خوب رایج شود!
- (2) برماست که هر کس را که برای ما خدمتی انجام می‌دهد احترام کنیم تا این عمل نیک نزد مردم استمرار یابد!
- (3) احترام گذاشتن به هرکسی که خدمتی را به ما ارائه می‌دهد واجب است تا این عمل نیک نزد مردم ادامه یابد!
- (4) همه‌ی کسانی را که برای ما خدمتی انجام می‌دهند، باید احترام بگذاریم تا نیک‌ترین عمل نزد مردم رایج شود!

27. «الكتاب هو الذي يقدر أن يكون صديقك المخلص و ينجيك من الضلال و يرشدك إلى سبيل الرشاد!»:

- 1) کتاب است که می تواند دوست مخلص تو باشد و تو را از گمراهی نجات دهد و به راه هدایت ارشاد کند!
 - 2) این کتاب است که می تواند همان دوست خوب تو باشد که از گمراهی رهایی ات بخشد و به هدایت کشاند!
 - 3) کتاب همان کسی است که برای تو دوستی خوب و نجات بخش است و تو را به راه درست هدایت می کند!
 - 4) این کتاب است که می تواند دوست خالص برایت باشد و تو را از گمراهی نجات بخشد و به راه هدایت افکند!
28. «كنت أعرف منطقة مخضرة و غنية بالجمال في أقصى نقطة الشمال الشرقي من مدينتنا أفضى فيها بعض الأيام مع الأسرة!»:

- 1) نقطه ای سبز و زیبا در دورترین مکان شمال شرقی شهر می شناختم که سرشار از زیبایی بود و با خانواده چند روز تمام آنجا بودم!
- 2) جای زیبا و سبز و باطراوتی را بلد بودم که در شمال شرقی شهرمان قرار داشت و یک روز تمام را با خانواده در آنجا سپری کردم!
- 3) منطقه ای سرسبز و سرشار از زیبایی در دورترین نقطه ای شمال شرقی شهرمان می شناختم که بعضی روزها را با خانواده در آنجا می گذراندم!
- 4) منطقه ای سرسبز و غنی و پر از زیبایی وجود داشت که در نقطه ای دوردست از شمال شرقی شهرمان بود و چند روز را با خانواده ای خود در آن گذراندم!

29. «إنه معط كريم يعطي إعطاءً كاملاً حتّى من لا يناديه و لا يسأله شيئاً!»:

- 1) او بزرگوار بخشنده ایست که به آنها که نمی خوانندش و درخواستی هم از او نمی کنند کامل بخشش می کند!
- 2) او بخشنده ای کریمی است که حتی به کسی که او را نمی خواند و چیزی از وی نمی خواهد هم به طور کامل می بخشد!
- 3) او بخشنده ایست که بزرگوارانه و کامل می بخشد حتّی به آنکه او را نمی خواند و یا چیزی از او درخواست نمی کند!
- 4) او بخشنده و کریم است حتّی نسبت به آنان که نه صدایش می کنند و نه چیزی از او می خواهند هم بخششی کامل دارد!

30. عَيْنُ الْخَطَا:

- 1) من يستطيع من بيننا أن يفهم النصوص الأدبية! چه کسی از بین ما می تواند متون ادبی را بفهمد!
- 2) كان رأيه صواباً و الآخرين يستدلّون برأيه! نظرش درست بود و دیگران به نظر او استدلال می کردند!
- 3) يشترى الناس أشياء أكثر ممّا هم بحاجة إليه! مردم بیشتر کالاها را به خاطر نیازشان خریداری می کنند!
- 4) عزمت على أن أساعده لآني لا أشاهد تقدّمًا في عمله! تصمیم گرفتم به او کمک کنم زیرا در کارش پیشرفتی نمی بینم!

31. عَيْنُ غَيْرِ الْمُنَاسِبِ فِي الْمَفْهُومِ:

- 1) من قصد الخير كمن فعله! أعلم أنّما الأعمال بالنیات!
- 2) أعظم العبادة أجراً أخفاها! بِشاشة الوجه خير من سِخاء الكف!
- 3) قد ينفع الشيء تحسبه شراً! عسى أن تکرهوا شيئاً و هو خير لكم!
- 4) الأهداف السامية تنادي النفوس الساعية! بقدر الكد تكتسب المعالي!

32. «سكوت خجالتی ترین حرف در دنیای پر از سروصدا است!»: عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- 1) أخجل من الكلام هو السكوت في الدنيا المملوءة بالضوضاء!

- (2) هناك سكوت أخجل من الكلام في العالم المملوء بالصّوّاء!
 (3) الصّمت في الدنيا و هي مملوءة بالضّجيج أخجل الكلام!
 (4) إنّ الصّمت أخجل كلام في الدنيا المملوءة بالضّجيج!

33. «دو دوست من سه كتاب برای مدّت چهار روز از کتابخانه‌ی عمومی به امانت گرفتند!»:

- (1) استعارت اثنتان من صديقتي الكتاب الثالث لزمان أربعة أيّام من المكتبة العامّة!
 (2) الصّديقان الإثنان استعار ثلاثة كتاب من المكتبة العامّة في الأيّام الرابعة!
 (3) استعارت زميلتي الاثنتان ثلاثة كتب من المكتبة العامّة لمدة أربعة أيّام!
 (4) صديقاتي الاثنان استعارا ثلاث كتب في أربعة أيّام من المكتبة العامّة!

◀ اقرأ النصّ التّالى بدقّة ثمّ أجب عن الأسئلة (42 – 34) بما يناسب النصّ:

يشهد العالم مع مرور كلّ دقيقة اختراعاً جديداً ما كُنّا نتصوّره أبداً! لم يكن أحد منّا يظنّ أنّ جهاز الكمبيوتر سيتحوّل من وسيلة لجمع المعلومات إلى آلة تشعر بالعواطف!

فنحن حين غضبنا أو شعرنا بالقلق والاضطراب، هذا الجهاز يقدر أن ينشر لنا ما نحبه لإزالة غضبنا أو قلقنا و ينصحنا أيضاً باتّخاذ المواقف الملائمة!

و من المحاسن الأخرى لهذا الجهاز أنّ له إمكانيّات نستطيع أن نستفيد منها في بعض المجالات خاصّة في مجال التعليم؛ فعلى سبيل المثال المعلم يدرّس عن طريق هذا الجهاز، و التلاميذ في بيوتهم يتابعونه و يتلقّون الواجبات، و المعلم يقدر أن يشرف على كيفية عملهم!

34. عيّن الصحيح:

- (1) لا يقدر الكمبيوتر أن يقوم بمهمّة التعليم!
 (2) كان الكمبيوتر في البداية وسيلة لجمع المعلومات!
 (3) لا إمكانيّة لاستجابة الكمبيوتر بأحاسيس مستخدميه!
 (4) حين اختراع الكمبيوتر كان الناس يعلمون أنّه سيصبح كصديق لهم!

35. عيّن المناسب للفراغ: ربّما في المستقبل نشاهد

- (1) أنّ المدرسة يتغيّر شكلها و تعريفها!
 (2) أنّ المدارس تتعطل و الكمبيوتر يأتي بدلها!
 (3) الكمبيوترات تدرّس يدل المعلم، فلا نحتاج إليه!
 (4) تغييراً في منزلة المعلم و التلميذ، فنرى تبديلاً في مكانتهما!

36. عيّن الخطأ:

- (1) من المحتمل أن يختار الإنسان فيما بعد الكمبيوتر صديقاً بدل إنسان آخر!
 (2) تخيلات الإنسان ربّما تتحقّق، فهذه الرؤيا يمكن أن تصبح اليوم أمراً واقعياً!
 (3) ربّما يستخدم الكمبيوتر في المستقبل كقلم لا يرتكب الأخطاء الإملائية!
 (4) لا يقدر المعلم أن يشرف على عمل المستخدم عن طريق الكمبيوتر!

37. كيف ترون مستقبل العالم؟ عيّن الخطأ للجواب:

- (1) الارتباطات بين الناس تقلّ!
 (2) الإنسان يصبح وحيداً و يشعر بالغرابة!
 (3) قطار الاختراعات يتوقّف!
 (4) في بعض المجالات يشعر الإنسان براحة!

◀ عيّن الصحيح في التشكيل: (38 و 39)

38. «لم يكن أحد منّا يظنّ أنّ جهاز الكمبيوتر سيتحوّل من وسيلة لجمع المعلومات ...»:

- 1) يَكُنْ - أَحَدٌ - يَظُنُّ
2) جِهَازٌ - يَتَحَوَّلُ - وَسِيلَةٌ
3) وَسِيلَةٌ - لَجَمْعِ - الْمَعْلُومَاتِ
4) أَحَدٌ - جِهَازٌ - يَتَحَوَّلُ
39. «المعلم يدرس عن طريق هذا الجهاز، و التلاميذ في بيوتهم يتابعونه!»:
1) الجِهَاز - التَّلَامِيذ - بَيُوتُهُمْ 2) (يُدْرَسُ - طَرِيقٌ - يُتَابَعُونَ
3) طَرِيقٌ - الجِهَاز - التَّلَامِيذُ 4) الْمُعَلِّمُ - يُدْرَسُ - بَيُوتِ
- ◀ عَيِّنِ الصَّحِيحَ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: (40 - 42)

40. «يَتَابَعُونَ»:
1) فعل مضارع - صحيح - لازم - مبني للمجهول / مع فاعله جملة فعلية و خبر و مرفوع محلاً
2) للغائبين - معتل و أجوف - مبني للمعلوم / فاعله ضمير الولو البارز و الجملة فعلية
3) مزيد ثلاثي من باب تفاعل - متعَدٌّ - معرب / فعل و فاعله ضمير الواو البارز
4) مضارع - للغائبين - مزيد ثلاثي / فعل مرفوع بثبوت نون الإعراب
41. «يُشْرِفُ»:
1) فعل - للغائب - مزيد ثلاثي من باب إفعال - معرب / فعل منصوب بحرف «أن»
2) مجرد ثلاثي - متعَدٌّ - معرب / فعل و فاعله ضمير «هو» المستتر، و الجملة فعلية
3) فعل مضارع - مزيد ثلاثي - لازم - مبني / فعل منصوب، و فاعله الضمير المستتر
4) مضارع - صحيح - لازم - مبني للمعلوم / فعل مرفوع و فاعله ضمير «هو» المستتر
42. «المواقف»:
1) اسم - معرّف بأل - معرب - ممنوع من الصرف / مضاف إليه و مجرور
2) جمع تكسير (مفردة: موقف، مذكر) - معرب - منصرف / مضاف إليه و مجرور
3) جمع مكسّر (مفردة: وقوف) - مشتق و اسم مكان - معرّف بأل / مفعول به و منصوب
4) مشتق و اسم مكان (مصدره: وقوف) - ممنوع من الصرف / مضاف، و المضاف إليه: «الملائمة»
- ◀ عَيِّنِ الْمُنَاسِبَ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ: (43 - 50)

43. عَيِّنِ الْمَمْنُوعَ مِنَ الصَّرْفِ:
1) وصل مسلم إلى المسجد الذي لم يحدثه بهلول!
2) هذا نوح و هذا يوسف و هما نبيان من جانب الله!
3) شماسي شاب دافع عن الإسلام دفاعاً رائعاً و استشهد في سبيله!
4) لم يتكلم المنصور بشيء بعد ما علم أن الله يذل أنوف الجبارين!
44. عَيِّنِ حَرْفَ اللَّامِ النَّاصِبَةِ:
1) الامم المسلمة لتستيقظ من نوم الغفلة!
2) إنّ المؤمنين ليعتمدوا على الله في جميع الأحوال!
3) علينا أن نتناول الأطعمة المفيدة لنتمتع بها في الحياة!
4) لنبحث عن علل تقدّم الآخرين و نجعلها نصب أعيننا!
45. «..... في الآفاق و الأنفس حتّى تجارب كثيرة!» عَيِّنِ الْخَطَأَ لِلْفَرَاغِ:
1) سِير / تجد 2) سَيَرُوا / تجدوا 3) سِيرِي / تجدي 4) سِرْن / تجدن
46. عَيِّنِ الْمَبْنِيَّ لِلْمَجْهُولِ:
1) نحن لا نستسلم أمام الظالمين و لا نُطِيعُهُمْ أبداً!
2) عليك أن تُبادري بتهذيب نفسك قبل نصيحة الآخرين!

- (3) إِنَّ صَوْتَكَ لَا يَسْمَعُ بِسَبَبِ ابْتِعَادِكَ الْكَثِيرَ عَنَّا !
 (4) إِنَّهَا رَسَمَتْ عَلَى الْوَرَقَةِ مَا تُحِبُّ مِنَ الصُّورِ الْجَمِيلَةِ!
 47. عَيَّنْ خَيْرَ النِّوَاسِخِ مَفْرَدًا:
 (1) إِنَّ الْأَخْلَاقَ الْفَاضِلَةَ زِينَةُ الْعُقُلَاءِ دَائِمًا! (2) أَصْبَحَ الْكِسْلَانُ يَنْدَمُ بِسَبَبِ ضَعْفِهِ فِي أَعْمَالِهِ!
 (3) لَيْتَ الْفُرْصَةَ تُغْتَنَمَ لِيُسْتَفَادَ مِنْهَا أَكْثَرًا! (4) كَانَ مَعِيَ أَفْرَادٌ كَثِيرُونَ فِي الْحَفْلَةِ لَيْلَةَ أَمْسٍ!
 48. عَيَّنِ الْمَفْعُولَ فِيهِ مَنْصُوبًا:
 (1) إِنَّ اللَّيَالِيَّ وَالْأَيَّامَ تَمُرُّ فِي حَيَاةِ الْإِنْسَانِ مَرَّ السِّحَابِ!
 (2) شَاهَدْنَا صُورَةَ لِبَاسِ تِلْكَ الشَّهِيدَةِ يَوْمَ تَكْرِيمِ الْمَعْلَمِ فِي الْمَرَامِيمِ!
 (3) أَمْضَيْتُ أُسْبُوعًا كَامِلًا فِي الْمَنَاطِقِ الْمُخْتَلِفَةِ مِنْ مَدِينَةِ مَشْهَدِ!
 (4) كُنْتُ فَرِحَةً فِي سَاعَةِ مِيلَادِ أَخِي وَ أَقَامْتُ أُمِّي حَفْلَةً بِهَذِهِ الْمُنَاسِبَةِ!
 49. عَيَّنِ الْمُسْتَثْنَى يَخْتَلِفُ نَوْعُهُ عَنِ الْبَاقِي:
 (1) لَنْ يَحْصَلَ عَلَيَّ التَّقَدُّمُ إِلَّا مِنْ اجْتِهَادٍ وَ ابْتَعَدَ عَنِ الْكَسَلِ!
 (2) لَيْسَتْ الْحَيَاةُ إِلَّا مَرَحَلَةٌ مَمْلُوءَةٌ بِالْمُصَاعِبِ وَالْمَشَاكِلِ!
 (3) لَمْ تَكُنْ فِي الْمَجَلَّةِ إِلَّا قِصَّةٌ عَنِ الْمَرْوَةِ وَ الْفِتْوَةِ!
 (4) قَالَ الطَّبِيبُ لِي: لِكُلِّ مَرَضٍ دَوَاءٌ إِلَّا الْمَوْتَ!
 50. عَيَّنِ الْمَنَادَى لَيْسَ مِضَافًا:
 (1) يَا رَبِّ! ارْحَمْ عَبْدَكَ الذَّلِيلَ الضَّعِيفَ!
 (2) أُمِّي الْحَنُونُ! أَنْتَ تَبْذِلِينَ لَنَا كُلَّ مَا فِي يَدِكَ!
 (3) ذَا الْإِحْسَانِ! تَهَبْ رَحِمَتَكَ الْوَاسِعَةَ لِمَنْ تَشَاءُ!
 (4) يَا أُمَّ! أَنْتِ تَسَاعِدِينَ أَوْلَادَكَ فِي اكْتِسَابِ الْخَيْرَاتِ!

❖ پاسخ نامه کنکور سراسری زبان ۱۳۹۲

26. گزینه‌ی 2

* «علینا» به معنای «باید ما، بر ماست» می‌باشد نه به معنای «واجب است» (رد گزینه‌ی 3) * فعل «أَنْ نَحْتَرِمَ» مضارع و معلوم است لذا ترجمه‌ی آن به صورت مجهول «مورد احترام واقع شوند» نادرست است. (رد گزینه‌ی 1) * با توجه به فعل مفرد «يُؤَدِّي»، «كُلَّ» به صورت «هر» و اسم موصول «مَنْ» نیز به صورت مفرد ترجمه می‌شود. «هرکس» صحیح است نه «همه‌ی کسانی» (رد گزینه‌ی 1 و 4) * تمام کلمات جمله‌ی سؤال باید در گزینه‌ی صحیح بیاید. «لَنَا» به معنای «برای ما، به ما» است. (رد گزینه‌ی 1) * فعل مضارع «يَسْتَمِرُّ» به معنای «دامه یابد، استمرار یابد» است نه «رایج شود» (رد گزینه‌ی 1 و 4) * «هَذَا» در جمله‌ی سؤال، باید در گزینه‌ی صحیح ترجمه شود. (رد گزینه‌ی 4) * «الْعَمَلُ» مفرد است و ترجمه‌ی آن به صورت جمع نادرست است. (رد گزینه‌ی 1) * «الْحَسَنُ» صفت مشبیه است که در ترجمه به صورت مطلق فارسی (بدون پیشوند و پسوند) ترجمه می‌شود «تیک، خوب» (رد گزینه‌ی 4) * «عِنْدَ» مفعول فيه و به معنای «نزد» است نه «بین» (رد گزینه‌ی 1)

27. گزینه‌ی 1

* ترجمه‌ی کلمات اضافی نادرست است. «این» در جمله‌ی سؤال هیچ معادلی ندارد. (رد گزینه‌ی 1)

2و4) * فعل «یقدر» به معنای «می‌تواند» (از مصدر «قدرة») است.
 * ترکیب «صدیقک المخلص» یک ترکیب وصفی اضافی است که در آن «صدیق» هم موصوف است و هم مضاف، «ک» مضاف‌الیه و «المخلص» نیز صفت است و به معنای «دوست مخلص تو» است. (رد گزینه‌ی 3و4) * فعل «یُنَجی» به معنای «نجات بخشد، رهائی دهد» نباید به صورت اسم ترجمه شود. (رد گزینه‌ی 3) * ضمیر «ک» در «یُنَجیک» مفعول به است و می‌تواند به صورت «تو» را رهائی بخشد» یا «رهائیت بخشد» ترجمه شود. * فعل «یُرشد» مضارع و ثلاثی مزید از باب «افعال» است پس مصدر آن «ارشاد» می‌باشد و به معنای «ارشاد کردن، هدایت‌ردن» است. (رد گزینه‌ی 4) * «سبیل» به معنای «راه» است که باید در گزینه‌ی صحیح ذکر شود. (رد گزینه‌ی 2)

28. گزینه‌ی 3

* فعل «کنت أعرف» یک فعل ماضی استمراری است و به معنای «می‌شناختم» می‌باشد. (رد گزینه‌ی 2و4) * «منطقه» به معنای «نقطه» نیست بلکه به معنای «منطقه» است. (رد گزینه‌ی 1) * «مخضرة» به معنای «سرسبز» است نه «سبز» و «غنية» نیز به معنای «سرشار و غنی» است نه «زیبا» (رد گزینه‌ی 1و2) * «الجمال» مصدر و به معنای «زیبایی» است نه صفت و به معنای «زیبا» (رد گزینه‌ی 1و2) * «أقصى» اسم تفضیل و به معنای «دورترین» است که باید در ترجمه‌ی صحیح وجود داشته باشد. (رد گزینه‌ی 2و4) * ضمیر «تا» در «مدینتنا» باید در ترجمه به صورت «شهرمان» ترجمه شود. (رد گزینه‌ی 1) * فعل «أقصى» یک فعل مضارع است اما به خاطر وجود «کنت» در ابتدای جمله، این فعل هم به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود. «می‌گذراندم» (رد گزینه‌ی 1و2و4) * «فیها» به معنای «در آن، در آنجا» است. (رد گزینه‌ی 1) * «بعض» به معنای «چند، یک» نمی‌باشد بلکه فقط به معنای «بعضی» است. (رد گزینه‌ی 1و2و4) * «الایام» جمع است و باید به صورت جمع بیاید. «روزها» (رد گزینه‌ی 1و2و4) * ترجمه‌ی کلمات اضافی نادرست است. در گزینه‌ی 4، «خانواده‌ی خود» وجود دارد در حالی که در جمله‌ی سؤال هیچ معادلی برای «خود» یافت نمی‌شود. (رد گزینه‌ی 4)

29. گزینه‌ی 2

* ترکیب «معط کریم» ترکیبی وصفی است که موصوف «بخشنده» و صفت «بزرگوار، کریم» است. پس ترجمه‌ی «بخشنده‌ی کریم» صحیح است. به عبارت دیگر جابه‌جا کردن موصوف و صفت (مانند گزینه‌ی 1)، نیاوردن صفت (مانند گزینه‌ی 3) و آوردن حرف عطف «و» بین موصوف و صفت (در گزینه‌ی 4) نادرست است. (رد گزینه‌ی 1و3و4) * فعل «یعطی» به معنای «می‌بخشد، بخشش می‌کند» است نه «بخشش دارد». (رد گزینه‌ی 4) * «اعطاء» مفعول مطلق است که به دلیل آوردن صفت پس از آن، «کاملاً» مفعول مطلق نوعی محسوب می‌شود و به صورت قید «به طور کامل» ترجمه می‌شود. * «حتی» در ترجمه نیز باید به صورت «حتی» ذکر شود. (رد گزینه‌ی 1) * فعل «لاینادی» مفرد است لذا هم خودش باید مفرد ترجمه شود «تمی‌خواند» و هم اینکه اسم موصول «من» به صورت مفرد ترجمه می‌شود «کسی که، آنکه» * ضمیر «ه» در «لاینادیه» مفعول به است و باید به صورت «او را نمی‌خواند» یا «تمی‌خواندش» ترجمه شود. * «لا یسأل» به معنای «درخواست

نمی‌کند، نمی‌خواهد» است. * «شیئاً» به معنای «چیزی» است که باید در ترجمه‌ی گزینه‌ی صحیح ذکر شود. (رد گزینه‌ی 1)

30. گزینه‌ی 3

* «مَنْ» در ابتدای جمله اسم استفهام و به معنای «چه کسی» است و «مِنْ» در میان جمله، حرف جر و به معنای «از» می‌باشد. * فعل «یفهم» به واسطه‌ی آمدن حرف ناصبه‌ی «أَنْ» قبل از آن، باید به صورت مضارع التزامی ترجمه شود «یفهمد». * «النصوص» جمع غیر عاقل و به معنای «متن‌ها» (جمع النص) است لذا صفت آن اسم مفرد مونث «الأدبیه» می‌باشد. (متون ادبی)

* «الآخرین» به معنای «دیگران» (جمع الآخر) است. * فعل مضارع «یشتری» هرچند مفرد است (به خاطر آمدن در ابتدای جمله) اما چون فاعل آن جمع است «الناس» باید به صورت جمع ترجمه شود. «می‌خرند» * «أشياء» نکره است و باید به صورت «چیزهایی، کالاهایی» ترجمه شود. (رد گزینه‌ی 3) * «أكثر» به معنای «بیشتر» است و «مِمَّا» ترکیب «مِنْ + ما» بوده و به معنای «از آنچه» می‌باشد که باید در ترجمه ذکر گردد. (رد گزینه‌ی 3) * «به خاطر» در گزینه‌ی 3 هیچ معادلی در جمله‌ی عربی ندارد. (رد گزینه‌ی 3) * فعل «عزمتُ» به معنای «تصمیم گرفتم» است که همیشه همراه با حرف جر «علی» می‌آید. یعنی در اینجا نباید «علی» را به صورت «بر، روی» ترجمه کرد بلکه فقط حرف همراه فعل است. * «أساعد» به معنای «کمک کنم» است که چون ضمیر «ه» در آخر آن آمده است، این ضمیر را به صورت مفعولی «او را، به او» ترجمه می‌شود. * «تقدماً» اسم نکره است لذا به صورت «پیشرفتی» ترجمه می‌شود.

31. گزینه‌ی 2

* در گزینه‌ی 1، سمت راست بیان شده است که «هرکس قصد کار نیک کند مانند کسی است که آن را انجام داده است». در سمت چپ نیز آمده است «بدان که کارها با نیت‌ها و قصدها سنجیده می‌شود». که به نظر هر دو یک مفهوم را بیان می‌کنند. * در گزینه‌ی 2، سمت راست آمده است «بزرگ‌ترین عبادت‌ها از نظر پاداش، مخفی‌ترین آن‌ها است» در سمت چپ نیز آمده است «خوش‌روئی و خوش‌خلقی بهتر از بخشندگی و سخاوت است». ظاهراً هیچ ارتباطی میان این دو جمله دیده نمی‌شود. * در گزینه‌ی 3، سمت راست چنین آمده است: «گاهی، چیزی که آن را شر می‌پنداری، سود می‌رساند». در سمت چپ نیز آمده است: «چه بسا از چیزی بدتان می‌آید در حالی که برایتان خیر و خوب است». در ظاهر هر دو یک مفهوم را بیان می‌کنند. * در گزینه‌ی 4 هم در سمت راست آمده است: «هدف‌های والا، صدازنده‌ی انسان‌ها و وجودهای تلاش‌گرند». در سمت چپ نیز آمده است: «به میزان رنج و کوشش، برتری‌ها کسب می‌شود». که این دو جمله نیز ظاهراً دارای یک مفهوم هستند.

32. گزینه‌ی 4

* ترکیب «خجالتی‌ترین حرف» معادل «أخجل کلام» است و به هیچ وجه بین دو قسمت این ترکیب، حرف «مِنْ» به معنای «از» یافت نمی‌شود. (رد گزینه‌ی 1 و 2) * تعریب کلمات اضافی، گزینه را نادرست می‌کند. «هناک» در گزینه‌ی 2 هیچ معادلی در جمله‌ی سؤال ندارد. همین‌طور «و» در

گزینه‌ی ۳ و «هو» که ضمیر فصل و به معنای «همان» است در گزینه‌ی ۱. (رد گزینه‌ی ۲، ۳ و ۳۳. گزینه‌ی ۳)

* «دو» عدد شمارشی (اصلی) است که همیشه پس از معدود خود می‌آید. (رد گزینه‌ی ۱) * ضمیر «من» در جمله‌ی فارسی باید در گزینه‌ی صحیح دارای معادل باشد که همان ضمیر «ی» است. (رد گزینه‌ی ۲) * «سه» عددی اصلی (شمارشی) است که اولاً همیشه قبل از معدود آمده ثانیاً از نظر جنس برخلاف معدود است و ثالثاً معدود آن، جمع و مجرور است. (رد گزینه‌ی ۲، ۳ و ۴) * «برای مدت» معادل «لزمان، لمدّة» است و باید در تعریب ذکر گردد. (رد گزینه‌ی ۲ و ۴) * «چهار» نیز عددی اصلی (شمارشی) است و همیشه قبل از معدودش می‌آید و از نظر جنس برخلاف معدود است و معدود آن نیز جمع و مجرور است. (رد گزینه‌ی ۲) * «به امانت گرفتند» معادل «استعار» است. این فعل با توجه به جنس و تعداد فاعل خود می‌تواند در صیغه‌های مختلف به کار رود. در گزینه‌ی ۱ و ۳ چون فعل در ابتدای جمله به کار رفته است، هر چند فاعل آن مثنی است اما به صورت مفرد آمده است که صحیح است، اما در هر صورت از نظر جنس باید با فاعل مطابقت کند. «استعارت» در گزینه‌ی ۲ و ۴، فعل باید به صورت مثنی بیاید و چون در وسط جمله آمده دیگر لازم نیست مفرد باشد لذا باید به صورت «استعارا» بیاید. (رد گزینه‌ی ۲)

درک مطلب

ترجمه‌ی متن: با گذشت هر دقیقه‌ای دنیا شاهد یک اختراع جدید است که آن را هرگز تصور نمی‌کردیم. هیچ‌یک از ما تصور نمی‌کرد که دستگاه کامپیوتر از وسیله‌ای برای جمع‌آوری اطلاعات به وسیله‌ای که عواطف و احساسات را حس می‌کند تبدیل خواهد شد. پس وقتی ما خشمگین می‌شویم یا احساس پریشانی و اضطراب می‌کنیم این دستگاه می‌تواند برای از بین بردن خشم یا پریشانی ما، برایمان آنچه را که دوست داریم پخش کند. و همچنین برگزیدن جایگاه‌ها (مواضع) مناسب را به ما توصیه کند. و از مزیت‌های دیگر این دستگاه، این است که دارای امکاناتی است که می‌توانیم از آن‌ها در بعضی زمینه‌ها مخصوصاً در عرصه‌ی آموزش استفاده کنیم. برای مثال معلم از طریق این دستگاه درس می‌دهد درحالی که دانش‌آموزان در خانه‌هایشان او را دنبال می‌کنند (از آن پیروی می‌کنند) و تکالیف را دریافت می‌نمایند و معلم می‌تواند که از چگونگی کار آن‌ها آگاه شود.

۳۴. گزینه‌ی ۲ ترجمه سؤال درست را مشخص کن:

(۱) کامپیوتر نمی‌تواند کار مهم آموزش را انجام دهد. (۲) کامپیوتر در ابتدا وسیله‌ای برای جمع‌آوری اطلاعات بود. (۳) هیچ امکانی برای اینکه کامپیوتر به احساسات کاربران خود پاسخ دهد وجود ندارد. (۴) هنگام اختراع کامپیوتر مردم می‌دانستند که آن برایشان مانند یک دوست خواهد شد.

۳۵. گزینه‌ی ۱ ترجمه‌ی سؤال: مناسب را برای جای خالی مشخص کن: چه بسا در آینده بینیم...

(۱) که مدرسه شکلش و تعریفش تغییر می‌کند. (۲) مدرسه‌ها تعطیل می‌شوند و کامپیوتر به جای آن‌ها می‌آید. (۳) کامپیوترها به جای معلم درس می‌دهند پس به او نیاز نداریم. (۴) تغییری را در جایگاه معلم و دانش‌آموز، یعنی جابه‌جایی و تبدیل را در جایگاه آن‌ها می‌بینیم. درباره‌ی گزینه‌های (۲ و ۳): کامپیوتر به معلم کمک می‌کند که راحت‌تر و بهتر درس دهد نه اینکه مدرسه تعطیل شود یا اینکه کامپیوتر جای معلم را بگیرد. گزینه‌ی (۴) هم می‌گه جای معلم و

دانش‌آموز عوض می‌شه.

36. گزینه‌ی 4 ترجمه‌ی سؤال: نادرست را مشخص کن:

(1) احتمال دارد که انسان بعدها کامپیوتر را به جای انسان دیگر به عنوان دوست انتخاب کند.
(2) چه بسا تخیلات و آرزوهای انسان محقق شود. و این رویا ممکن است که امروز یک امر واقعی شود. (یعنی ممکنه با پیشرفت علم چیزی که در حال حاضر برای تو آرزوست تبدیل به واقعیت شود ... درسته!) (3) چه بسا در آینده از کامپیوتر مانند قلمی استفاده شود که مرتکب خطاهای املائی نمی‌شود. (برای پیشرفت علم و کامپیوتر چیز بعیدی نیست.) (4) معلم نمی‌تواند از عمل کاربر از راه کامپیوتر آگاه شود. (در متن گفت «المعلم یقدر أن یشرّف علی کیفیّة عملهم»)

37. گزینه‌ی 3 ترجمه‌ی سؤال: آینده‌ی جهان را چگونه می‌بینید؟ نادرست را برای پاسخ انتخاب کنید:

(1) ارتباطات بین مردم کم می‌شود. (ممکنه با پیشرفت علم، مردم کمتر از نزدیک با هم ارتباط برقرار کنند و بیشتر در فضاهای مجازی مثل اینترنت با هم در تماس باشند و یا با آمدن وسایل جدید رغبت انسان‌ها به هم و ارتباطشان کم شود.) (2) انسان تنها می‌شود و احساس بیگانگی می‌کند. (در سؤال قبل هم گفت که انسان کامپیوتر را به عنوان دوست انتخاب می‌کند پس بعید نیست که رابطه‌ی انسان‌ها کم شده و وی احساس غربت و تنهایی کند.) (3) قطار اختراعات متوقف می‌شود. (کاملاً مشخصه که تا جهان برپاست اختراعات و پیشرفت هم وجود دارد.) (4) در بعضی از زمینه‌ها انسان احساس راحتی کند. (قطعاً پیشرفت علم، احساس راحتی و آسایش را برای انسان فراهم می‌کند البته از راه در اختیار قرار دادن امکانات جدید.)

38. گزینه‌ی 4 ترجمه‌ی سؤال: شکل صحیح علامت‌گذاری در کدام گزینه مشاهده می‌شود؟ یکن

(فعل مضارع مجزوم به لمّ) أَحَدٌ (اسم یکن و مرفوع) مَنَا (جارو مجرور - در اصل مِن + نا است) یُظَنُّ (خبر یکن محلاً منصوب) أَنَّ (چون در وسط جمله آمده ابتدای آن با اُ می‌آید) جِهَازَ (اسم آن و منصوب) الِکامپیوتر (مضاف‌الیه و مجرور) سیَتَحَوَّلُ (خبر اُنّ و محلاً مرفوع - فعل مضارع و فاعل آن ضمیر مستتر هو) وَسیلَةً (مجرور به حرف جر) جَمْعٍ (مجرور به حرف جر) المَعلُومَاتِ (مضاف‌الیه و مجرور)

39. گزینه‌ی 3 ترجمه‌ی سؤال: نحوه‌ی صحیح علامت‌گذاری کلمات در کدام گزینه مشاهده می‌شود؟

المُعَلِّمُ (مبتدا و مرفوع) یَدْرُسُ (خبر محلاً مرفوع) طَریق (مجرور به حرف جر) هَذَا (مضاف‌الیه و محلاً مجرور) الجِهَازَ (عطف بیان و مجرور به تبعیت از «هَذَا») التَّلَامِیذُ (مبتدا و مرفوع) بیوت (مجرور به حرف جر) هم (مضاف‌الیه محلاً مجرور) یَتَابَعُونَ (خبر محلاً مرفوع - فعل مضارع و فاعل آن ضمیر بارز «و») ه (مفعول به محلاً منصوب)

40. گزینه‌ی 4 ترجمه‌ی سؤال: ویژگی‌های فعل «یتابعون» در کدام گزینه به درستی آمده است؟

این فعل، مضارع، در صیغه‌ی للغائبین، ثلاثی مزید از باب مفاعلة، متعدی، مبنی للمعلوم، معرب و از ریشه‌ی «تبع» و صحیح و سالم است. با توجه به این که قبل از آن هیچ حرف جازمه یا ناصبه‌ای نیامده، پس فعل مضارع مرفوع می‌باشد و نشانه‌ی رفع آن نیز «ن» آخر آن است. فاعل آن نیز ضمیر بارز «و» است.

41. گزینه‌ی 1 ترجمه‌ی سؤال: ویژگی‌های فعل «یُشرف» در کدام گزینه به درستی مشاهده می‌شود؟

«یُشرف» فعلی مضارع در صیغه‌ی للغائبین، ثلاثی مزید از باب أفعال، معرب، مبنی للمعلوم، متعدی و از ریشه‌ی «شرف» و صحیح و سالم است. با توجه به این که در متن، قبل از این فعل، حرف ناصبه‌ی «أن» به کار رفته پس آن را فعل مضارع منصوب می‌دانیم که نشانه‌ی نصب نیز فتحه‌ی آخر آن می‌باشد. فاعل آن هم ضمیر هو مستتر است که به «المعلم» برمی‌گردد.

42. گزینه‌ی 1 ترجمه‌ی سوال: ویژگی‌های اسم «المواقف» را در کدام گزینه به درستی می‌توان مشاهده نمود. این اسم، جمع «الموقف» و مذکر، معرب، غیر منصرف یا ممنوع من الصرف (بر وزن مفاعل)، مشتق و اسم مکان، معرفه به ال و صحیح‌الآخر است. نقش آن هم در جمله، مضاف‌الیه برای «اتخاذ» و مجرور می‌باشد.

43. گزینه‌ی 2 ترجمه‌ی سؤال: در کدام گزینه اسم غیر منصرف آمده است؟ توضیح: اسم‌های غیر منصرف، انواع گوناگونی دارند که عمدتاً اسامی خانم‌ها، اسامی آقایان دارای نشانه‌ی مونث، جمع‌های بر آهنگ مفاعل و مفاعیل، اسامی و صفات بر وزن‌های «أفعل»، «فعلی»، «فعلاء»، «فعلان»، اسم‌های دارای «ان» زائد، اسم‌های غیر عربی از جمله اسامی پیامبران به جز «محمد- صالح- هود- لوط- نوح- شیث- شعیب» و اسامی شهرها، کشورها و... هستند. * گزینه‌ی 1: «مسلم» و «بهلول» اسم آقایان، عربی و بدون نشانه‌های مونث‌اند پس غیر منصرف نیستند یعنی منصرفند. «مسلم به مسجدي که بهلول آن را احداث نکرده بود، رسید». * گزینه‌ی 2: «نوح» و «یوسف» هر دو از جمله اسامی غیر عربی‌اند اما اولی منصرف و دومی غیر منصرف است. «این نوح و این، یوسف است و ایشان و پیامبر از جانب خداوند هستند». * گزینه‌ی 3: «شماس» که یک اسم عربی و اسم آقایان بدون نشانه‌ی مونث است. کلمه‌ی دیگری نیز مشکوک به غیر منصرف بودن نیست. «شماس، جوانی است که به زیبایی از اسلام دفاع کرد و در راه آن شهید شد». * گزینه‌ی 4: «المنصور» نیز اسم آقایان، غیر عربی و بدون نشانه‌های مونث است پس غیر منصرف است یعنی منصرف می‌باشد. «منصور، پس از اینکه دانست خداوند، بینی ستمگران را به خاک ذلت می‌افکند، چیزی صحبت نکرد».

سایر نکات: * در گزینه‌ی 1، پس از فعل «لم يحدث» ابتدا مفعول به ضمیر «ه» آمده و سپس فاعل «بهلول» این اتفاق زمانی رخ می‌دهد که فاعل اسم ظاهر و مفعول به ضمیر متصل باشد. * در گزینه‌ی 3 فعل «دافع» یک جمله‌ی وصفیه است یعنی نقش صفت دارد چون پس از اسم نکره‌ی «شاب» آمده و ابتدای آن نیز حرف عطف «و» وجود ندارد. * در گزینه‌ی 3، «دفاعاً» مفعول مطلق نوعی است که به همراه صفت خود «رائعاً» به صورت قید مناسب ترجمه می‌شود. «به زیبایی» * در گزینه‌ی 4، علامت آخر فعل «یتکلم» سکون (ث) است چون به وسیله‌ی حرف جازمه‌ی «لم»، مجزوم شده است اما چون اسم پس از این فعل (المنصور)، با «ال» شروع شده لذا برای سهولت در تلفظ به آخر فعل یک علامت کسره (کسره‌ی عارضی) می‌دهیم. «لم یتکلم المنصور» * در گزینه‌ی 4، «بعداً» مفعول فیه است و «ما» مضاف‌الیه محلاً مجرور

44. گزینه‌ی 3 ترجمه‌ی سؤال: در کدام گزینه حرف «لام» به کار رفته و از نوع ناصبه است؟ توضیح: حرف «ل» دارای سه حالت است: 1. «جازه» به معنای «برای» که همیشه در ابتدای یک اسم می‌آید 2. «ناصبه» که به ابتدای فعل‌های مضارع (در همه‌ی صیغه‌ها) می‌چسبد و معنای «برای اینکه» دارد و معمولاً در وسط جمله می‌آید و جمله‌ی قبل از آن هم از نظر قواعدی کامل است. 3. «جازمه» که به ابتدای فعل‌های مضارع (در صیغه‌های غایب و متکلم) می‌چسبد و معنای «باید» داشته و معمولاً در ابتدای جمله جای می‌گیرد. * گزینه‌ی 1: فعل «لیستقیظ» باتوجه به اینکه جمله‌ی قبل از آن کامل نیست (مبتدا دارد اما خبرش وجود ندارد) لذا نمی‌تواند از نوع ناصبه باشد لذا آن را «لام جازمه» می‌دانیم. «مت‌های مسلمان باید از خواب غفلت بیدار شوند». * گزینه‌ی 2: فعل «لیعتمدوا» نیز دقیقاً با دلیل گزینه‌ی 1، از نوع جازمه است. دقت کنید که قبل از آن، اسم انّ وجود دارد اما خبر انّ دیده نمی‌شود. «همانا مومنان باید در همه‌ی حالات بر خداوند توکل کنند». * گزینه‌ی 3: در فعل «لنتمتع»، حرف «ل» از نوع ناصبه است چرا که جمله‌ی قبل از آن کامل است (فعل «تتناول»، فاعل «نحن مستتر» و مفعول به «الأطعمة»).

«ما باید غذاهای مفید تناول کنیم برای اینکه با آن‌ها در نزدیکی بهره‌مند شویم.» * گزینه‌ی 4: فعل «لنبحث» در ابتدای جمله آمده است و ترجمه‌ی آن نیز گویای این حقیقت است که از نوع جازمه می‌باشد. ما باید به جست و جوی دلایل پیشرفت دیگران بپردازیم و آن‌ها را روی چشمانمان قرار دهیم (هدف قرار دهیم).

سایر نکات: * «الأمم» در گزینه‌ی 1، جمع غیر عاقل است پس صفت آن به صورت مفرد مونث می‌آید. «المسلمة» همین‌طور «الأطعمة» در گزینه‌ی 3 که برای آن از صفت «المفيدة» و ضمیر «ها» در «بها» استفاده شده است و هم‌چنین «علل» در گزینه‌ی 4 که برای آن از ضمیر «ها» در «تجعلها» استفاده شده است. * «الآخرین» در گزینه‌ی 4، نقش مضاف‌الیه دارد و به وسیله‌ی حرف «ی» مجرور شده است.

45. گزینه‌ی 1 ترجمه‌ی سؤال: کلمات موجود در کدام گزینه اگر در جاهای خالی قرار بگیرند، جواب نادرست خواهد بود؟ توضیح: همه‌ی گزینه‌ها دربردارنده‌ی دو فعل معتل هستند. با نگاه به جمله و کلمات موجود در آن به نظر می‌رسد نکته‌ی اساسی، هماهنگی این دو فعل با یکدیگر از جنبه‌ی صیغه است. ترجمه‌ی عبارت: «در آفاق (کران‌ها) و انفس (درون انسان) سیر کن (کنید) تا تجربه‌های فراوانی بیابی (بیابید).» همان‌طور که مشخص است فعل اول یک فعل امر است و فعل دوم یک فعل منصوب و چون قبل از آن حرف ناصبه‌ی «حتی» آمده است. * گزینه‌ی 1: «سیر» نمی‌تواند فعل امر باشد چون در فعل‌های اجوف، حرف عله در فعل امر صیغه‌ی للمخاطب (7) حذف می‌شود. «سِرْ». «تَجِدْ» صحیح است چون از ریشه‌ی مثال «وجد» است و فعل مضارع در تمامی صیغه‌های مثال، دارای اعلال حذف است. * گزینه‌ی 2: «سیروا» فعل امر در صیغه‌ی للمخاطبین (9) است که به درستی آمده چرا که فعل‌های اجوف در صیغه‌های خمسه (2-3-5-8-9-10-11) دارای اعلال نیستند. «تجدوا» نیز به درستی منصوب شده و «ن» از آخرش حذف شده است. * گزینه‌ی 3: «سیری» در صیغه‌ی «للمخاطبة» (10) مانند فعل «سیروا» در گزینه‌ی 2 به درستی آمده است. «تجدی» هم دقیقاً به مانند «تجدوا» در گزینه‌ی 2!! * گزینه‌ی 4: «سِرْنَ» فعل امر در صیغه‌ی «للمخاطبات» (12) است. فعل‌های اجوف در حالت مضارع در صیغه‌های 6 و 12 اعلال حذف دارند. (يَسِرْنَ - تَسِرْنَ) به همین دلیل وقتی به امر تبدیل می‌شوند دیگر حرف عله‌ای برایشان باقی نمانده است. «تَجِدْنَ» هم مانند همه‌ی صیغه‌های مضارع مثال دارای اعلال حذف است.

سایر نکات: * «تجارب» جمع غیر عاقل است، پس صفت آن «كثيرة» به صورت مفرد مونث آمده است.

46. گزینه‌ی 3 ترجمه‌ی سؤال: در کدام گزینه فعل مجهول آمده است؟

توضیح: فعل‌های مجهول را از دو راه می‌توان شناخت: 1. ترجمه کردن که کار کمی مشکل اما بسیار مطمئن است. 2. ظاهر فعل به این صورت که در فعل‌های ماضی اگر حرف اول فعل دارای ضمه (ـُ) باشد قطعاً مجهول است و در مضارع نیز اگر حرف اول فعل دارای ضمه (ـُ) باشد و عین‌الفعل نیز دارای فتحه باشد. دقت کنید که فعل‌های لازم و هم‌چنین فعل‌های امر و نهی هیچ‌گاه مجهول نیستند. * گزینه‌ی 1: هر دو فعل «لانتسلم» و «لا نطيع»، معلومند. «تستسلم» فعل لازم است. دقت کنید که فعل‌های مضارع اجوف، اگر مجهول شوند قطعاً حرف عله‌شان به «الف» تبدیل می‌شود. «لأنطاع». «ما در برابر ستمگران تسلیم نمی‌شویم و هرگز از ایشان اطاعت نمی‌کنیم.» * گزینه‌ی 2: فعل «أن تُبادِر» معلوم است. «تُبادِر» فعل لازم است که در ترجمه هم به خوبی مشخص است. «تو باید نسبت به پاک کردن نفس خودت، پیش از نصیحت کردن به دیگران اقدام کنی.» * گزینه‌ی 3: فعل «يُسمع» مجهول است. هم از ترجمه می‌توان فهمید هم با دقت در ساختار ارکان جمله. به این صورت که ضمیر مخاطب «ک» آمده است اما پس از آن فعل، تناسبی با ضمیر ندارد و این خود یک نشانه می‌تواند باشد. «همانا صدای تو به خاطر دوری زیادت از ما شنیده نمی‌شود.» * گزینه‌ی 4: فعل‌های «رسمت» و «تُحِب» هر دو معلومند. اسم موصول «ما» نقش تعیین کننده دارد چون با حضور خود، نقش مفعول به را ایفا می‌کند. «بر برگه رسم کرد آنچه را که از تصاویر زیبا دوست می‌داشت.»

*** سایر نکات:** * «قَبْلَ» در گزینه‌ی 2 و «أمام» در گزینه‌ی 1 مفعول فیه و منصوبند. * «بتعدادك الكثير» ترکیب وصفی اضافی به معنای «دوری زیاد تو» می‌باشد.

47. گزینه‌ی 1 ترجمه‌ی سؤال: در کدام گزینه خبر نواسخ از نوع خبر مفرد است؟ توضیح: منظور از نواسخ یکی از دسته‌های زیر است: 1. حروف مشبّهة بالفعل (إِنَّ - أَنْ - كَأَنَّ - لَكَنَّ - لَعَلَّ - لَيْتَ) 2. افعال ناقصه (كَانَ - صَارَ - لَیْسَ - مَادَامَ - أَصْبَحَ - مازالَ) 3. حرف نفی جنس (لا)، خبر نیز می‌تواند بر سه صورت باشد: 1. خبر مفرد (اگر یک اسم باشد) 2. خبر شبه‌جمله (اگر یک جار و مجرور یا مفعول فیه و مضاف‌الیه باشد) 3. خبر جمله (اگر یک فعل یا جمله‌ی اسمیه باشد). خبر مفرد اسمی نکره است که معنای مبتدا یا اسم خود را کامل می‌کند. * گزینه‌ی 1: اسمِ اِنَّ، «الأخلاق» است و تنها کلمه‌ای که معنای آن را کامل می‌کند «زینة» است که از نوع مفرد می‌باشد. دقت کنید که «الفاضلة» و «العقلاء» معرفه‌اند. «همانا اخلاق نیک، همیشه زینت عاقلان است.» * گزینه‌ی 2: اسم فعل ناقص «أصبح»، «الکسلان» است و خبر آن هم فعل «یندم» می‌باشد که از نوع خبر جمله است. «تنبیل، به سبب ناتوانی در کارهایش پشیمان می‌شد.» * گزینه‌ی 3: اسم «لَیْت»، «الفرصة» است و خبر آن هم فعل «تُغْتَنَم» که از نوع خبر جمله است. «ای کاش فرصت غنیمت شمرده شود تا از آن بیشتر استفاده گردد.» * گزینه‌ی 4: اسم کان، «أفراد» است که به خاطر نکره بودن و هم‌چنین شبه‌جمله بودن خبر کان، پس از خبر «معی» آمده است. «دیشب» همراه من، افراد بسیاری در جشن بودند.»

سایر نکات: * «الأخلاق» جمع غیر عاقل «خُلُق» است لذا دارای صفت مفرد مونث «الفاضلة» می‌باشد. * فعل‌های «تُغْتَنَم» و «یُستفاد» در گزینه‌ی 3 مجهول (مبنی للمجهول) است. * «دائماً» در گزینه‌ی 1 نقش حال، «اکثر» در گزینه‌ی 3 نقش صفت برای مفعول مطلق محذوف و «اليلة» در گزینه‌ی 4 نقش مفعول فیه دارند.

48. گزینه‌ی 2 ترجمه‌ی سؤال: در کدام گزینه، مفعول فیه به کار رفته است؟ توضیح: کلماتی که ممکن است در نقش مفعول فیه قرار بگیرند، اسم‌هایی هستند که دارای معنای مکان یا زمان انجام کارند. این اسم‌ها چنانچه در جمله نقش دیگری نپذیرند و یا اینکه در ترجمه بتوانیم حرف «در» قبلشان بگذاریم، قطعاً دارای نقش مفعول فیه و منصوب هستند. در غیر این صورت نقش دیگری دارند نه اینکه مفعول فیه باشند و منصوب نباشند!!! لذا نوع جمله‌ی سؤال کمی نادرست است. * گزینه‌ی 1: به «اللیالی» و «الایام» شک می‌کنیم. اولی بلافاصله پس از «إِنَّ» آمده و قطعاً اسمِ اِنَّ و منصوب است. دومی هم بلافاصله پس از حرف عطف «و» آمده و قطعاً معطوف و منصوب است. «همانا شب‌ها و روزها در زندگی انسان مانند ابر، حرکت می‌کنند.» * گزینه‌ی 2: به «یوم» شک می‌کنیم. هم نقش دیگری نگرفته و هم در ترجمه می‌توانیم قبل از آن حرف «در» بگذاریم. «(در) روز گرمی داشت معلم در مراسم، تصویری از پدر شهیدم مشاهده نمودم.» * گزینه‌ی 3: به «أسبوعاً» و «مدینة» شک می‌کنیم. «أسبوعاً» مفعول به فعل «أَمْضِیْتُ» است و «مدینة» هم بلافاصله پس حرف جر «مِنْ» آمده پس مجرور به حرف جر است. «یک هفته‌ی کامل را در منطقه‌های گوناگون از شهر مشهد سپری کردم.» * گزینه‌ی 4: به «ساعة» شک می‌کنیم در حالی که بلافاصله قبل از آن حرف جر «فی» آمده است. «در ساعت به دنیا آمدن برادرم شاد بودم و مادرم، جشنی به این مناسبت برپا نمود.»

سایر نکات: * در گزینه‌ی 1، «مَرَّ» مفعول مطلق نوعی و منصوب است. * ضمیر «نا» تنها ضمیری است که به هر سه نوع کلمه می‌چسبد و معنای «ما» دارد. اگر به فعل بچسبد یا فاعل است (مانند «شاهدنا» در گزینه‌ی 2 یا مفعول به و اگر به اسم بچسبد، مضاف‌الیه است مانند «أُستاذنا» در گزینه‌ی 2) * «مشهد» اسم شهر است پس غیر منصوب می‌باشد و اگر نقش مجروری بگیرد علامت جر آن، فتحه می‌باشد، مثل «مشهد» در گزینه‌ی 3 که مضاف‌الیه و مجرور با فتحه است.

49. گزینه‌ی 4 ترجمه‌ی سؤال: در کدام گزینه، نوع مستثنی با سایر گزینه‌ها تفاوت دارند؟ توضیح: مستثنی دارای 2 نوع است: 1. تام: جمله‌ی قبل از الا از نظر ارکان و ساختار جمله کامل است. یا اینکه در جمله‌ی قبل از الا، مستثنی منه وجود دارد. این مستثنی همیشه منصوب است. 2. مفرغ: جمله‌ی قبل از الا از نظر ارکان کامل نیست و علامت مستثنی مفرغ هم، در اصل اعراب همان نقشی است که در جمله‌ی قبل از الا وجود ندارد. مستثنی مفرغ معمولاً در جملات منفی یا سؤالی است و اعرابشان نیز یا مرفوع است یا منصوب.

در هر حال اگر اعراب مستثنی در جمله‌ای مرفوع باشد قطعاً از نوع مرفَّغ است. * گزینه‌ی 1: «مَنْ» مستثنی است و در جمله‌ی قبل از «لَا» فعل وجود دارد (لَنْ یحصل) اما فاعل دیده نمی‌شود، پس در این جمله مستثنی از نوع مرفَّغ و مرفوع است.

فقط کسی به پیشرفت می‌رسد که تلاش کند و از تنبلی دوری کند. * گزینه‌ی 2: «مرحلة» مستثنی است. در جمله‌ی قبل از «لَا» اسم لیس وجود دارد «الحیة» اما خبر آن وجود ندارد، پس مستثنی از نوع مرفَّغ و منصوب است. (اعراب خبر لیس) «زندگی فقط مرحله‌ای است پر از سختی‌ها و مشکلات» * گزینه‌ی 3: «قصة» مستثنی مرفَّغ است چون در جمله‌ی قبل از «لَا» خبر «لَمْ تکن» وجود ندارد. اسم آن هم ضمیر مستتر «أَنْتَ» است. پس اعراب مستثنی مرفَّغ، منصوب می‌باشد. «در مجله، فقط قصه‌ای درباره‌ی مروت و جوانمردی بود.» * گزینه‌ی 4: «الموت» مستثنی از نوع تام است چرا که در جمله‌ی قبل از آن، «دواء» مبتدای موخر و «لَکَلَّ» خبر مقدم است. پس «الموت»، مستثنی تام و منصوب است. پزشک به من گفت: هر بیماری، دارویی دارد به‌جز مرگ.

سایر نکات: * فعل «حصل علی» از جمله فعل‌هایی نیست که نباید اجزای آن را جداگانه ترجمه کرد بلکه در مجموع به معنای «به دست آورد» می‌باشد. * فعل «لیس» تنها فعل در گروه افعال ناقصه (کَانَ - صَارَ - لیس...) است که در شکل ماضی در همه‌ی صیغه‌های صرف می‌شود اما اصلاً شکل مضارع ندارد.

50. گزینه‌ی 4 ترجمه‌ی سؤال: منادا در کدام گزینه از نوع مضاف نیست؟

توضیح: مناداهای مضاف یا به شکل دو کلمه‌ای هستند، مثل «ذالاحسان» یا یک اسم به همراه ضمیری در آخر آن مثل «أُمّی» یا به صورت تک‌کلمه‌ای که علامت آخر آن، کسره (-) است مثل «رَبّ». این کسره در اصل جایگزین ضمیر «ی» متکلم می‌باشد. * گزینه‌ی 1: «رَبّ» در اصل «رَبّی» بوده، پس منادای مضاف و تقدیراً منصوب است. «ای پروردگار من! به بنده‌ی ذلیل ناتوانت رَحِم کن.» * گزینه‌ی 2: «أُمّ» به وضوح به ضمیر «ی» متکلم اضافه شده است، پس منادای مضاف تقدیراً منصوب است. «ای مادر مهربان من! تو برای ما، هر آنچه در توان است، بذل و بخشش کردی.» * گزینه‌ی 3: «ذالاحسان» منادای مضاف است که به «الإحسان» اضافه شده است. «ای صاحب نیکی (نیکوکار)! بخشش فراگیری را به هر کس می‌خواهی می‌بخشی.» * گزینه‌ی 4: «أُمّ» منادای نکره‌ی مقصوده است چرا که به هیچ اسم یا ضمیری اضافه نشده و علامت آخر آن نیز، کسره (-) نمی‌باشد. «ای مادر! تو در به دست آوردن خوبی‌ها به فرزندان کمک می‌کنی.» * سایر نکات:

* در گزینه‌ی 1 «عبدک الذلیل» در گزینه‌ی 2، «أُمّی الحنون» و در گزینه‌ی 3 «رحمتک الواسعة»، ترکیب وصفی اضافی‌اند که در زبان عربی پس از موصوف (مضاف) ابتدا مضاف‌الیه می‌آید سپس صفت اما در زبان فارسی ابتدا صفت ترجمه می‌شود سپس مضاف‌الیه. * «عبد» در گزینه‌ی 1 دارای دو صفت است. «الذلیل»، «الضعیف» و از نظر قواعدی هیچ ایرادی ندارد که موصوفی چند صفت داشته باشد! * «کَلَّ» اگر قبل از اسم موصول عام «مَنْ، ما» بیاید، در ترجمه به صورت «هر» ترجمه می‌شود مانند «کَلَّ ما» در گزینه‌ی 2. * «تهب» در گزینه‌ی 3 فعل معتل مثال است از ریشه‌ی (وَهَب)!

آزمون‌های جامع

با توجه به لزوم پیاده‌سازی معلومات در پاسخ‌گویی به تست‌ها و جمع‌بندی آموخته‌ها، در این بخش، آزمون‌های سراسری خارج از کشور سال‌های 90، 91 و 92 و آزمون‌های سراسری ریاضی، تجربی و انسانی سال 1393 به همراه پاسخنامه‌ی کلیدی گردآوری شده است. نکته مهم در پاسخ‌گویی به این آزمون‌ها رعایت محدودیت زمانی آزمون مانند کنکور سراسری (هر آزمون بین 18 تا 21 دقیقه) می‌باشد. با هدف شبیه‌سازی آزمون‌ها به کنکور سراسری، سؤالات هر آزمون از شماره 26 شروع شده و تا 50 ادامه دارد.

❖ آزمون جامع ۱ ❖ خارج از کشور ۱۳۹۰

◀ عین الأصح و الأدق فی الجواب للترجمة أو التعريب أو المفهوم (33 - 26):

26. «أفضل ما ينتفع به الصديق عند الشدة هو أن لا يترك في صعوبات الدهر وحده!»:
- (1) برای یک دوست بهترین چیز این است که در تلخی های زمانه تنها باقی گذارده نشود!
 - (2) از بهترین چیزها که دوست را می توان با آن بهره مند کرد، این است که در تلخی زمانه تنها نماند!
 - (3) بهترین چیزی که برای دوست در گرفتاری سودمند است، فقط همین است که در سختی روزگار تنها نماند!
 - (4) بهترین چیزی که دوست هنگام سختی از آن بهره مند می شود این است که در سختی های روزگار تنها رها نشود!
27. «أحسن كلامك ليصاحبك الناس راغبين فيك: لأن من تحلى بهذه الخصلة، كثر معاشروه!»:
- (1) به نیکی سخن بگو تا مردم با کمال میل رفیق تو شوند، از آن جا که هر کس مزین به این خصلت شود، یارانش زیاد می گردند!
 - (2) سخن خود را نیکو کن تا مردم با میل با تو مصاحبت کنند، زیرا هر کس به این خصلت آراسته شود، معاشران او زیاد می گردند!
 - (3) به نیکی سخن بگو تا مردم به تو متمایل شده رفیق تو گردند، چه هر کس خود را به این صفت بیاراید، بر معاشرین خود می افزاید!
 - (4) سخن زیبا به زبان آور تا مردم از تو روی نگردانند، چون هر کس از این خصلت بهره مند شود، یارانش را زیاد می کند!
28. «عندما كنا نسافر قبل شهرين في مناطق بلادنا الشماليّة، تذكّرنا جدّتنا الحنون التي كانت ترافقنا قبل سنوات في كلّ سفر!»:
- (1) آن گاه که دو ماه پیش در قسمت شمالی کشور بودیم، به یاد مادر بزرگ مهربانمان افتادیم که سال های قبل در هر سفری ما را همراهی می کرد!
 - (2) هنگامی که دو ماه قبل در حال سفر در نواحی شمالی کشور بودیم، مادر بزرگ مهربانمان به یاد ما آمد که سال های قبل در هر سفری ما با هم رفیق بودیم!
 - (3) وقتی دو ماه پیش در مناطق شمالی کشورمان مسافرت می کردیم، مادر بزرگ مهربانمان را به خاطر آوردیم که سال ها قبل در هر سفری ما را همراهی می کرد!
 - (4) در زمانی پیش از دو ماه، مشغول مسافرت در نواحی شمالی کشور بودیم، به یاد مهربانی های مادر بزرگمان افتادیم که در تمام سفرهای سال های قبل چگونه ما را مهربان کرده بود!
29. «حينما تفشل في أمر من أمور حياتك، عليك أن لا تفكر في نفسك أنك مسكين؛ إن بحث عن الماء واجهت الأرض الهامدة!»:
- (1) زمانی که در کارهای مهم زندگی شکست می خوری، نباید با خود چنین بیندیشی که من بیچاره ای هستم که هرگاه جست و جوی آب کنم، به خشکی می رسم!
 - (2) وقتی در زندگی به اموری بر می خوری که نتیجه ی آن شکست تو است، گمان مکن که تو درمانده و در پی آب هستی، ولی به زمین بی آب و علف دست یافته ای!
 - (3) چون در کارهای زندگی ات دچار مشکل می شوی، با خود میندیش که چون بیچاره ای هستی که هرگاه آب طلب کند، به زمین خشک و بی آب و علف می رسد!
 - (4) هنگامی که در امری از امور زندگی ات شکست می خوری، نباید با خود فکر کنی که درمانده ای هستی؛ اگر در جست و جوی آب باشی، با زمین بی آب و علف مواجه می شوی!

30. عین الصحيح:

- (1) ذلك المسكين الذي كان قد وقف وسط الشارع، ما كان يلتفت إلى مرور السيارات أبداً: آن بیچاره که وسط خیابان ایستاده بود، اصلاً به عبور ماشین‌ها توجه نمی‌کرد.
 - (2) لم يكن له مهماً أين وقف، و في كل لحظة يمكن أن يتصادم بسيارة:، برایش مهم نیست که کجا بایستد و در هر لحظه ممکن است با ماشین تصادف کند.
 - (3) لأنه كان يبحث عن محفظة نقوده التي كان قد فقدها:، زیرا او تمام هدفش این بود که در جست‌وجوی کیف پولش باشد که آن را گم کرده بود.
 - (4) و إنما كان يفكر في أن يحصل بأي طريق ممكن على ما جعله في تلك المحفظة! و فقط در فکر این بود که به طریقی بر آن چه در آن کیف بود دسترسی بیابد!
31. «لن يقترب أحد من الأعداء من رسول الله و الرميضاء لها عرق ينبض!». عین المناسب في المفهوم:

- (1) به نرمی چو حاصل نگردد مراد / درشتی ز نرمی در آن حال به!
 - (2) همت بلنددار که مردان روزگار / از همت بلند به جایی رسیده‌اند!
 - (3) یار آن بود که مال و تن و جان فدا کند / تا در سبیل دوست به پایان برد وفا!
 - (4) زیر شمشیر غمش رقص کنان باید رفت / کانکه شد کشته‌ی او، نیک سرانجام افتاد!
32. «تمام آن چه تا به حال از زندگی فهمیده‌ام این است که هیچ چیز نمی‌دانم!»:
- (1) كل ما قد فهمته من الحياة حتى الآن، هو أنني لا أدري شيئاً!
 - (2) ما فهمته كله من العيش إلى الآن، هو هذا أنني لا أعلم شيئاً!
 - (3) جميع ما أنا علمت من حياتي إلى هذه اللحظة فقط أنني لست أدري أمراً!
 - (4) كلما أخذت أفهمه من عيشي حتى عمري هذا، أدري أنني لا علم لي أبداً!
33. عین الخطأ:

- (1) هرگز غذا را بدون داشتن اشتها مخور:، لا تأكل طعاماً دون وجود إشتهاء،
- (2) و اگر احساس کردی به غذا اشتها داری، خود را گرسنه نگاه ندار:، و إن شعرت بأنك تشتهي إلى الطعام، لا تُبقِ نفسك جائعاً،
- (3) و قبل از سیرشدن و پرشدن معده دست از خوردن بردار:، واعتزل الأكل قبل أن تشبع و تملأ المعدة،
- (4) حتی اگر اشتهایی باقی بماند، بعد از ساعتی از بین خواهد رفت! حتی لو بقي إشتهاء فإنه سيزول بعد ساعة!

◀ إقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة بما يناسب النص (42 – 34):

«هناك أعداد كبيرة من الحيوانات تعيش في القطب الشمالي الذي هو أبرد مكان في العالم بعد القطب الجنوبي: القطب الشمالي يتشكل من مياه واسعة الأطراف، حولها منطقة يابسة. و بما أن في مائه ملح فهذا الملح يساعد على ذوب بعض الجليد (الماء المنجمد عند البرودة). لكن القطب الجنوبي منطقة يابسة جافة، و بسبب قلة درجة الحرارة لا توجد هناك محاصيل زراعية، فلذلك معظم الأطعمة من لحوم حيوانية. و أما في القسم الشمالي فلا ترتفع الشمس فوق الأفق خلال فصل الشتاء، بينما لا تغيب طول أشهر الصيف عنه! فهذا الضوء عامل مساعد لنمو النباتات – و إن كانت قليلة – إضافة إلى كمية الأكسجين التي تزدد في الماء البارد!»

34. أهمّ فرق بين القطبين الشمالى و الجنوبى هو:

- (1) ذوب الجليد فى القطب الشمالى و عدم ذوبه فى الجنوبى!
- (2) كثرة برودة الهواء فى القطب الشمالى بخلاف الجنوبى!
- (3) القطب الجنوبى أرض جافّة، بخلاف أخته!
- (4) انخفاض درجة الحرارة فى الجنوب!

35. ما هو سبب كثرة البرودة فى الجنوب؟

- (1) وجود الجليد! (2) غياب الشمس (3) طول فصل الشتاء! (4) كونه يابساً!

36. عيّن الصحيح:

- (1) لا يذوب الجليد كلّ طول السنة!
- (2) فى القطب الشمالى لا نجد أرضاً جافّة!
- (3) يقدر بعض الحيوانات أن يعيش فى المناطق الباردة، بخلاف النباتات!
- (4) من عوامل نمو النباتات فى القطب الشمالى فقدان الضوء و الأكسجين!

37. على حسب النصّ:

- (1) أبرد منطقة فى العالم هو القطب الشمالى.
- (2) المحاصيل الزراعية فى الشمال أكثر من اللحوم الحيوانية.
- (3) الملح الموجود فى الماء يسبب تغيير درجة الهواء.
- (4) المياه تغشى القطب الجنوبى إلا المناطق اليابسة منه.

◀ عين الصحيح فى التشكيل (38 و 39):

38. «لكن القطب الجنوبى منطقة يابسة جافّة، و بسبب قلة درجة الحرارة لا توجد هناك محاصيل

زراعية!»:

(1) القطب - الجنوبى - منطقة - يابسة	(2) الجنوبى - جافّة - قلة - درجة
(3) يابسة - درجة - محاصيل - زراعية	(4) درجة - الحرارة - محاصيل - زراعية
39. «لا ترتفع الشمس فوق الأفق خلال فصل الشتاء، بينما لا تغيب طول أشهر الصيف!»:
(1) الأفق - فصل - تغيب - الصيف	(2) خلال - الشتاء - تُغيب - أشهر
(3) ترتفع - الشمس - فوق - الأفق	(4) الشمس - فوق - الأفق - الشتاء

◀ عين الصحيح فى الاعراب و التحليل الصرفى (42 - 40):

40. «يتشكّل»:

- (1) فعل مضارع - مزيد ثلاثى بزيادة حرفين من باب تفعيل - معرب / فعل و فاعله ضمير مستتر و الجملة فعلية و خبر و مرفوع محلاً
- (2) للغائب - مزيد ثلاثى من باب تفعّل - صحيح - لازم / فعل مرفوع و فاعله ضمير «هو» المستتر و الجملة فعلية
- (3) مزيد ثلاثى بزيادة حرفين من باب تفعيل - صحيح - لازم - مبنى للمعلوم - معرب / فعل مرفوع و فاعله «مياه»
- (4) فعل مضارع - صحيح و مضاعف - متعدّد - مبنى للمعلوم / خبر و مرفوع محلاً و الجملة فعلية

41. «تغيب»:

- (1) مضارع - للغائبة - معتل و أجوف - متعدّد - معرب / فعل مرفوع و فاعله ضمير «أنت» المستتر
- (2) مجرد ثلاثى - معتل و ناقص - متعدّد - مبنى للمعلوم - معرب / فعل و فاعله ضمير «هى» المستتر

(3) فعل مضارع - مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد من باب تفعيل - متعدّد / الجملة فعلية و حالية و منصوبة محلاً

(4) للغائية - مجرد ثلاثي - معتل و أجوف - مبني للمعلوم / فعل مرفوع و فاعله ضمير «هي» المستتر و الجملة فعلية

42. «أبرد»:

- (1) اسم تفضيل - نكرة - معرب - منصرف / خبر مفرد للمبتدأ «هو» و الجملة اسمية
- (2) اسم - مفرد مذكر - مشتق و اسم تفضيل (مصدره: برودة) - معرب / خبر مفرد و مرفوع
- (3) مشتق و اسم تفضيل - نكرة - معرب - ممنوع من الصرف / مبتدأ مؤخر و مرفوع و الجملة اسمية
- (4) مفرد مذكر - مشتق و صفة مشبهة - معرف بالإضافة - معرب - ممنوع من الصرف / خبر و مرفوع

◀ عيّّن المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (43-50):

43. عيّّن الخطأ:

- (1) إحدى طرق وصولكم إلى الجنة،
- (2) والداكم و الخدمة الصادقة إليها،
- (3) فروحوا إليهما و قبلوا يديهما،
- (4) و بينوا لهما شدة محبتكم و حاجتكم إليهما !

44. عين المجرور بالواو:

- (1) و الله إتنى لن أنسى المساكين و المحتاجين أبداً!
- (2) أشرقت الشمس في وسط السماء و هي تُحرق كل شيء!
- (3) طلبت أمراً شاقاً من صديقي و هو قبله بفرح!
- (4) و الله كرمنا بالتوفيق في العبادة و خلوص الطاعة!

45. عين المبني للمجهول:

- (1) تقام كل سنة حفلة في الجامعة!
- (2) يرسل الله الأنبياء رحمة منه للعالمين!
- (3) تحب أمي أن أكون عندها دائماً!
- (4) يرى العدو نفسه قوياً و قادراً على كل عمل!

46. عين المفعول فيه:

- (1) كان الليل على وشك الإنتهاء و أنا لم أنتهِ من واجباتي الدراسية!
- (2) عزمت أن اسافر إلى بيت جدتي لأزورها، بعد أن أدّيت امتحاني في يوم الخميس!
- (3) كنت أمر بمكتبة قد اشتريت منها كتاباً في السنة الماضية فدخلت فيها لأسأل عن كتاب آخر!
- (4) قد وصل اليوم الموعود و الطلبة مستعدون للسباق، فهم اعدّوا أنفسهم للحصول على الجائزة!

47. عين الجملة الوصفية:

- (1) كنت أبحث عن كتاب يناسب ثمنه قدره،
- (2) و فتّشت عنه في مكتبات عديدة لكن ما حصلت عليه،
- (3) فراجعت الكتب التي كانت بين يدي في البيت،
- (4) و رأيت أن أؤمن الكتب هو الذي يُقرأ و يُعمل به!

48. عين الصحيح:

- (1) كان ساكنو ذلك البيت سبعة أفراد،
- (2) تواصل البنّان الثانية دروسهما في الجامعة،
- (3) و يعمل الإبن الثلاث في مختبر يختبر المحاصيل المختلفة،
- (4) و الأمّ تؤلّف كتباً في أربعة مجالات، منها: الهندسة!

49. عین المستثنیٰ لیس مفرغاً:

- (1) لم یبق فی الخندق إلا من کان مجروحاً شدیداً!
- (2) هل یرفع درجة أبناء البشر فی العالم إلا العمل الصالح!
- (3) ما حفظ کل ما قاله المعلم من الدرس إلا صدیقی!
- (4) لیس عندی فی هذه اللحظة ما یرکون لی مفیداً إلا السکينة!

50. عین المنادی مضافاً:

- (1) اللهم! کل مصاعب الدنیا هیّنة لی مادمت معی!
- (2) یا غنیاً ینفق أمواله علی الفقراء! لا تمنّ علیهم إنفاقک!
- (3) یا ذا الحاجة! ویل لک! هل تطلب حاجتک من غیر الله!
- (4) آیتها السماء! أمطری علی الأرض حتی تصبح مخضرة!

❖ آزمون جامع ۲ ❖ خارج از کشور ۱۳۹۱

◀ عین الأصحّ و الأدقّ فی الأجوبة للترجمة أو التعرّيب أو المفهوم (33-26):

26. «إنزعجت من بعض أعماله التي كانت تسبّب أذى الناس، ولكنه لم يهتمّ بإنزعاجي!»:

- (1) از بعضی کارهایش که سبب آزار مردم می شد ناراحت شدم، اما او به ناراحتی من توجهی نکرد!
 - (2) بعضی از اعمال او که مردم آزاری را در پی داشت مرا ناراحت کرد، ولی او به ناراحتی ام اهمیتی نداد!
 - (3) از برخی کارهای او ناراحت شده بودم زیرا اذیت مردم را در پی داشت ولی او اهمیتی به آن نمی داد!
 - (4) برخی اعمال او که اذیت مردم را در پی دارد برای من ناراحت کننده بود ولیکن او توجهی به آن نکرد!
27. «لا تنظر إلى ظاهر الأشياء الصغير، فإن قطرات الماء الصغير تستطيع أن تؤثر على صخرة كبيرة و تغیر مکانها!»:

- (1) به ظاهر کوچک اشیا نگاه نکن، چه قطرات کوچک آب می توانند بر صخره ای بزرگ تأثیر بگذارند و مکان آن را تغییر دهند!
 - (2) نگاه نکن که اشیا ظاهری کوچک دارند، زیرا بعضی قطرات کوچک آب می توانند تخته سنگی بزرگ را از جای خویش حرکت دهند!
 - (3) به اشیا ظاهراً کوچک نگاه مکن که قطرات کوچک آب توانایی آن را دارند که بر تخته سنگی بزرگ تأثیر گذاشته و آن را از جای خویش حرکت دهند!
 - (4) نباید به ظاهر کوچک اشیا نگاه کنی، چون بعضی اشیا کوچک مثل قطره های آب می توانند از صخره ای بزرگ تأثیر بگیرند و آن را از جای خود تکان دهند!
28. «لو ننظرین إلى کائنات حولک بدقّة، تُدرکین أنّها ودائع من جانب الله مسخرة لنا و حقيقة الأمر هی هذه!»:

- (1) چنان چه به دنیای اطرافت نیکو نگاه کنی، درک می کنی که آن ها امانت هایی از سوی خداوند هستند که به تسخیر ما درآمده اند و این حقیقت پدیده های دنیا است!
- (2) اگر به موجودات پیرامون خود به دقت بنگری، پی میبری که آن ها امانت هایی از جانب خداوند هستند که مسخر ما شده اند و حقیقت امر نیز همین است!
- (3) هرگاه به اطراف خود و موجودات دقیقاً نگاه کنی، فکر می کنی آن ها امانت تسخیر شده ی خداوند برای ما هستند و واقعیت هم همین است!
- (4) زمانی که به هستی اطرافت با دقت نگاه کنی، درمی یابی که آن امانات، تسخیر شده ی خداوند برای ما هستند و واقعیت نیز این چنین است!

29. «عندما لا تشعر بخوف في أعماق ضميرك إلا الخوف من الله ، عندئذ قد توكلت عليه حقاً!»:
- 1) آن زمان به خدا اعتماد واقعی داری که در درونت هیچ ترسی جز ترس از خدا وجود نداشته باشد!
 - 2) هر زمان ترسی جز ترس از خدا در عمق وجودت احساس نشد ، پس آن گاه اعتماد تو فقط به خداست!
 - 3) هرگاه در درونت جز خدا از هیچ کس ترسی نداشته باشی ، پس آن زمان است که حقیقتاً بر خدا توکل داری!
 - 4) وقتی که در اعماق وجودت ترسی جز ترس از خدا احساس نمی کنی ، در این زمان است که حقیقتاً بر خدا توکل کرده‌ای!
30. عَيْنِ الصَّحِيح:
- 1) من يُصَلِّ لا يخف من غير الله! اگر نماز می خواند از کسی غیر از خدا نترسیده بود!
 - 2) من يُدرك حقيقة الصلاة يُصل! اگر حقیقت نماز را یافته بود قطعاً نماز را به جا می آورد!
 - 3) ما مَرَّ بقلبك من خير أو شر ، جری علی لسانک! هر چه از خیر و شر بر قلب گذشته بود ، بر زبانت جاری می شود!
 - 4) ما ترجو أن تحصل عليه تجده ، إن شاء الله! آن چه را که امیدوار هستی آن را به دست بیاوری ، اگر خدا بخواهد می یابی!
31. عَيْنِ الْخَطَأ:
- 1) در روز عید بین خود و دوستم میثاق برادری بستم! فی يوم العيد عقدت بيني و بين صديقي میثاق الاخوة!
 - 2) در خانواده‌ی ما کسی مثل برادران شهیدمان دیده نشده است! لم يشاهد في أسرنا أحد مثل إخواننا الشهداء!
 - 3) بعد از آماده کردن غذا ، خواهرم به من گفت: قدری از این غذا بچش! بعد تهيئة الطعام قالت الأخت لي: دَوِّق مقداراً من الطعام!
 - 4) وقتی از خانه خارج می شوم آیه الكرسي می خوانم تا از زشتی‌ها به سمت خوبی‌ها بیرون بیایم! حين أخرج من البيت أقرأ آية الكرسي لكي أخرج من السيئات إلى الحسنات!
32. «تاكينون دانش آموزی را باهمت تر از دوستم در یاد گرفتن دروس سخت ندیده ام!»:
- 1) لم اشاهد حتى الآن تلميذة أكثر من صديقتي همّة في تعلم الدروس الصعبة!
 - 2) لم أر تلميذاً أشد من زميلي إهتماماً في دراسة الدروس الصعبة حتى الآن!
 - 3) ما شاهدت التلميذ أشد همّة من صديقي في قراءة الدروس الصعبة إلى الآن!
 - 4) ما رأيت إلى الآن التلميذة أكثر من زميلتي إهتماماً في دراسة الدروس الصعبة!
33. «قلت في نفسي: أنظر! كيف أحدث قطرات الماء الصغيرة ثقباً في الصخرة؟ هل أنت أقل من هذه القطرات؟». تدلّ العبارة على
- 1) الإرادة القوية
 - 2) حب النفس
 - 3) الشهامة و الشجاعة
 - 4) قطرات الماء الصغيرة

◀ اقرأ النصّ التالى بدقّة ثم أجب عن الأسئلة (42-34) بما يناسب النصّ:

النّاس بطبيعتهم لا يقتربون من الشّوك لخوفهم على أنفسهم ولأذاه ، ولكنهم بطبيعتهم العدوانية لا يجتنبون أبداً تمزيق وإمحاء أجمل وردة لأنهم مطمئنون إلى أنّ الوردة لا تملك من السلاح ما تدافع به عن نفسها ! ولهذا حين جاؤوا بدواء لأحد الحكماء خلال مرضه وفيه لحْمٌ ، خاطَبَ الدواء وقال : استضعفوك فذبجوك ، وإلا لماذا لم يذبجوا الأسد ؟! ففي هذا العالم الذى يُسيطر عليه قانون الغابة ، والحكومات لا تعمل إلا على أساس ميولها وأهوائها ، فلنكن أقوياء ؛ فالأعداء لا يخافون إلا القوة ! الدّول المستعمرة لم تعترف بحقّ الشعوب ، ولا لمرّة واحدة فى حرّيتها وإستقلالها إلا بعد ثورات جرت فيها الدماء كالأنهار ، وهذا قانون يجرى فى العلاقات بين الدّول !

34. متى يترك الظالم جوره ؟ حين

- (1) شعر أنّ مخاطبه أظلم منه!
- (2) فهم أنّ المخاطب لا يملك ما يفيد!
- (3) أراد أن يترحم عليه و يشفق!
- (4) أدرك أنّه لا يقدر على إرغام مخاطبه!

35. عيّن الخطأ:

- (1) إذا كانت المصالح الشخصية هى المسيطرة على العلاقات فيجب أن نكون أقوياء!
- (2) إذا بنيت الحكومات على أساس الأخلاقيات ، فحينئذ لا نحتاج إلى تقوية قوانا !
- (3) الظالم بمجرد أن يدرك أنّ مخاطبه هو القوى ، فإنّه يرفع يده عن الظلم!
- (4) أهواء الإنسان و ميوله إذا لم تُربّ ، فإنّها تميل إلى الإعتداء و الظلم!

36. لماذا يجب أن نكون أقوياء؟ لأنّ

- (1) العقل يحكم بانتصار من هو أقوى!
 - (2) الحياة بنى محورها على أساس غلبة القوى!
 - (3) فقدان القوة دائماً يسبب سيطرة الجماعات القويّة!
 - (4) العلاقات بين الحكومات لم تُبنَ على أساس العقل و القانون!
37. على أساس النصّ يجرى قانون «القوى يأكل الضعيف!» بين
- (1) الإنسان و الطبيعة!
 - (2) الحكومات!
 - (3) الأصدقاء!
 - (4) الغنى و الفقير!

◀ عيّن الصحيح فى التشكيل (38 و39):

38. «لا يجتنبون أبداً تمزيق أجمل وردة ، لأنهم مطمئنون إلى أنّ الوردة لا تملك من السلاح ما تدافع به عن نفسها»:

- (1) يَجْتَنِبُونَ - وَرْدَةٌ - السِّلَاحِ (2) أَنَّهُمْ - مُطْمَئِنُونَ - تَمْلِكُ - تُدَافِعُ
 - (3) الوردة - تملك - تدافع - نفس (4) الوردة - تملك - من - السلاح
39. «الدول المستعمرة لم تعترف بحق الشعوب ، و لا لمرّة واحدة ، فى حرّيتها و استقلالها!»:
- (1) حقّ - الشعوب - مرّة - حرّيتها (2) تعترف - حقّ - مرّة - واحدة
 - (3) المُستَعْمَرَةُ - تعترف - حقّ - حرّيتها (4) المُستَعْمَرَةُ - الشعوب - حرّية - استقلال

◀ عيّن الصحيح فى الإعراب و التحليل الصرفى (42 - 40):

40. «يقتربون»:

- (1) مزيد ثلاثى من باب افتعال - صحيح - مبنى للمعلوم - معرب / فعل مرفوع بثبوت نون الإعراب
- (2) مضارع - للغائبين - مبنى للمعلوم / فعل و فاعله ضمير الواو ، و الجملة فعلية و حال و منصوب محلا

- (3) للغائبين - مزيد ثلاثي - صحيح - لازم / فعل مرفوع بالواو ، و الجملة فعلية و نعت و مجرور محلاً
(4) فعل مضارع - مزيد ثلاثي من باب افتعال - مبني للمجهول / نائب فاعله ضمير الواو البارز ، و الجملة فعلية

41. «تدافع»:

- (1) مزيد ثلاثي من باب مفاعلة - معتل و أجوف - لازم / فعل و فاعله الضمير المستتر
(2) فعل مضارع - مزيد ثلاثي من باب تفاعل - معرب / فعل مرفوع و مع فاعله جملة فعلية
(3) مضارع - للغائبة - مزيد ثلاثي من باب مفاعلة / فاعله ضمير «هي» المستتر و الجملة فعلية
(4) للمخاطب - لازم - مبني للمجهول - معرب / نائب فاعله «نفس» و الجملة خبر و مرفوع محلاً

42. «لحم»:

- (1) نكرة - معرب - منصرف / مبتدأ و مرفوع و خبره «خاطب» و الجملة اسمية
(2) مشتق و صفة مشبهة - نكرة - معرب / مبتدأ مؤخر و خبره شبه جملة «فيه»
(3) مفرد مذكر - جامد - منصرف / مبتدأ و مرفوع و خبره «خاطب الدواء»
(4) اسم - مفرد مذكر - نكرة - معرب / مبتدأ و خبره «فيه» و الجملة اسمية

◀ عَيِّنِ المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (43-50):

43. عَيِّنِ علامة الإعراب فرعية في كلمة «أرفع»:

- (1) ما شاهدت أرفع من شأن الصالحين عند الله!
(2) أرفع درجة علمية في جامعتنا كان لزميلتي!
(3) أرفع الدرجات التي أخذتها كانت أقل من درجتك!
(4) وجدته في مقام أرفع مما كنت أتوقع منه!

44. عَيِّنِ الخطأ في صيغة الأفعال:

- (1) دَعَى الهزل في الكلام و أهمليه ؛ يا بنتي العزيزة!
(2) علينا أن نخشى من أعمالنا السيئة أمام خالقنا الكريم!
(3) عليكم أن يذقن مصاعب الحياة لكسب التجارب القيّمة!
(4) المعلمون يَعدون طلبتهم بجوائز ثمينة إذا نجحوا في الإمتحان!

45. عَيِّنِ الخطأ في المبنى للمجهول:

- (1) اليوم اشترت اختي محفظة صغيرة! اليوم أشتريت محفظة صغيرة!
(2) تسأل طالبة والدها عن مفاهيم غامضة! تُسأل والدها عن مفاهيم غامضة!
(3) حان وقت الإمتحان و هيأت نفسي له! حان وقت الإمتحان و هيئت نفسي له!
(4) جَرَّب العلماء تجارب كثيرة في مجالات علمية! جُرِّبَت تجارب كثيرة في مجالات علمية!

46. عَيِّنِ ما ليس فيه العدد الترتيبي:

- (1) راجعتُ إلى المكتبة خمس مرّات لأخذ كتاباً خاصاً!
(2) و أخيراً جئت بالكتاب إلى البيت في المرّة السادسة!
(3) فبدأت بقراءته مرّتين و لكتي ما فهمته حتّى في المرّة الثانية!
(4) و بعد أن تأملت فيه كثيراً و في المرحلة العاشرة ، فهمته جيّداً!

47. عَيِّنِ المفعول فيه:

- (1) على الطالب النشيط يطمئن بنفسه يوم الإمتحان!
(2) إنّ الليل إن كان قصيراً ، لا يسمح للإنسان أن يطالع كثيراً!
(3) لا أنسى صباح الليلة التي سهرتها ، فكنت أشعر فيه بالتعب!
(4) كان هذا اليوم هو اليوم الخامس من بداية الأعمال الدراسية فالطلاب فرحون!

48. عین ما لیس فیہ الحال:

- (1) لماذا تتکاسل فی دراستک و أنت طالب ذکی؟!
- (2) لم یکن الضیف یستطیع أن یبقی فی المدینة منتظراً!
- (3) کیف یمدح هذا الشاعر الحکام الظالمین و هو مسلم!
- (4) هذا رأى صحیح غیر أن كثيراً من الطلاب لا یوافقون علیه!

49. عین المستثنی المفرغ:

- (1) یعیش الناس فی الدنیا براحة إلا البخیل!
- (2) لا یرید المعلم أن یساعد أحداً إلا المجتهدین!
- (3) لم یضیع عمره فی المعاصی إلا المخطئ فی أعماله!
- (4) یخرج القرآن الإنسان من الیأس إلى الرجاء إلا الغافلین!

50. عین الخطأ فی أسلوب النداء:

- (1) یا أيها المسلمین ؛ علیکم أن تجاهدوا فی سبیل الله جهاد المخلصین!
- (2) یا داعی العزة ؛ علینا أن نحافظ علی کرامة الوطن و شرفه أمام الأعداء!
- (3) یا ساعیا فی تربیتی ؛ أرجو منك أن تطلب لی من الله التوفیق فی الحیاة!
- (4) یا صاحبة الفضيلة ؛ علیک أن لا تخافی من المشاكل حتی تصلی إلى غایتک!

❖ آزمون جامع ۳ ❖ خارج از کشور ۱۳۹۲

◀ عین الأصحّ و الأدقّ فی الأجوبة للترجمة أو التعریب أو المفهوم (26 - 33):

26. «لن ینحني أجيالنا الصامدون أمام الظلم و الظالمین و سیثورون علیهم!»:

- (1) نسل های مقاوم ما در برابر ظلم و ظالمان تسلیم نخواهند شد و علیه آنان قیام خواهند کرد!
- (2) نسل های استوارند که در برابر ظلم و ظالمان خم نمی شوند و ضدّ آنان انقلاب خواهند کرد!
- (3) نسل ما مقاومتش سر فرود نیاوردن در مقابل ستم و ستمگران است و ضدّ آنان به پا خواهد خواست!
- (4) نسل پایدار ما است که در مقابل ستم و ستمگری سر فرود نمی آورد و علیه آنان به پای خواهد خواست!

27. «یعانی الإنسان فی المدن الكبيرة من الضوضاء الكثيرة و الحیاة المکررة!»:

- (1) مردم در بلاد کبیره از شلوغی فراوان و روزمرگی زندگی به زحمت می افتند!
- (2) انسان در شهرهای بزرگ از سر و صدای زیاد و زندگی تکراری رنج می برد!
- (3) مردم بلاد کبیره از سر و صدای زیاد و زندگی مکرر، به ستوه آمده اند!
- (4) رنج انسان در شهرهای بزرگ از ازدحام زیاد و تکرار زندگی می باشد!

28. «إن جسم الإنسان شیء غامض و مازال العلماء لم یستطیعوا أن یکتشفوا حقائقه کلّها!»:

- (1) جسم بشر چیز مبهم و پیچیده ایست که دانشمندان تاکنون قادر نشده اند به کلّ حقایق آن پی ببرند!
- (2) جسم بشر چیز پیچیده ای می باشد و علما تاکنون نتوانسته اند واقعیت های کلی آن را اکتشاف کنند!
- (3) بدن انسان شیء پیچیده ایست و دانشمندان تا به حال نتوانسته اند تمام حقایق آن را کشف کنند!
- (4) بدن انسان شیء مبهمی است که پژوهشگران تا حالا قادر نشده اند به کلّ حقایق آن پی ببرند!

29. «أعط الفقير ما لاق بك و بقدر سخائك، لا بمقدار يقنع!»:

- (1) به فقرا چیزی عطا کن که خود شایسته‌اش هستی و مقدار بخششت اجازه می‌دهد، نه آن اندازه که قانعش کنی!
 - (2) به فقیر آنچه را که لایق تو است و به اندازه‌ی سخای خویش است عطا کن، نه به قدری که او قانع می‌شود!
 - (3) به فقیر آن را ببخش که لایقش هستی و به قدر سخاوت به او عطا کن، نه آن قدر که او را قانع کند!
 - (4) به اندازه‌ی لیاقت خویش به فقرا ببخش و به اندازه‌ی سخاوت عطا کن، نه به اندازه‌ی قانع شدن وی!
30. عین الخطأ:

- (1) يجب علينا أن ندرك قيمة الوقت في جميع الأوقات! : باید ارزش وقت را در همه‌ی اوقات بفهمیم!
- (2) أ علمتم أن أفضل المصاحب في حياة الإنسان هو الكتاب! : آیا می‌دانید که برترین همنشین در زندگی انسان کتاب است!
- (3) لا تحصل الراحة المطلوبة في المجتمعات البشرية إلا بالجهد الكثير! : راحتی مطلوب در جوامع بشری فقط با تلاش بسیاری به دست می‌آید!
- (4) أكثر الناس قد تعودوا على الازدحام و لا يستطيعون أن يجلسوا وحدهم في هدوء! : بیشتر مردم به شلوغی عادت کرده‌اند و نمی‌توانند به تنهایی در آرامش بنشینند!

31. «عاتب أخاك بالإحسان إليه!» عین غیر المناسب للمفهوم:

- (1) با بداندیش هم، نکویی کن!
 - (2) به کسی که به تو بدی کرده نیکی کن!
 - (3) بخشش از بزرگان است!
 - (4) در عفو لذتی است که در انتقام نیست!
32. «با خوش بینی به مسائل نگریستن است که بسیاری از مردم را به موفقیت رسانده!» عین الصحيح:

- (1) النظر بالتفاؤل إلى كل أمر قد أوصل كثيراً من الناس إلى نجاحهم!
 - (2) الرؤية التفاؤلية إلى المسائل سبب أن يصل إلى النجاح كثير من الناس!
 - (3) الرؤية إلى المسائل بالتفاؤل هو الذي يصل به الكثير من الناس إلى نجاح!
 - (4) النظر إلى الأمور بالتفاؤل هو الذي قد أوصل الكثير من الناس إلى النجاح!
33. «چهار معلم در طول تحصیل، مرا نسبت به مطالعه‌ی سه درس مهم تشویق کردند!»:

- (1) أربع معلمين رغبوني حول دراستي إلى قراءة و مطالعة ثلاث دروس هامة!
 - (2) أربع معلمات تشجّعني خلال دراساتي إلى مطالعة ثلاث دروس هامة!
 - (3) شجّعني أربع معلمات خلال الدراسة إلى مطالعة ثلاثة دروس مهمة!
 - (4) يرغب أربعة معلمين في مدة الدراسة إلى قراءة ثلاثة دروس المهمة!
- ◀ اقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة (42 – 34) بما يناسب النص:

يتساءل الصغار دائماً: لماذا يتبعنا القمر عندما نسير و يتوقف عندما نتوقف؟ و الأعجب من ذلك أنه يسير بنفس السرعة التي نسير بها، فهو يرافقنا في السيارة و في القطار و ... و بطبيعة الحال فإن مراقبة القمر لنا أثناء سيرنا هو تصوّر من جانبنا فقط، ذلك لأن الأشياء التي نمرّ بها أثناء حركتنا بسرعة على الطريق تبدو كأنها تسير في الاتجاه المضادّ، و لذا نتوقّع من القمر نفس هذا السلوك، و لكن القمر لا يبدو كذلك بسبب المسافة التي تفصلنا عنه!

و إذا أردنا أن نتأكّد من ذلك فما علينا إلا أن نراقب قمم الجبال البعيدة أثناء وجودنا في سيارة نطلق بسرعة، و حينئذ ستبدو الجبال و كأنها تسير بسرعة توازي سرعتنا تماماً!

34. لماذا يتعجب الأطفال من مرافقتهم القمر أثناء حركتهم؟ لأنهم

(1) يرون أنه يتبعهم فكأنه يبحث عنهم!

(2) تعودوا على أن يروا الأشياء تسير على خلاف مسيرهم!

(3) يتصورون أن القمر حينئذ يتحرك مثلهم!

(4) يتحيرون حين يرون أنه يسير بنفس سرعتهم!

35. ماذا نتوقع من الأشياء أثناء توقفنا؟ نتوقع أن

(1) تكون في مكانها!

(2) تتحرك في اتجاه يوازينا!

(3) ترافقنا و تتابعنا!

(4) تسير في الاتجاه المضاد لنا!

36. سبب الاتجاهات المضادة و الموازية للأشياء في تصورنا هو

(1) ابتعادنا عنها بسرعة!

(2) حركتنا السريعة نحوها!

(3) مرافقتنا إيها في الطريق!

(4) المقدار الفاصل بيننا وبينها!

37. عين الصحيح للفراغ: إذا نسير في السيارة تبدو و كأنها تسير بسرعة معنا!

(1) الأشجار (2) النجوم (3) مناظر الطبيعة (4) الطيور و الحيوانات

◀ عين الصحيح في التشكيل (38 و 39):

38. «بطبيعة الحال فإن مرافقة القمر لنا أثناء سيرنا هو تصور من جانبنا!»:

(1) القَمَر - أثناء - تصوّر

(2) الحَال - سَيرنا - جانب

(3) طَبِيعَة - الحَال - مُرافَقَة

(4) مُرافَقَة - القَمَر - تصوّر

39. «ما علينا إلا أن نراقب قمم الجبال البعيدة أثناء وجودنا في سيارة!»:

(1) أثناء - وُجُود - سَيَّارة

(2) قَمَم - وُجُود - سَيَّارة

(3) نُرَاقِب - الجِبَال - البَعِيدَة

(4) الجِبَال - البَعِيدَة - وُجُود

◀ عين الصحيح في الاعراب و التحليل الصرفي: (40-42)

40. «نتوقف»:

(1) مضارع - معتل و مثال - متعدّ - مبني للمعلوم - مبني / فاعله ضمير مستتر، و الجملة فعلية

(2) فعل مضارع - للمتكلم مع الغير - معتل و أجوف - متعدّ / فعل مرفوع و فاعله الضمير المستتر

(3) للمتكلم مع الغير - مزيد ثلاثي من باب تفعل - معتل و مثال / فعل و فاعله ضمير «نحن» المستتر

(4) مضارع - مزيد ثلاثي من باب تفعيل - لازم - مبني للمعلوم / فاعله الضمير المستتر، و الجملة فعلية

41. «يرافق»:

(1) فعل مضارع - مزيد ثلاثي من باب مفاعلة - معرب / فعل مرفوع و فاعله ضمير «هو» المستتر

(2) مضارع - للغائب - صحيح - متعدّ - مبني للمجهول / فاعله ضمير «نا» البارز، و الجملة فعلية

(3) للمتكلم مع الغير - متعدّ - مبني للمعلوم - معرب / فاعله الضمير المستتر، و الجملة فعلية و حالية

(4) مزيد ثلاثي من باب مفاعلة - لازم - مبني / فعل مرفوع و مع فاعله جملة فعلية و خبر و مرفوع محلاً

42. «الأعجب»:

(1) اسم - مفرد مذكر - معرّف بأل - معرب - ممنوع من الصرف / خبر مقدّم و مرفوع

(2) مفرد مذكر - مشتق (اسم تفضيل) - معرب / مبتدأ و مرفوع و الجملة اسمية

(3) مشتق (صفة مشبهة) - نكرة - منصرف / مبتدأ و مرفوع و الجملة اسمية

(4) مشتق (اسم تفضيل) - معرّف بالإضافة - معرب / خبر مفرد و مرفوع

◀ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (43-50):

43. عین الصحيح في العلامات الفرعية للإعراب:

- (1) في بداية الأمر أحد حاضرون الجلسة قرأ آياتاً من كلام الله!
 - (2) علق المعلمين على عنق التلميذات المثاليات وسام الاجتهاد!
 - (3) الصادقون يواجهون الآخرين بحسن الخلق و الصداقة في كلامهم!
 - (4) إن الله يحب ذو الأخلاق الكريمة، فهو محبوب عند الله و عند الناس!
44. عین الصحيح للفراغ: «هما عن المذنب و ذهبنا إلى البيت فرحتين!»
- (1) عفا (2) عفوا (3) عفوتما (4) عفتا

45. عین الخطأ في الشرط أو في جوابه:

- (1) ما يعمل المؤمن في الدنيا يرى نتيجة عمله في الآخرة!
- (2) إن يصبرن على مرارة الحق يعرفن حلاوة عاقبته!
- (3) من لا يردّ خير الآخرين يحفر لنفسه بئراً عميقة!
- (4) من يحافظ على لسانه يسلم الناس من شره!

46. عین الخبر مفرداً:

- (1) ليت الأغنياء يجعلون من أموالهم حقاً للسائل والمحروم!
- (2) يصبح الطالب طالب العلم الحقيقي متى طلب العلم أينما وجده!
- (3) اعلم أن الذين يسرفون في النعم الإلهية يخسرون في الدنيا والآخرة!
- (4) إنما العمل الصالح تبقى بركاته مادامت السماوات والأرض تسييران!

47. عین ما ليس فيه الوصف:

- (1) على الإنسان أن يقوم هو بواجباته الدينية حتى تُقبل منه!
- (2) إن استعمال الأملاح كثيراً في الطعام ليس مفيداً لجسم الإنسان!
- (3) سافر العلماء المسلمون لاكتشافات علمية إلى أقصى الأرض!
- (4) بعد نزول الأمطار الكثيرة أصبحت السماء نظيفة فظهرت ظاهرة قوس قزح!

48. عین الحال:

- (1) جعلت صديقتي أمينةً لأُموري الشخصية لأختبرها!
- (2) تناولت لقمة من الطعام ثم خرجت من البيت خروجاً!
- (3) إلهي! أعطني فرحاً لا أغفل عن تعبدك و طاعتك!
- (4) قمت للإجابة عن الدرس مؤدّباً ثم جلست بإذن المعلم!

49. عین ما ليس فيه التمييز:

- (1) إن الله خلق الناس و هم يختلفون طبعاً و خلقاً!
- (2) ينقلب الإنسان بمشاهدة المؤمن روحاً و عملاً!
- (3) يحتاج الأبناء غالباً إلى من يصاحبهم مشفقاً!
- (4) إن تشجيعه يزيدني اهتماماً بالخدمة إلى الناس!

50. عین الصحيح عن إعراب المستثنى:

- (1) لا يخشى الله من عباده إلا العلماء!
- (2) ما يكذب بالدين إلا كل من يكفر بآيات الله تعالى!
- (3) لا يتذكر إلا أصحاب العقل و الإيمان!
- (4) لا تجعل الدنيا إلا وسيلةً للحصول على الأخرى!

❖ آزمون جامع ۴ ❖ کنکور سراسری ریاضی ۱۳۹۳

◀ عَيْنُ الْأَصَحِّ وَالْأَدَقِّ فِي الْأَجُوبَةِ لِلتَّرْجَمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ أَوْ الْمَفْهُومِ (26 - 33)

26. «أَعْرَضَ عَنْ هَوَى نَفْسِكَ حَتَّى لَا يَصِلَ ضَرْهُ إِلَى قَلْبِكَ!»:

(1) از هواهای نفس خود اعراض کن تا به دل تو زیان نرساند!

(2) از هوای نفس خود روی برگردان تا زیان آن به قلبت نرسد!

(3) از خواهشهای نفسانی خویش پرهیز کن تا ضررش به قلب تو نرسد!

(4) از خواهش نفسانی خویش دوری کن تا ضررهایش را به دل تو نرساند!

27. «أَشْكُرُ اللَّهَ عَلَى هَذِهِ الْأَيَّامِ الْمَاطِرَةِ، قَدْ طَابَ الْهَوَاءُ وَأَنَا الْآنَ أَشَاهِدُ ظَاهِرَةَ قَوْسِ قَزَحٍ مَعَ أَلْوَانِهَا الْجَمِيلَةِ!»:

(1) خدا را بخاطر این روزهای بارانی شکر می‌کنم، هوا پاک شده است و من الآن پدیده قوس قزح را با رنگهای زیبایش مشاهده می‌کنم!

(2) خدا را بخاطر روزهای پر باران کنونی شکر خواهم کرد که هوا را پاک کرده، و من اکنون شاهد رنگهای زیبای قوس قزح هستم!

(3) خدا را برای این روزهای پر بارانی که هوا پاک شده و اکنون می‌توانم پدیده رنگین کمان و رنگهای آن را ببینم، شکر گزارم!

(4) خدا را شاکرم برای این روزها که باران می‌بارد، هوا پاک شده و من می‌توانم رنگین کمان و رنگهای زیبای آن را ببینم!

28. «نَحْنُ سَنَذْهَبُ مَعَ قَائِدِنَا إِلَى الْقِتَالِ وَ لَنْ نَتْرَكَهُ وَحِيداً فِي الْوَقْتِ الْحَرَجِ!»:

(1) با رهبر خویش به محل نبرد رهسپار می‌شویم و او را در زمان سختی ترک نمی‌کنیم!

(2) به همراه فرمانده برای مبارزه خواهیم رفت و هرگز او را در وقت دشواری رها نمی‌کنیم!

(3) ما همراه فرمانده خود به نبرد خواهیم رفت و هنگام سختی او را تنها ترک نخواهیم کرد!

(4) ما با رهبر خود به میدان جنگ می‌رویم و او را در زمان دشواری تنها رها نخواهیم کرد!

29- «فِي انْتِهَاءِ مَرَمِّ مَدْرَسَتِنَا نَافِذَةٌ تَفْتَحُ عَلَى مَنْظَرٍ جَمِيلٍ، أَسْرَعُ أَنَا لِرُؤْيَيْهَا بِاشْتِيَاقٍ حِينَمَا يُدَقُّ الْجَرَسُ!»:

(1) در آخر راهروی در مدرسه ما پنجره‌ای هست که به منظره زیبایی باز شده، هر وقت زنگ می‌خورد، من با اشتیاق برای دیدن منظره می‌شتابم!

(2) در انتهای راهرو مدرسه ما پنجره‌ایست که به منظره زیبایی باز می‌شود، وقتی زنگ می‌خورد، من با اشتیاق برای دیدن پنجره می‌شتابم!

(3) در انتهای این راهرو از مدرسه ما پنجره‌ای به سمت تابلویی از طبیعت باز می‌شود که بعد از زنگ، من با اشتیاق به دیدنش می‌شتابم!

(4) در آخر راهرو مدرسه ما آن پنجره به یک تابلو زیبای طبیعی باز می‌شود، موقع زنگ برای دیدنش مشتاقانه می‌شتابم!

30- عَيْنُ الْخَطَأِ:

(1) الوالدان يخفق قلبهما لحب أولادهما دائماً؛ والدين قلبشان همواره به عشق فرزندان‌شان می‌تپد!

(2) رأيت إقبال أولادنا على التلفزيون قد ازداد؛ توجه فرزندان‌مان را به تلویزیون می‌بینیم که زیاد می‌شود!

(3) إنَّ أحبَّ الأعمال عند الله أدومها وإن قلت؛ محبوب‌ترین اعمال نزد خداوند بادوام‌ترین آنهاست، اگر چه اندک باشد!

4) على الإنسان أن يتحرّر من كلّ عبوديّة إلّا عبوديّة الله تعالى!؛ بر انسان است که از هر عبودیتی جز عبودیت خداوند تعالى آزاد شود!

31- «من يتأمل قبل الكلام يسلم من الخطأ». عيّن المناسب للمفهوم:

- 1) «لَمْ يَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ» (2) سخندان پرورده پیر کهن بیندیشد آنکه بگوید سخن!
 - 3) إِذَا تَمَّ الْعَقْلُ نَقَصَ الْكَلَامُ! (4) سخن تا نپرسند لب بسته‌دار گهر نشکنی تیشه آهسته‌دار!
- 32- «مشکل کسانی که فکر بسته دارند اینست که دهانشان پیوسته باز است!». عيّن الصحيح:

- 1) مشكلة من لهم فكر مغلق أنّ فهم مفتوح دائماً!
 - 2) مشکل الذين فكرهم يغلق أنّ لهم لساناً دائماً ينطق!
 - 3) إنّ المشكلة لذن الذين فكرهم مغلقة أنّ لسانهم يتكلم دائماً!
 - 4) إنّ مشكلة الذين فهم مفتوح دائماً هو أنّه ليس لهم فكر مفتوح!
- 33- «این مقاله علمی را یکی از دانشمندان یازده ماه قبل در نه صفحه نوشته است!»:

- 1) كتب أحد العلماء مقالة العلميّة في تسع صفحات من قبل أحد عشر شهراً!
- 2) قد كتبت إحدى العالمات هذه المقالة العلميّة في تسع صفحات قبل أحد عشر شهراً!
- 3) إنّ هذه المقالة العلميّة كُتبت بواسطة واحد من العلماء قبل أحد عشر شهراً على تسع صفحات!
- 4) إنّ هذه المقالة العلميّة كُتبت بواسطة واحدة العالمات من قبل أحد عشر شهراً في تسع صفحات!

◀ اقرأ النصّ التّالي بدقّة ثمّ أجب عن الأسئلة (34 - 42) بما يناسب النصّ:

أ رأيت شجرة مرتفعة أو ثمرة طيّبة أو فاكهة لذيذة؟! أ لم تكن هذه بذرة سترت في التّراب و اختفت عن الأعين ثمّ أحييت و خرجت من التّراب و أصبحت علي ما نراه الآن في الطبيعة؟! الربيع بأزهاره و طيب هوائه قد جاء بعد برودة شديدة، و أوراق الأشجار عادت إلى مكانها بعد سقوطها، و قد عاد تغريد الطّيور و الحيويّة و النشاط بعد زمن من السكون! تلك هي حياة الإنسان! يُسرّ و عُسر، راحة و شقاء، طلوع و غروب، نزول و صعود و ... فإذا كان الأمر هكذا فعليه أن لا تبطره النعمة إذا ارتفع، و لا تذللّه الشدّة إذا سقط؛ بل عليه أن يكون إنساناً حاذقاً ثابتاً في حالتي السراء و الضراء!

34- عيّن المناسب للفراغ: على الإنسان أن يكون ثابتاً في حالتي السراء و الضراء بسبب

- 1) أنّهما مفيدان لتقدّم الإنسان، فلا تقدّم إلا بهما!
- 2) أنّ الحياة ممزوجة بهما، فحين يأتي أحدهما نتوقّع ذهابه!
- 3) أنّ طيب الحياة و حسننها لا يأتي إلا بعد شقاء الحياة و كرهها!
- 4) أنّ الأمور ليست بيد الإنسان، فهو مجبور على قبول هذه الحالات!

35- عيّن الخطأ:

- 1) نضوج الأعمال و نُضج الأفكار كالفواكه بحاجة إلى مرور الزّمن، فلا نتعجّل في أكلها قبل موعدها!
- 2) نحن كالبذور نحتاج إلى السّتر و الاختفاء قبل الظهور و إظهار أنفسنا في المجتمع و بين النَّاس!
- 3) طيب الهواء و طهارته يدلّ على أنّه حصل بعد تلوّث حتماً، فمع كلّ شيء يجب أن نشاهد خلافه!
- 4) السكون و عدم الحركة في ظاهر الأشياء يشير إلى حركة في باطنها عن قريب، ربّما نشاهدها!

36- عيّن المناسب للفراغ: النصّ يطلب منّا أن

- 1) لا ننظر إلى حال الأشياء، بل إلى ماضيها و مستقبلها!
- 2) لا نكون مغرورين في الحياة، فإنّ الدّنيا ليست دار قرار!
- 3) نهتمّ بتغريد الطّيور و أزهار الربيع و جمال الدّنيا!
- 4) نهتمّ بحالة يُسرنا كما نهتمّ و نعنتى بحالة عُسرنا!

37- مفهوم النص هو أنّ

- (1) الحياة تُظهر بنفسها حقيقة الإنسان!
- (2) حياة الإنسان بحاجة إلى السَّراء و الضَّراء!
- (3) الشدَّة و الرِّخاء كليهما مدرسة تربي الإنسان!
- (4) التَّعمة و التَّقمة علامتان تُظهران ارتفاع الإنسان أو انخفاضه!

◀ عيّن الصحيح فى التشكيل (38 و 39)

38- «ألم تكن هذه بذرة سترت فى التراب و اختفت عن الأعين ثم خرجت من التراب!»: (1) الأَعْيُن - خُرَجَتْ - التُّراب (2) سُتِرَتْ - التُّراب - الأَعْيُن

- (3) بَذَرَةٌ - سَتَرَتْ - اخْتَفَتْ
- (4) تَكُنْ - بَذَرَةٌ - التُّراب

39- «الرَّبيع بأزهاره و طيب هوائه قد جاء بعد برودة شديدة، و أوراق الأشجار عادت إلى مكانها!»: (1) الرَّبيع - جَاءَ - أَوْرَاق (2) بُرُودَةٌ - شَدِيدَةٌ - الْأَشْجَار

- (3) أَوْرَاق - عَادَتْ - مَكَانٍ
- (4) أَزْهَارُهُ - بَعْدَ - بُرُودَةٍ

◀ عيّن الصحيح فى الإعراب و التَّحليل الصرفى (40 - 42)

40- «رَأَيْتَ»:

- (1) معتل و أجوف - متعدّد - مبنى للمعلوم - مبنى / فعل و فاعله ضمير التَّاء البارز
- (2) مزيد ثلاثى من باب إفعال - معتل و ناقص - معرب / فاعله ضمير «ت» البارز
- (3) للمخاطب - معتل و ناقص - متعدّد / فعل و فاعله ضمير «ت» البارز، و الجملة فعلية
- (4) فعل ماضٍ - مجرّد ثلاثى - مبنى للمعلوم / فاعله ضمير «أنت» المستتر، و الجملة فعلية

41- «تَكُنْ»:

- (1) للغائبة - مجرّد ثلاثى - معتل و أجوف / فعل مجزوم و من الأفعال الناقصة، اسمه «هذه»
- (2) فعل مضارع - للمخاطب - مجرّد ثلاثى - معتل / فعل من الأفعال الناقصة، و هى من النواسخ
- (3) مضارع - معتل و أجوف - معرب / فعل مجزوم بحرف «لم» و علامة جزمه حذف حرف العلة
- (4) مجرّد ثلاثى - معتل و أجوف - معرب / فعل مجزوم بحرف «لم» و اسمه ضمير «هى» المستتر

42- «شديدة»:

- (1) معرّف بالإضافة - معرب - منصرف / نعت أو صفة مفردة و مجرور بالتبعية
- (2) اسم - مفرد مؤنّث - مشتق و صفة مشبهة - نكرة - معرب / مضاف إليه و مجرور
- (3) مشتق و صفة مشبهة (مصدره: شدّة) - نكرة / نعت مفرد و مجرور بالتبعية لمنعوتها «برودة»
- (4) مفرد مؤنّث - جامد و مصدر - نكرة - منصرف / صفة و مجرور بالتبعية للموصوف «برودة»

◀ عيّن المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (43 - 50)

43- عيّن ما ليس فيه من علامات الإعراب الفرعية:

- (1) أفضل تلاميذى هم الذين يتعلّمون العلوم النافعة!
- (2) هل فهمت صديقتاك هذا الدّرس و الدّروس الماضية؟
- (3) لمّا رأى الأعداء شجاعة المجاهدين هربوا مذعورين!
- (4) هل يوجد فى هذه النواحي دكان لنشترى منه الفاكهة؟

44- عيّن الخطأ حول الأفعال المعتلة:

- (1) الأطباء يصفون للمرضى أدوية تشفيهم!
- (2) عجز هذان الرّجلان العجوزان أن يمشيا على رجليهما!

- (3) لا تَبْعِي وقتك بثمان رخيص؛ يا بنتي العزيزة!
 (4) لم يَعد هؤلاء الباحثون يصلون إلى أهدافهم العلميّة!
 45- عَيْنُ الخَطَأِ للفراغين: إِنَّ ... على الحسنات ... إلى الله!
 (1) تحرصن / تتقربن
 (2) تحرصا / تتقربا
 (3) تحرصوا / تتقربوا
 (4) يحرصان / يتقربان
 46- عَيْنُ نائب الفاعل ضميراً مستتراً:
 (1) كَانَ عَقُولُكُمْ قد غُسِلَتْ فغَيَّرْتُمْ طريقة حياتكم!
 (2) إِنِّي أَرْسَلْتُ للتعليم و لإتمام مكارم الأخلاق!
 (3) لن تُؤَيِّدَ آراء هذا العالم في الجلسات العلميّة!
 (4) مُنَعْنَا من التَّكاسل و إلقاء أمورنا على الآخرين!
 47- عَيْنُ المفعول فيه:
 (1) سأحضر في الحفلة متأخراً، إن تُوَافَقَ!
 (2) إذا أردت أن تعمل عملاً فاعلم أَنَّ الله شاهد عليك!
 (3) أَيُّهَا الإنسان؛ إلى متى يستمرّ الكبر و الغرور في نفسك!
 (4) في اليوم التالي سوف تسمع أخباراً مهمّة عن هذا الموضوع!
 48- عَيْنُ النَّعْتِ يختلف نوعه عن الباقي:
 (1) ظهرت أشعة الشمس الذهبيّة من وراء الجبال المرتفعة!
 (2) أنا راض برضى الله عند مواجهة حوادث الدّهر المرمّة!
 (3) عليك أن تُنفقَ من ثرواتك العظيمة؛ يا أُختي!
 (4) لحظة زيارة جدّتي لحظة أنتظرها منذ مدّة طويلة!
 49- عَيْنُ المفعول المطلق:
 (1) أَطِيعْكَ يا إِلَهِي و أشهد بربوبيّتك مقراً بأنّك إِلَهِي و رَبِّي!
 (2) لا تقلق أبداً؛ إِنَّ الذي خلقك من عدم يحفظك من المخاطر!
 (3) حينما أعتد على الآخرين لن أبادر مبادرةً تُنجيني من الخطرات!
 (4) هناك نظرة خاصّة للإنسان الصابر إلى العالم، تعطيه صبراً كثيراً!
 50- عَيْنُ المستثنى منه محذوفاً:
 (1) ما كان المدير قد قبل جميع الموظفين إلّا واحداً منهم!
 (2) لا يثور ضدّ الظلم و الظالمين في العالم إلّا المؤمنون!
 (3) لم يتأمل أغلب النَّاس حول خلقتهم إلّا العقلاء منهم!
 (4) ما راقبت الأمّ أعمال أولادها اليوم إلّا لعبهم الكثير!

❖ آزمون جامع ۵ ❖ کنکور سراسری تجربی ۱۳۹۳

- ◀ عَيْنُ الأصَحِّ و الأدقِّ في الأجوبة للترجمة أو التعريب أو المفهوم (26 - 33)
 26- «كنت أحسّ أنّ الحياة سوف تَمُرُّ بي بصعوبة كثيرة مع فقدانه!»:
 (1) حس کرده بودم زندگی با عدم وجود او بر من خیلی سخت می گذرد!
 (2) حس می کردم با فقدان او زندگی جدا با من به دشواری روبرو خواهد شد!

- (3) احساسم این بود که زندگی بر من بسیار دشوار سپری خواهد شد با نبود او!
- (4) احساس می کردم که با از دست دادن او زندگی بسیار سخت بر من خواهد گذشت!
- 27- «الصَّبْرُ صَبْرَان: صَبْرٌ عَلَىٰ أَدَاءِ عَمَلٍ حَسَنٍ لَا تَحِبُّ إِدَاءَهُ، وَ صَبْرٌ عَلَىٰ تَدَكِّ عَمَلٍ سَيِّئٍ تَحِبُّهُ!»:
- صبر و شکیبایی بر دو نوع است،
- (1) تحمّل کردن خوبیهایی که مورد علاقهات نیستند، و تحمّل کردن کار بدی که بدان علاقه داری!
- (2) تحمّل انجام کارهای خوبی که تمایل به آنها نداری، و ترک بدیهایی که به آنها تمایل داری!
- (3) صبر بر انجام کار خوبی که انجام دادنش را دوست نداری، و صبر بر ترک کار بدی که دوستش داری!
- (4) صبر کردن بر کاری خوب که انجام آن را نمی پسندی، و صبر کردن بر بدیهایی که دوستشان نداری!
- 28- «الْغَدَ الْمُضِيُّ يَتَعَلَّقُ بِمَنْ يَعْرِفُ الْيَوْمَ وَيَنْتَفِعُ بِهِ بِأَحْسَنِ وَجْهِ!»:
- (1) فردای روشنی بخش از آن کسی است که امروز را بشناسد و از آن به بهترین وجه سود ببرد!
- (2) فردایی روشن است که متعلّق به کسی باشد که امروز را دریافته و نفع خوبی از آن گرفته باشد!
- (3) فردایی که درخشان است به کسی تعلق دارد که امروزش را می شناسد و برترین نفع را از آن می برد!
- (4) فردایی فروزان است که از آن کسی باشد که امروز را بشناسد و به بهترین صورت از آن سود برده باشد!
- 29- «الَّذِينَ قَدْ عُرِفُوا بِأَخْلَاقِهِمُ الْكَرِيمَةَ لَمْ يُضَيِّعُوا عَمْرَهُمْ وَ تَوَصَّلُوا إِلَى حَقِيقَةِ الْحَيَاةِ!»:
- (1) آنها که اخلاق کریمه خود را شناخته و بدان مشهور شدند، عمر را ضایع نکرده به زندگی حقیقی دست می یابند!
- (2) کسانی که به اخلاق کریمه شان شناخته شده اند، عمرشان را تباه نکرده اند و بر حقیقت زندگی دست یافته اند!
- (3) آنانکه به اخلاق کریمه خود شهره هستند، عمرشان را از بین نبرده اند و حقیقت زندگیشان را دریافته اند!
- (4) آنها که اخلاق کریمه خویش را شناختند، عمرشان تلف نشده و حقیقت زندگی را واقعاً در می یابند!
- 30- عَيْنُ الْخَطَا:
- (1) لَا تُؤَخِّرْ وَقْتَ صَلَاتِكَ إِلَّا لِلْقِيَامِ بِأُمُورِ النَّاسِ! زَمَانِ نَمَازِ خُودَ رَا فِقْطَ بَرَايِ اِنْجَامِ كَارِهَائِ مَرْدَمِ بَه تَاخِيرِ بَيْنْدَا!
- (2) اِسْعَ فِی كَسْبِ الْعِلْمِ حَتَّى يَرْفَعَ عَمَلُكَ عِلْمَكَ! دَر بَه دَسْتِ اَوْرْدَنِ عِلْمِ تَلَاشِ كُنْ تَا عَمَلْتِ، عِلْمْتِ رَا بَالَا بَبْرَدَا!
- (3) مَنْ يَطْلُبُ مَطْلُوبَهُ يَهْجُرْ نَوْمَهُ! هَر كَسٍ مَطْلُوبِ خُويشِ رَا بَجُويِدِ اَز خُوابِ خُودِ دَسْتِ مِی كَشْدَا!
- (4) قَصْرَ أَمَانِيكَ لِأَنَّهُ لَا خَيْرَ فِي كَثَرَتِهَا! اَرْزُوهَايْتَ رَا مَقْصَرِ بَدَانِ زَيْرَا دَر زِيَادِي اَنْهَا خَيْرِ نَيْسْتَا!
- 31- «كَلِمَ النَّاسَ عَلَى قَدَرِ عَقُولِهِمْ!». عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْمَفْهُومِ:
- (1) اِنْ خَيْرِ الْكَلَامِ مَا يُمْكِنُ فَهْمُهُ لِلنَّاسِ! (2) اِنْكُمْ مَسْؤُولُونَ عَنْ كَلَامِكُمْ بَيْنَ النَّاسِ!
- (3) يَجِبُ عَلَيْكُمْ اَنْ تَحْفَظُوا لِسَانَكُمْ اَمَامَ النَّاسِ! (4) تَأَمَّلْ قَبْلَ اَنْ تَبْدَأَ بِالْكَلَامِ اَمَامَ النَّاسِ!
- 32- «گمان می کنم دوستانم، کوچک و بزرگ آنها، مرا فراموش کرده اند!». عَيْنُ الصَّحِيحِ:
- (1) ظَنَنْتُ اَنْ صَدِيقَتَايَ نَسِيتَنِی، الصَّغِيرَةُ وَ الْكَبِيرَةُ مِنْهُمَا!
- (2) اُفْكَرْتُ اَنْ صَدِيقَاتِي قَدْ نَسَيْنِنِی، صَغِيرَهُمْ وَ كَبِيرَهُنَّ!
- (3) اُظُنُّ اَنْ اَصْدِقَائِي قَدْ نَسَوْنِی، الصَّغِيرَ مِنْهُمْ وَ الْكَبِيرَ!
- (4) فَكَّرْتُ اَنْ صَدِيقَيَّ نَسَيَانِی، صَغِيرَهُمَا وَ كَبِيرَهُمَا!
- 33- «اگر هر روز چهار ساعت درس بخوانی، بعد از یازده روز برای شرکت در همه امتحانات آماده

خواهی بود!»:

- (1) إن كنت درست أربع ساعات كل يوم، بعد أحد و عشر يوماً تكون مستعداً للاشتراك في جميع الامتحانات!
- (2) إن تدرس أربع ساعات في كل يوم، فستكون جاهزاً للاشتراك في جميع الامتحانات بعد أحد عشر يوماً!
- (3) إذا درست في كل الأيام أربع ساعات حتى يوم أحد عشر، كنت جاهزاً لجميع الامتحانات!
- (4) إذا تدرس لأربع ساعات كل يوم حتى أحد و عشر يوماً، ستكون مستعداً للامتحانات كلها!

◀ اقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة (34 - 42) بما يناسب النص:

روي أن ملكاً كان حريصاً على مظاهر الأبهة و العظمة، فحين كان يخرج إلى الشعب كانت الطبول تضرب و الناس يجتمعون واقفين على جانبي الطريق للتحية و السلام بكرامية و إجبار! في يوم فهم الملك أن جماعة منهم لم يأتوا مع بقية الناس بذريعة عدم سماع صوت الطبل! اعتبر الملك ذلك مصيبة عظيمة! فجمع المستشارين و طلب منهم أن يصنعوا طبلًا يسمع صوته جميع الناس! و كان بين المستشارين شيخ معمر؛ فقال: أنا مستعد للقيام بهذا الأمر و لكنني بحاجة إلى أموال كثيرة ... فقبل الملك و أعطاه ما طلب!

أخذ الشيخ هذه الأموال و قام بتوزيعها بين الناس و كان يقول: أيها الناس! لا تشكروني، بل أشكروا الملك الذي أخذت منه هذه الأموال! بعد أيام رأى الملك أن الناس مجتمعون حول قصره قبل خروجه مشتاقين لزيارته، فتعجب من معجزة ذلك الطبل! فحين استفسر الأمر تبين الموضوع له!

34- ماذا تبين للملك في الأخير؟: تبين له أن

- (1) الإحسان معجزة تُسمع كل الأسماع و القلوب!
- (2) اجتماع الناس حوله عند الخروج يؤذيهم فيجب تركه!
- (3) الشيخ قد خرج في عمله حول تهئية الطبل صادقاً!
- (4) الذين لم يجتمعوا حوله كانوا مصابين بثقل السمع!

35- عيّن الخطأ عن شخصية الملك و الشيخ المعمر:

- (1) ما كان الملك يعلم حقيقة بأن الناس لا يحبونه!
- (2) كان الشيخ يريد الأموال لنفسه حين طلبها من الملك!
- (3) كان الشيخ صادقاً في كلامه عند توزيع الأموال بين الناس!
- (4) كانت للملك جماعة يسمع آراءهم عند حدوث بعض المشكلات!

36- عيّن الخطأ:

- (1) كان الشيخ يقصد أن ينبه الملك بعمله!
- (2) اجتمع الناس حول الملك في الأخير عن رغبة و شوق!
- (3) كان الشيخ يريد بطلبه نجات جماعة لم يأتوا مع الآخرين للتحية!
- (4) لو كان الشيخ يطلب القيام بالإحسان صراحةً، لما كان الملك يقبل ذلك!

37- المفهوم المستنتج من النص هو أن

- (1) العدالة تضمن بقاءنا لا العدد و القوة!
- (2) الحكم يبقى مع الكفر و لا يبقى مع الظلم!
- (3) الإنسان عبد الإحسان و الكرم!
- (4) الظلم مرتعه وخيم و الإحسان فضله رفيع!

◀ عيّن الصحيح في التشكيل (38 و 39)

38- «فهم الملك أن جماعة منهم لم يأتوا مع بقية الناس بذريعة عدم سماع صوت الطبل!»:

- (1) فهم - بقية - الناس
- (2) جماعة - عدم - سماع

- (3) النَّاسَ - سَمَاعَ - الطَّبْلَ (4) الْمَلِكُ - جَمَاعَةً - ذَرِيعَةً
 39- «رَأَى الْمَلِكُ أَنَّ النَّاسَ مُجْتَمِعُونَ حَوْلَ قَصْرِهِ قَبْلَ خُرُوجِهِ مُشْتَاقِينَ لَزِيَارَتِهِ!»:
 (1) رَأَى - الْمَلِكَ - مُجْتَمِعُونَ (2) قَبْلَ - خُرُوجَ - مُشْتَاقِينَ
 (3) النَّاسَ - حَوْلَ - قَصْرِهِ (4) حَوْلَ - قَصْرَ - زِيَارَتِهِ

◀ عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (40 - 42)

40- «يَجْتَمِعُونَ»:

- (1) فعل مضارع - مزيد ثلاثى - متعدّد - مبنى للمعلوم - مبنى / فعل و مع فاعله جملة فعلية و خبر
 (2) للغائبين - صحيح - لازم - معرب / فعل مرفوع بثبوت نون الإعراب و فاعله ضمير «هو» المستتر
 (3) مضارع - للغائبين - مزيد ثلاثى من باب افتعال / فعل مرفوع بثبوت نون الإعراب، و فاعله ضمير
 الواو البارز
 (4) مزيد ثلاثى من باب إستفعال - صحيح - مبنى للمعلوم / فعل و فاعله ضمير الواو و الجملة فعلية
 و خبر و مرفوع محلا

41- «تَبَيَّنَ»:

- (1) مزيد ثلاثى من باب افتعال - معتل و أجوف - مبنى / فعل و مع فاعله، جملة فعلية
 (2) للغائب - مزيد ثلاثى من باب تفعّل - معتل و أجوف / فعل و فاعله «الموضوع» و الجملة فعلية
 (3) مضارع - للغائب - معتل و أجوف - لازم - مبنى للمعلوم / فاعله «الموضوع» و الجملة فعلية و خبر
 (4) فعل ماضى - معتل و أجوف و مضاعف - متعدّد - مبنى للمعلوم - مبنى / فاعله الاسم الظاهر «الموضوع»

42- «وَاقِفِينَ»:

- (1) جمع مذكر سالم - نكرة - معرب - منصرف / نعت أو صفة و منصوب بالياء بالتبعية
 (2) جمع سالم للمذكر - مشتق و اسم فاعل (مصدره: وقوف) / حال مفردة و منصوب بالياء
 (3) مشتق و اسم فاعل (مصدره: توقيف) - نكرة - معرب - منصرف / نعت مفرد و منصوب بالياء
 (4) اسم - مشتق و اسم فاعل - نكرة - معرب / حال و منصوب بالفتحة و صاحب الحال «الناس»

◀ عَيْنِ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (43 - 50)

43- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي عِلَامَةِ الإِعْرَابِ:

- (1) لن ينسى الطلاب فضل معلمهم مدى الحياة!
 (2) رأيت الفلاحات يذهبن كلّ يوم إلى أعمالهن!
 (3) من أمانى الوالدين نجاح الأولاد فى كلّ المجالات!
 (4) تأخّر أحد الحاضرون عن باقى الحَضَارِ فى الحضور!

44- عَيْنِ الْخَطَأِ فِي الْأَفْعَالِ الْمَعْتَلَةِ:

- (1) صديقتنا نسّت أن تدعونا إلى حفلة ميلادها!
 (2) يرجو والداك أن تكون أيامك مملوءة بالنّجاح بعد هذا!
 (3) قام المؤمنون بعمل يرجون أن يكون مفيداً للمجتمع!
 (4) إنهنّ سرن يوم أمس فى حديقة الحيوانات خارج المدينة!

45- عَيْنِ نَائِبِ الْفَاعِلِ لَيْسَ اسْمًا ظَاهِرًا:

- (1) تُكتسب فى مدرسة الحياة تجارب ثمينة مفيدة!
 (2) لن أنسى أبداً تلك العمليّات التى جُرحت فيها بشدّة!
 (3) لا يُعرف من يساعد المساكين إذا كان مؤمناً!

4) اشترکتُ فی جلسة تُعلِّمُ فیها طريقة حلّ مشاكل الحياة!
46- عین الخبر لیس مقدماً:

- 1) من الأرجح أن لا تكون فی غرفتنا أشياء زائدة!
- 2) أكلت من الأطعمة التي كانت فیها عناصر مفيدة!
- 3) إنها أصبحت فی صفِّها تلميذة مثاليّة!
- 4) لیس من أصدقائنا من لا يُحاسب أعماله اليوميّة!

47- عین موصوفاً علامة الإعراب فيه تقديرية:

- 1) تُريد أن نذهب مع أختنا الحنون إلى الحديقة!
- 2) طرحت فی الجلسة بحثاً حول الطبّ القديم لتُدرس!
- 3) طالعت قصصاً تتحدّث عن أساطير الأولين!
- 4) قلت لزميلي: لا تتبع هوى يُلقيك فی المهالك!

48- عین المفعول فيه:

- 1) نُقل هذا المجروح إلى المستشفى الليلة الماضية!
- 2) منظر قرينتنا جميل، و كأنّها تستيقظ فی كلّ صباح!
- 3) أمضيتُ الليلة الماضية فی بيت جدّتي!
- 4) شاهدت الشمس طالعة فی المشرق و من وراء الجبال!

49- عین ما لیس فيه الحال:

- 1) قطعت هذه الطالبة طريقها نحو المدرسة مُسرعة!
- 2) نشاهد فی أعماق البحار الظلمات متراكمة فی طبقات!
- 3) اندفع المجاهدون إلى القتال متوكّلين على الله تعالى!
- 4) لیس العدو قادراً على أن يسيطر على شعبنا المقاوم!

50- عین المستثنى منه محذوفاً:

- 1) لم يركب المسافرون فی السيارة إلاّ اثنين منهم!
- 2) لم اشاهد فی الضيافة إلاّ ضيفين كريمين من أقوامنا!
- 3) نشعر بأنّ الناس يعانون الكسل إلاّ قليلاً منهم!
- 4) لن يفوز الطلاب فی دروسهم إلاّ المجتهدين منهم!

❖ آزمون جامع ۶ ❖ کنکور سراسری انسانی ۱۳۹۳

◀ عین الأصحّ و الأدقّ فی الأجوبة للترجمة أو التعريب أو المفهوم (26 - 33)

26- «الابتسام على الحياة يقوِّيك على إنجاز الأعمال الصَّعبة و الأمور العظيمة!»:

- 1) خندیدن بر زندگی، تو را بر انجام کارهای شاق و سخت و بزرگ قادر می‌سازد!
 - 2) خندیدن برای زنده ماندن، اعمال سخت و کارهای بزرگ را برای تو ساده می‌کند!
 - 3) لبخند زدن برای حیات داشتن، تو را در اعمال سخت و کارهای عظیم یاری می‌دهد!
 - 4) لبخند زدن به زندگی تو را در انجام دادن اعمال سخت و کارهای عظیم توانمند می‌کند!
- 27- «أثمار فصل الصَّيف المفيدة هي الزَّهور المتلوّنة التي كانت قد صنعت لنا منظرًا رائعاً فی فصل الرِّبيع!»:
- 1) میوه‌های مفید فصل تابستان همان شکوفه‌های رنگارنگی هستند که در فصل بهار منظره دل‌انگیزی برای ما ساخته بودند!
 - 2) همان شکوفه‌های رنگین که در فصل بهار منظره دل‌انگیز ایجاد می‌کنند در فصل تابستان میوه‌های

مفید به بار می‌آورند!

(3) همان شکوفه‌های رنگارنگی که منظره فصل بهار را زیبا کرده بودند در فصل تابستان تبدیل به ثمرات مفید شدند!

(4) میوه‌های مفید در فصل تابستان شکوفه‌های رنگارنگ بهاری هستند که آن منظره‌های جالب را برایشان می‌ساختند!

28- «على الإنسان أن يستمع إلى كلام المتكلم استماعاً كاملاً ثم يجيبه، وأن يدرك الأمور المختلفة حوله إدراكاً تاماً ثم يعارضها!»:

(1) خوب گوش کردن به کلام مخاطب بر انسان واجب است تا بتواند جواب آن را بدهد، و مخالفت کردن باید پس از درک کامل موضوعات مختلف در اطراف انسان باشد!

(2) جواب دادن به سخنان متکلم پس از خوب گوش کردن به اوست، و مخالفت کردن با امور مختلف باید پس از درک کامل موضوعات پیرامون او باشد!

(3) انسانی که جواب کلام شنونده را می‌دهد باید خوب گوش کند، و برای مخالفت کردن با موضوعات مختلف باید امور اطراف خود را کاملاً درک نماید!

(4) انسان باید به سخنان گوینده کاملاً گوش دهد سپس جواب او را بدهد، و امور مختلف پیرامون خود را کاملاً درک کند سپس با آنها مخالفت نماید!

29- «إن الكمال والعظمة لا يتحققان بالكلام والدعاء فقط، بل يحتاجان إلى مجاهدة مستمرة وطويلة و عمل جدّي دائمي!»:

(1) کمال و بزرگی فقط با حرف و دعا محقق نمی‌شود، بلکه به مبارزه دائمی و طولانی و کاری جدی و مستمر احتیاج دارد!

(2) بزرگواری و عظمت با سخن گفتن و دعا کردن تنها، حاصل نخواهد شد، بلکه به تلاش و جدیت دائمی در کارها احتیاج است!

(3) کمال‌گرایی و بزرگواری تنها بوسیله حرف و دعا بدست نمی‌آید، بلکه محتاج مبارزه و تلاش همیشگی و کار واقعی و جدی است!

(4) بزرگی و مقامات بلند فقط بوسیله حرف زدن و دعا کردن حاصل نمی‌شوند، بلکه به سعی و تلاش و جدیت دائمی و مستمر نیاز دارند!

30- «جميع الأطفال يحبون أن يلبسوا أيام العيد أجمل و أنظف ثيابهم مسرورين، و هم يذهبون لزيارة الآخرين!»:

(1) کودکان همگی در روز عید دوست دارند زیباترین و نظیف‌ترین لباس خود را پوشیده با شادی به دیدن یکدیگر بروند!

(2) روزهای عید همگی کودکان لباسهای زیبا و پاکیزه خود را می‌پوشند و با شادی بسیار به دید و بازدید دیگران می‌روند!

(3) همه بچه‌ها ایام عید شادمانه در حالیکه دوست دارند زیباترین و پاک‌ترین لباسهای خود را بپوشند، به دید و بازدید یکدیگر می‌روند!

(4) در ایام عید همه بچه‌ها با شادی و مسرت، دوست دارند در حالیکه به دیدار دیگران می‌روند زیباترین و تمیزترین لباسهای خود را بپوشند!

31- «من طمع بالكثير لم يحصل على القليل!»، عین المناسبت للمفهوم:

(1) ز طمع است کومه زبان مرد آز / چو شد طمع کومه زبان شد دراز!

(2) دل مرد طامع بود پر ز درد / به گرد طمع تا توانی مگرد!

- (3) چو خرسند باشی تن آسان شوی چو آز آوری زان هراسان شوی!
- (4) حرص توست اینکه همه چیز تورانیاب است از کم کن که نرخ همه ارزان گردد!
- 32- «روزه ماه رمضان ارادة انسان را برای قبول مسؤولیت در جامعه تقویت می‌کند، زیرا او در این ماه مفهوم صبر و ایثار و استقامت را درک می‌کند!». عین الصّحیح:
- (1) یعلّم صوم شهر رمضان الصّبر و الإیثار و الثّبات للإنسان و یقوّی إرادته لقبول المسؤولیّة فی مجتمعه!
- (2) صوم شهر رمضان یقوّی إرادة الإنسان لقبول المسؤولیّة فی المجتمع، لأنّه یدرک فیهِ مفهوم الصّبر و الإیثار و الثّبات!
- (3) کان الصّوم فی شهر رمضان یقوّی إرادة الإنسان ليقبل المسؤولیّة فی المجتمع، و یتعلّم فیهِ الصّبر و التّضحیّة و المقاومة!
- (4) الصّوم فی شهر رمضان یقوّی إرادة الإنسان لقبول مسؤولیته فی المجتمع، لأنّه یعلّم الإنسان فی هذا الشّهر الصّبر و التّضحیّة و الثّبات!
- 33- «مادر به فرزند کوچکش اجازه نداد که از درخت بالا برود، زیرا می‌ترسید که به زمین بیافتد»:
- (1) الأمّ لا تسمح إلى ولدها الصّغیر أن یصعد شجرة و هی تخشی أن یسقط إلى الأرض!
- (2) ما سمحت الوالدة إلى الولد الصّغیر تسلّق الشّجرة، لأنّها خشیت من وقوعه على الأرض!
- (3) لم تسمح الأمّ لولدها الصّغیر أن یتسلّق الشّجرة، لأنّها كانت تخاف أن یسقط على الأرض!
- (4) كانت الوالدة لا تسمح إلى الولد الصّغیر صعود الشّجرة، لأنّها قد خافت أن یقع إلى الأرض!
- ◀ اقرأ النّص التّالی بدقّة ثمّ أجب عن الأسئلة (34 - 42) بما یناسب النّص:
- أحد الأشياء التي تشير إلى وجود العلاقات بين الإيرانيين و العرب هو الأساطير. فقصص الضّحاک و کیکاووس و سودابه و ... تشير إلى هذه العلاقة. حياة بهرام جور و أشعاره العربيّة من مظاهر هذه الصّلة! فی زمن نزول القرآن الكريم بعض المعاندين حين رأوا أنّ القرآن الكريم یتکلم عن الأمم الماضيّة كانوا یقولون: إن کان محمد هكذا یتکلم فنحن نحدّثکم بحديث رستم و إسفندیار و الأكاسرة!
- و من مظاهر هذه الصّلة وجود المفردات الفارسیّة الكثيرة فی العربيّة التي تسرّبت عن طریق التّجارة و الزّیارة و ترجمة الكتب، و كذلك سيطرة الامبراطوریّة العثمانيّة على البلدان العربيّة حيث إنّ لغة کبار العثمانيّین كانت فارسیّة! و بعد ظهور الإسلام اشتدّت هذه العلاقة حيث أصبحوا بنعمة الله إخواناً. إنّ اللغة الفارسیّة لم تكن تشعر عبر الزّمان أنّ اللغة العربيّة تراحمها حتى تقصد عداوتها و الجهد لإطفائها، بل ظلّت العربيّة فی الجانب الفارسیّ أساساً متیناً للثقافة الإيرانيّة الإسلاميّة!
- 34- ما هي العلامات التي تثبت وجود المشتركات بين البلدين؟
- (1) التّجارة و الزّیارة و الحكومة الواحدة على البلدين!
- (2) المفردات اللغویّة المستعملة بين مستخدمی اللغة!
- (3) القصص و الروایات و الأبطال و الأفكار المشتركة!
- (4) وجود الأساطیر و الظواهر الاخری المختصّة بكلّ بلد!
- 35- لماذا ازدادت علاقات المحبّة بين الإيرانيين و العرب بعد الإسلام؟
- (1) لأنّ الإسلام جعل الشّعبيين أخوين و لم یفرّق بينهما!
- (2) كثرة التجارة و ازدياد الزّیارات و ترجمة الكتب قد زادت المحبّة!
- (3) لأنّ الإيرانيّین لم یقصدوا محو ثقافة جارهم بل حاولوا لإحيائها و نموّها!
- (4) بسبب كثرة الروایات و القصص و الأساطیر المشتركة التي كانت تنقل عن لسان المتکلمین بهاتین اللّغتين!
- 36- متى تنشأ العدواة بين الثقافتين؟ إذا
- (1) لم تكن هناك روايات و أساطیر مشتركة بين الثقافتين!

- (2) شعرت إحداهما أنّ الأخرى تريد أن تحتلّ مكانها و تُزيلها!
 (3) لم تقدر إحدى الثقافتين توسيع دائرة الأخوة و الصداقة بينهما!
 (4) كان التأثير من جانب واحد و لم تقدر أحدهما أن تؤثر على الأخرى!
 37- على أساس النصّ:

- (1) كان العثمانيون من أسباب توسيع اللغة الفارسيّة!
 (2) كان الناس يتكلمون باللغة الفارسية فى زمن إدارة العثمانيين!
 (3) المفردات الفارسيّة هى التى تسرّبت فى ثقافة العرب، فلم تكن العلاقة متبادلة!
 (4) كلام القرآن الكريم عن الامم الماضية كان مثل كلام العرب عن حديث رستم و إسفنديار!

◀ عيّن الصحيح فى التشكيل (38 و 39)

38- «أحد الأشياء التى تشير إلى وجود العلاقات بين الإيرانيين و العرب هو الأساطير»:

- (1) التى - وُجود - العلاقات - بين
 (2) وُجود - العلاقات - بين - الإيرانيين
 (3) أحد - الأشياء - تشير - وُجود
 (4) الأشياء - تشير - العرب - الأساطير

39- «إنّ اللغة الفارسيّة لم تكن تشعر أنّ اللغة العربيّة تزاحمها حتّى تقصد عداوتها»:

- (1) اللغة - تكن - تزاحم - تقصد
 (2) لم تكن - تشعر - تزاحمها - حتّى
 (3) الفارسيّة - تشعر - اللغة - العربيّة
 (4) العربيّة - تزاحم - تقصد - عداوة

◀ عيّن الصحيح فى الإعراب و التحليل الصرفى (40 - 42)

40- «يتكلّم»:

- (1) مزيد ثلاثى - صحيح - متعدّد - مبين للمعلوم - معرب / فاعله «الأم» و الجملة فعلية
 (2) مضارع - مزيد ثلاثى من باب تفعيل - لازم / فاعله ضمير المستتر و الجملة فعلية و خبر «إنّ»
 (3) للغائب - مزيد ثلاثى من باب تفعّل - صحيح - مبنى للمعلوم / فعل مرفوع و فاعله ضمير «هو» المستتر، و الجملة فعلية
 (4) فعل مضارع - صحيح و مضاعف - لازم - مبنى للمعلوم - معرب / فعل مرفوع، و مع فاعله جملة فعلية و خبر «أنّ» و مرفوع محلاً

41- «يقولون»:

- (1) مجرّد ثلاثى - متعدّد / فعل مرفوع بثبوت نون الإعراب، و فاعله ضمير الواو البارز، و الجملة فعلية و خبر «كان» و مرفوع محلاً
 (2) مضارع - مجرّد ثلاثى - لازم - مبنى للمعلوم - مبنى / فاعله ضمير الواو، و الجملة فعلية و خبر «كان» و منصوب محلاً
 (3) للغائبين - معتل و أجوف - مبنى للمعلوم / فعل مرفوع بالواو، و فاعله ضمير الواو البارز، و الجملة فعلية و خبر «كان»

- (4) فعل مضارع - مجرّد ثلاثى - معتل و أجوف - معرب / فعل مرفوع بثبوت نون الإعراب، و مع فاعله جملة فعلية

42- «وجود»:

- (1) جامد - نكرة - معرب / خبر مفرد و مرفوع و المبتدأ «مظاهر»
 (2) مشتق و اسم مبالغة - معرب - منصرف / مبتدأ مؤخر و مرفوع
 (3) اسم - جامد - معرّف بالإضافة - معرب - منصرف / خبر مفرد و مرفوع
 (4) مفرد و مذكر - جامد - معرّف بالإضافة / مبتدأ مؤخر و مرفوع، و الجملة اسمية

◀ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (43 - 50)

43- عین «الأیدی» بالعلامة الظاهرية للإعراب:

- (1) فضل أیدی المحسنين في المجتمع كثير!
 (2) آثار أیدیك واضحة على هذا الفن!
 (3) أیدی الفقراء تحتاج إلى مساعدة الأغنياء!
 (4) سنقصّر أیدی الأجانب عن ديارنا!

44- عین اللام ناصبة:

- (1) ليكرم كل منّا العلماء الكبار في المجتمع!
 (2) نرجو الله لجميع شعبنا التوفيق و السعادة في حياتهم!
 (3) هو يعمل كثيرا لتوفير ما يحتاج إليه في البيت!
 (4) نتلو آيات الحق ليهدينا الله الصراط المستقيم!
 45- عین الخطأ للفرغين: «... اللسان من الكذب حتى ... في الدنيا والآخرة!».

- (1) صنّ / تفرّن (2) صون / تفوز (3) صوني / تفوزي (4) صونوا / تفوزوا

46- عین الخطأ:

- (1) سيحضر الأستاذ في الصف بعد أربعة دقائق!
 (2) قد اشترك هذا اللاعب في إحدى عشرة مسابقة رياضية!
 (3) لغرف بيتنا أربع نوافذ و ثلاثة مصابيح!
 (4) غرست شجرتان اثنتان في حديقة مجاورة لمنزلنا!

47- عین الخطأ (في المبنى للمجهول):

- (1) قضيت اثني عشر يوماً من العيد بالفرح ← قضى اثناعشر يوماً من العيد بالفرح!
 (2) قدّمت الثورة الإسلامية جواهر ثمينة في الحرب ← قدّمت جواهر ثمينة في الحرب!
 (3) أكرم أبو صديقي هذه البنت الصغيرة في الضيافة ← أكرم صديقي هذه البنت الصغيرة في الضيافة!
 (4) لنحترم ذا العلم في جميع المجالات في المجتمع ← ليحترم ذو العلم في جميع المجالات في المجتمع!

48- عین خبر النواسخ جملة فعلية:

- (1) عليك أن لا تعتمد على ما لا دوام له!
 (2) لا تصلين إلى الغاية المطلوبة ما دمت في قلق!
 (3) لا تكون الأمور مثل ما تريد في كلّ الأحوال!
 (4) قلت في دعائي: عسى الربّ أن يعفو عن سيئاتنا!

49- عین الوصف جملة:

- (1) مررت في طريقی برجل كبير السنّ و هو قد جلس على الأرض يطلب المساعدة!
 (2) إنّ المسلمين حملوا راية العلم في زمن كان فيه العلم متروكاً في بلاد أوروبا!
 (3) اقرأ الآيات القرآنية ثمّ اعمل بها، لأنّ العلم بالقرآن أساس النجاح!
 (4) الرياضة لها فائدة عظيمة و هي تعلّمنا الأخلاق العالية في الحياة!

50- عین حرف العطف:

- (1) قلت لك يا بنتي: اذهبي إلى غرفتك لا إلى الساحة!
 (2) قالت المعلمة للتلميذة المتكاسلة: لا عذر مقبول عندي!
 (3) يُعجبني الشابّ و هو يحضر مجالس الوعظ!
 (4) لما لم يُصدّق أبي كلمتي قلت له: والله! إنني أصدقك!

❖ پاسخنامه کلیدی آزمون های جامع

❖ کنکور سراسری انسانی ۱۳۹۳		❖ کنکور سراسری تجربی ۱۳۹۳		❖ کنکور سراسری ریاضی ۱۳۹۳		❖ خارج از کشور ۱۳۹۲		❖ خارج از کشور ۱۳۹۱		❖ خارج از کشور ۱۳۹۰	
(4)	.26	(4)	.26	(2)	.26	(1)	.26	(1)	.26	(4)	.26
(1)	.27	(3)	.27	(1)	.27	(2)	.27	(1)	.27	(2)	.27
(3)	.28	(1)	.28	(3)	.28	(3)	.28	(2)	.28	(3)	.28
(1)	.29	(2)	.29	(2)	.29	(2)	.29	(4)	.29	(4)	.29
(4)	.30	(4)	.30	(2)	.30	(2)	.30	(4)	.30	(1)	.30
(4)	.31	(1)	.31	(2)	.31	(4)	.31	(3)	.31	(3)	.31
(2)	.32	(3)	.32	(1)	.32	(4)	.32	(1)	.32	(1)	.32
(3)	.33	(2)	.33	(2)	.33	(3)	.33	(1)	.33	(1)	.33
(3)	.34	(1)	.34	(2)	.34	(4)	.34	(4)	.34	(3)	.34
(1)	.35	(2)	.35	(3)	.35	(1)	.35	(2)	.35	(4)	.35
(2)	.36	(3)	.36	(1)	.36	(4)	.36	(4)	.36	(2)	.36
(1)	.37	(3)	.37	(3)	.37	(2)	.37	(2)	.37	(3)	.37
(4)	.38	(4)	.38	(4)	.38	(4)	.38	(3)	.38	(3)	.38
(1)	.39	(3)	.39	(4)	.39	(2)	.39	(2)	.39	(1)	.39
(3)	.40	(3)	.40	(3)	.40	(3)	.40	(1)	.40	(2)	.40
(4)	.41	(2)	.41	(1)	.41	(1)	.41	(3)	.41	(4)	.41
(4)	.42	(2)	.42	(3)	.42	(2)	.42	(4)	.42	(2)	.42
(4)	.43	(3)	.43	(4)	.43	(3)	.43	(4)	.43	(2)	.43
(4)	.44	(1)	.44	(3)	.44	(4)	.44	(3)	.44	(1)	.44
(2)	.45	(2)	.45	(4)	.45	(1)	.45	(2)	.45	(1)	.45
(1)	.46	(3)	.46	(1)	.46	(2)	.46	(1)	.46	(2)	.46
(3)	.47	(4)	.47	(2)	.47	(2)	.47	(1)	.47	(1)	.47
(4)	.48	(1)	.48	(4)	.48	(4)	.48	(4)	.48	(1)	.48
(2)	.49	(4)	.49	(3)	.49	(3)	.49	(3)	.49	(4)	.49
(1)	.50	(2)	.50	(2)	.50	(2)	.50	(1)	.50	(3)	.50